

Martfű Város Önkormányzat
Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója

2023.

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	3
II. A szolgáltatástervezési koncepció célja, feladata	8
III. Helyzetkép	
III.1. Martfű története, bemutatása, földrajzi sajátosságai	10
III.2. Infrastruktúra	22
III.3. Oktatás, nevelés	33
III.4. Foglalkoztatás	42
III.5. Egészségügyi ellátás	60
IV. Demográfiai jellemzők	81
V. Szociális ellátórendszer bemutatása	88
V.1. Pénzbeli és természetbeni ellátások	88
V.2. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások	96
V.3. Szociális alapszolgáltatások	105
V.4. Gyermekjóléti alapellátás	114
VI. A működő ellátórendszer finanszírozása és költségei	123
VII. Martfű Város szociális életéhez kötődő egyéb támogató rendszerek	125
VIII. Célok, feladatok	132
IX. Összegzés	134

I.

Bevezetés

A **szociálpolitika** olyan szakpolitika, amely a társadalom működésével foglalkozik, annak működését kívánja befolyásolni a szociális élet területén. Meghatározza a célokat, s ezekhez hozzárendeli az eszközöket.

A szociálpolitika történelmileg kialakult intézményrendszer, amely kielégít bizonyos piaci kapcsolatok révén nem megfelelően biztosítható szükségleteket. Túlnyomórészt az állami elosztás, illetve újraelosztás eszközeivel működik, relatíve önálló intézményrendszerek együtteseként.

A szociálpolitika célja a társadalmi folyamatokba történő beavatkozás. A beavatkozás eszközei a politikai rendszer, a jogalkotás, a kommunikáció és a jövedelemelosztás.

A szociálpolitika a társadalomban szokásossá vált, esetleg szervezeti formákat is öltött tevékenység, amely kielégít bizonyos szükségleteket, túlnyomó részt állami elosztás és újraelosztás eszközeivel működik, relatíve önálló, elkülönült rendszer, illetve intézményrendszerek együttese.

A szociálpolitika fő célja a hátrányos helyzet megszüntetése a társadalmon belül.

A szociálpolitika képviselői:

- A résztvevő maga a társadalom, a társadalom minden tagja
- A hátrányos helyzetű rétegek, ezek lehetnek:
 1. A biológiai eredetű hátrány
 2. A társadalmi eredetű hátrány
 3. Az egyéni okok miatt kialakult hátrány
 4. Az egyenként vagy halmozottan jelentkező hátrány

A szociálpolitika szereplői két csoportra oszthatók:

- alakítókra – akik „csinálják”
- alanyokra – akikre irányul

A hátrányos helyzetben lévő egyének, csoportok segítségére irányuló tevékenység, illetve az ezt szolgáló célok és eszközök rendszere. Elsősorban az anyagi egyenlőtlenségekre koncentrál. A szociálpolitika fogalmának megértése érdekében áttekintjük a szociálpolitika értelmezésének különböző megközelítés módjait: Leíró, úgynevezett "közigazgatási" felfogás: pragmatikus, gyakorlati megközelítés. Tételeken felsorolja a szociális közigazgatáshoz tartozó ágazatokat, ezek együttese a szociálpolitika (úgy mint az egészségügy, közoktatás, jövedelemprogramok, lakásügy, szociális szolgáltatások). Funkcionalista megközelítés: milyen társadalmi funkciók betöltésére jöttek létre a szociálpolitikai rendszerek? Az egyensúly biztosítása érdekében. A szocpol beavatkozásokra a devianciák, a társadalmi együttélés zavartalanságának biztosítása érdekében van szükség. A funkcionalista megközelítés célja a társadalmi összhang. Strukturális-dinamikus megközelítés: a szocpol szükségességét a társadalmi szerkezetből adódó feszültségek és konfliktusok oldaláról értelmezi. Küzdelem folyik a szükségletek elosztásáért, melyben jelentős szerepet játszanak a társadalmi csoportok közötti erőviszonyok.

A magyar szociális rendszerben az ellátásokat elsősorban az állam, az önkormányzatok, a nonprofit szektor, illetve az egyházak biztosítják. Az egyes szereplők működési lehetőségeit törvények és hozzájuk kapcsolódó rendeletek határozzák meg. A jogi szabályozás alkotmányi felhatalmazáson alapul, amely szerint az állam a rászorulókról kiterjedt szociális intézkedésekkel gondoskodik, állampolgárainak joguk van a szociális biztonsághoz, amely jogot részben a társadalombiztosítás és a családtámogatás útján, részben pedig szociális intézmények rendszerével valósítja meg.

A modern szociálpolitika alapgondolata, hogy a társadalomban vannak olyan élethelyzetek, körülmények, amikor mind az egyén, mind különféle közösségei, csoportjai nem képesek gondoskodni magukról. Működésük átmenetileg vagy tartósan akadályoztatott és külső segítség szükséges ahhoz, hogy nehéz életkörülményeiken változtatni tudjanak.

Ezekben a helyzetekben szükséges, hogy a szubszidiaritás elvét figyelembe véve a társadalom, a lehetséges eszközeivel segítséget nyújtson.

A települési szinten megvalósítandó feladatok, a szükségletek feltárása, a lehetőségek adta keretek közötti (infrastruktúra, jogi szabályozás) gyors reagálás és az adekvát támogatás.

A megfelelő eszközökkel megvalósító hatékony problémakezelés, az értékeken és alapelveken nyugvó interakciók a társadalomtól elvárható reagálási és cselekvési módok.

A szociális védőháló felállítása és működtetése valamennyi érintett terület és intézményrendszer feladata. A társadalom valamennyi tagja részese kell, hogy legyen.

A változó társadalmi és gazdasági jelenségek megkövetelik valamennyi felelős településtől, önkormányzattól az alkalmazkodást. A település demográfiai mutatóit figyelembe véve megállapítható, hogy az egyik legmeghatározóbb változás ezen a területen következett be, a város demográfiai szerkezete erőteljesen módosul. Az évek óta fennálló előregezés jelensége maga után vonja az ellátások folyamatos módosulásának igényét is.

A társadalompolitikában, a szociálpolitikában felerősödött a munka világához, a foglalkoztatáshoz való mind erősebb kötődés.

Megmutatkozik az is, hogy az önkormányzatok költségvetése egyre nehezebben bírja el a térítésmentes szolgáltatások növekvő arányát. A fokozatosan differenciálódó, egyre árnyaltabb különbségeket figyelembe venni képes ellátási formák és intézményrendszer nem, vagy csak nehezen nélkülözi a piaci jellegű szolgáltatásokat.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló **1993. évi III. törvény** (továbbiakban: **Szt.**) 92. § (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, a szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.

A megye, a főváros területén működő egyházi fenntartók és nem állami fenntartók kötelesek együttműködni és adatot szolgáltatni a koncepció készítése során.

A koncepció tartalmazza különösen:

- ▣ a lakosságszám alakulását, korösszetételét, a szolgáltatások iránti igényeket
- ▣ az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- ▣ a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,

- az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai beteg, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások szükségességét,
- az általa fenntartott intézményrendszer struktúráját, szerkezetét, legfontosabb jellemzőit,
- a szakosított ellátások iránti igények alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb szociális jellemzőit, és
- az intézményrendszer korszerűsítésének irányait.

A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a koncepció elkészítésének elsődleges célja, hogy a város valamennyi lakója számára elérhetőek legyenek a szükséges, minőségi ellátási formák, melyek garantálják a szociális biztonságot. További cél, hogy a szociális terület meg tudjon felelni a szakmai kritériumoknak és hatékonyan biztosítsa a szolgáltatásait.

A koncepcióban megjelenő adatok, indikátorok révén ismertté válik a városban élők demográfiai, foglalkoztatási, ellátottsági helyzete. A helyzetfeltárás mutatói alapján a szükségletekhez legjobban igazodó szolgáltatási struktúra kialakítása és a meglévő feladatellátás fejlesztése a legfőbb feladat.

A szolgáltatások megfelelő színvonalú, biztonságos finanszírozásához szükséges áttekinteni a fejlesztés és a működtetés költségvetéseit, az erőforrások ütemezhetőségét.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 111/A. § (5) bekezdésében foglalt előírás szerint kétfévente szükséges a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálata.

A felülvizsgálati időszak alatt a szociális szolgáltatási rendszerben struktúrát érintő változás nem történt.

A koncepció felülvizsgálata eleget tesz azoknak a kötelezettségeknek is, amelyeket az SzCsM rendelet a koncepció tartalmi elemeire vonatkozóan előír. Az SzCsM rendelet 111/A. § (1)-(2) bekezdése alapján a koncepció tartalmazza különösen:

- a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,

- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatit, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét,
- a megye területén működő szolgáltatási rendszer struktúráját, legfontosabb jellemzőit, a szolgáltatások iránti igény alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb aszociális jellemzőit, a szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján a korszerűsítésének irányait.

A koncepció készítése során felhasználásra kerültek mindazok a Képviselő-testület által elfogadott dokumentumok, programok, döntések, amelyek a terület komplexitására is figyelemmel érinti, érinthetik a szociális szolgáltatásokat, illetve adataik, megállapításaik relevánsak.

A legfontosabb célkitűzés továbbra is az, hogy a város valamennyi lakója számára legyenek elérhetőek a szociális biztonságot garantáló ellátások az eddigi magas szakmai színvonalon, és ha lehet, még magasabb minőségben, hatékonyan segítve a polgárokat.

Martfű Város felülvizsgált Szolgáltatástervezési koncepcióját a Martfű Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a határozatával fogadta el.

II.

A szolgáltatástervezési koncepció célja és feladata

A koncepció célja: meghatározza a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során követ, illetve amelyekkel irányítani kívánja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit. Részletezi azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során érvényesíteni kíván a települési önkormányzat. Elősegíti a szociális, illetve a kapcsolódó gyermekvédelmi törvény által szabályozott, és a településen működtetendő intézmények feladatainak ellátását.

Napjainkban elengedhetetlen a társadalmi befogadásra épülő szemlélet, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem. E sajátos szemlélet alapvető rendező elvei elsődlegesen a társadalmi esélyegyenlőség biztosítása, a szolgáltatások, támogatások elérhetőségéhez kapcsolódó elvárások teljesítése, a minőségi szolgáltatások nyújtása. A koncepció célja, hogy Martfű városban a szociális ellátás olyan átlátható minőségi rendszerben működjön, melynek középpontjában a támogatásra szoruló egyén, illetőleg család és szükséglete áll, hogy a szolgáltatások mindenki számára megismerhető, hozzáférhető legyen, és a segítségnyújtás egyénre szabottan működjön.

A koncepció fő célkitűzései:

- a szociális szolgáltatások minősége javuljon és kerüljön közelebb az ellátottakhoz
- váljon hangsúlyosabbá a saját környezetben történő gondozás
- erősödjön a civil szervezetek és vállalkozások részvétele a szociális ellátásban.

A koncepció feladata: támogatni és elősegíteni egy egységes szociális szolgáltató szemlélet kialakítását a településen. Információkkal biztosítani egyéb fejlesztési koncepciók, tervek kidolgozását és megvalósítását, valamint tájékoztatást nyújtani a különböző szolgáltatást igénylők számára, illetve a szolgáltatásokat biztosító intézmények, szervezetek részére.

A koncepció alapelvei, értékei:

- Martfű város valamennyi polgárának joga van az emberhez méltó életre, mindenki számára biztosítani kell a szociális minimumot.
- Martfű város polgárai – nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai vagy más véleményre, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékoságára tekintet nélkül – jogosultak igénybe venni a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat.
- Martfű Város Önkormányzata elutasít mindennemű hátrányos megkülönböztetést, és előítéletet.
- Martfű Város Önkormányzatának szociálpolitikája nyitott. Az önkormányzat koordináló, szervező, együttműködő szerepet kíván betölteni a nem állami, egyházi és civil szervezetekkel is.
- Martfű város szociálpolitikájának elsődleges feladata, hogy az egyén, a család, a köz és a helyi társadalom megfelelő védelmet kapjon.
- Martfűn a szociális szolgáltatások és ellátások középpontjában az emberek, az egyének és a családok szociális egyensúlya helyreállításának kell állnia.
- Minden segítséget meg kell adni, hogy a rászoruló lehetőleg saját lakásában, környezetében élhessen. Törekedni szükséges az állandóság, és az érzelmi, anyagi biztonság megteremtésére, megtartására.
- Törekedni kell a relatív biztonság érvényre juttatására, vagyis arra, hogy bármely társadalmi kockázat bekövetkeztekor, a szociális szükséghelyzetben az egyén, a család életszínvonala, biztonsága lehetőség szerint ne rendüljön meg.
- Erősíteni kell a szociálpolitikai beavatkozások preventív jellegét annak érdekében, hogy megelőzzük, és megakadályozzuk a negatív következményekkel járó helyzetek kialakulását.
- Differenciáltan kell nyújtani a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat annak érdekében, hogy mindenki olyan szolgáltatásban és ellátásban részesüljön, melyet szükségletei indokolnak.
- A hatékonyság és hatásosság az önkormányzati szociálpolitikával szemben meghatározott alapvető követelmény. A hatásosság elvéből fakadóan a jogosultak legszélesebb körének kell hozzájutnia az ellátásokhoz, illetve szolgáltatásokhoz. A hatékonyság követelménye pedig megkívánja a rendelkezésre álló erőforrás felhasználásával a valóban rászorulóknak szükséges és hathatós segítséget nyújtani.

III.

Helyzetkép

III.1. Martfű története, bemutatása, földrajzi elhelyezkedése:

Martfű mindig is jól sáfárkodott értékeivel, ha lehetett: élt, ha úgy kellett: túlélte, de nem adta, nem adja fel soha. A több évtizeddel ezelőtt készült és a mai fotókat nézve az is rácsodálkozhat az itt zajló változásokra, aki még soha nem járt a településen vagy éppen elszármazott innen. Ahogy annak idején a kukoricaföldből kinőtt a cipőgyár, úgy nőtt ki a gazdasági, az újtelepi és az óvárosi részt összekötő városközpont.

A Szent István tér magába fogadja a városházát, a katolikus és a református templomot, a nemes cselekedeteknek és személyeknek emléket állító szobrokat, a szemnek kedves fákat, virágokat, de ez a tér ad helyet városi ünnepeken különböző kulturális, közösségformáló rendezvényeknek is.

(Szent István tér 1993. fotó: Botka Dániel)

(Szent István tér napjainkban)

A város jelene és jövője szorosan összefügg oktatási, egészségügyi, kulturális és sport intézményeinek ésszerű működtetésével, természeti és épített környezetének további kiaknázásával. A helyi szorgalmas munkaerőre, valamint Martfű kincseire alapozva a régiék mellé új vállalkozások települtek, s ez a folyamat ma is tart. A sikeres európai uniós pályázatok, a kistérségi társulások mind-mind a megújulás igényét mutatják. A képviselő-testületnek célja, hogy a helyi kis- és nagyvállalkozásokkal való kapcsolat szorossá váljon, és megfelelően működjön a kommunikáció az itt lakók és a város vezetése között, mert mindez ugyanolyan érték, mint az itt feltörő termásvíz, a természeti oltalom alá eső gesztenyefasor...

Jász-Nagykun-Szolnok megye déli csücskében, az apró homokszemektől szőke Tisza bal partján terül el Martfű. Úgy tartják, hogy a Mart-fű szóösszetétel a folyó sodrásával kialakított part és a vízzel bővelkedő területek adta jó fű szavakból keletkezett. Más vélemények szerint a „Mart-„nyelvjárásilag kiemelkedő helyek jelölésére szolgált, a „fű" pedig a fej, a fő ősi finnugor eredetű szavunk nyelvjárási alakja. Bármilyen legyen is az igazság, az mindenképpen bizonyos, hogy a régi korok emberei is előszeretettel telepedtek itt meg hosszabb, rövidebb ideig. Erre utalnak a szarmata, az avar és honfoglalás kori leletek. A középkorban fontos kereskedelmi út vezetett itt a Tiszán át, kettős kompátkeléssel Vezseny, Varsány és Várkony irányába.

Az első írásos emlék Martfűről a XV. századból való. Az okmány szerint Tiszaföldvár a hozzá tartozó Marthfew pusztával együtt a Dunaföldvári apátság tulajdona volt. A török hódoltság második évtizedeiben a budai pasa Martfűt a szolnoki szandzsák területéhez csatolta, a tatárdúlások során pedig feltételezhetően teljesen elpusztult. A következő évszázadokban a hely története szorosan összefonódott földbirtokosai sorsával. A haladó szellemben működő majorságok, a csinosodó környezet ölelte kúriák, a művelődés és az oktatás iránti igény fellángolásának időszaka volt ez.

A kor építészeti lenyomata, szellemi öröksége a mai napig érezteti hatását, pedig a ma ide érkezőt, vagy éppen e tájon átutazót már egy teljesen más településkép fogadja: egy modern, ipari létesítményekkel körülvett kisváros. A változás az 1800-as évektől indult el, amikor a halászással, állattartással, tejfeldolgozással, növénytermesztéssel foglalkozó településen elindult a téglák és a cserép előállítás. A helység magaslati központja egy agyaglencse, mely lehetővé tette, hogy a kisebb kapacitású boksás égetési módszertől kiindulva a martfűi

téglagyártás elérje technikai csúcspontját. A gyár Laczkó Gusztáv tulajdonlásának kezdetétől, folyamatos fejlődésen ment keresztül, maga után vonzva az infrastruktúra, a lakhatási feltételek pozitív változását. Még ma is jó néhány áll az úgynevezett téglagyári házak közül. A régi kollektívákat megsárgult fotókon őrzi a családi emlékezet, s az is ebből a forrásból tudható, hogy az ipari termelés mellett fontos kulturális élet szerveződött az ott dolgozókból, az ott dolgozóknak.

Az építőanyagot biztosító gyár, a közút, vasút, vízi út mind-mind fontos szempont volt, amikor a Bata cipőgyártó cég magyarországi terjeszkedését fontolva, éppen itt vásárolt földet 1940 augusztusában. A rákövetkező évben elinduló építkezés alapköve szó szerint és képletesen is egy hatalmas építkezés fundamentuma lett.

A Bata konszern az egész világra kiterjedő nagyvállalat volt zlini központtal. Martfűn a kétemeletes gyárépület 1943 közepén lett kész. Jan Antonin Bata az új gyárteleppel kapcsolatban nagyszabású tervet dolgozott ki. A gyár melletti partszakaszon hajókikötőt és repülőgép leszállópályát tervezett a személy- és postaforgalom számára. A II. világháború forrataga ugyan elsöpörte a tervek egy részét, de a Cikta Rt. és jogutóda a Tisza Cipőgyár hosszú évtizedekig meghatározó szerepet töltött be Martfű és a környező települések életében is.

A gyár az államosítás után közösségi, művelődési, életvezetési hatással bírt a lakosság mindennapjaira. A hazánkban bekövetkező rendszerváltás és az egykori szocialista éra széthullása a magyar könnyűipart is átalakította. A Tisza Cipőgyár 1991-ben részvénytársasággá alakult, majd újabbnál újabb változásokon ment keresztül. Néhány évvel később megjelentek mellette a különféle szolgáltatató és termelő üzemek. A cipőgyártás tradícióját ma is őrzi a Tisza Ipartelep, de az üzemekben működő új gépek már nem csak cipőt készítenek.

Az egykori dolgozók számára épített korszerű otthonok ma is állnak, a **Bata-lakótelep** 1999-től az Európai Örökség része.

A cipőipar fejlődésével párhuzamosan fejlődött a település közigazgatása is. Martfű 1950-ben lett Tiszaöldvállal leváló önálló település, 1970. augusztus 20-án pedig nagyközséggé nyilvánították.

Martfű iparosodása tovább folytatódott, és ennek kapcsán újabb betelepülési hullám indult el.

A megyében itt épült az első között szennyvízhálózat, vezetékes telefon, s az utak többségét is burkolattal látták el, s ez bizony az Alföldön jelentős dolognak számít.

A Bunge Zrt. martfői gyárának őse az állami tulajdonú Növényolajipari és Mosószergyártó Vállalat, mely több hazai növényolajgyár egyesülésével jött létre.

A létesítmény végső helyének kiválasztásában, csakúgy, mint „Bata idejében” a kedvező közúti és vasúti szállítási lehetőségek és a víznyerés szempontjából fontos Tisza folyó közelsége játszott meghatározó szerepet. Az ünnepélyes átadás és a próbaüzem 1980. novemberében volt, azóta újabbnál újabb kihívásoknak kellett megfelelnie csakúgy, mint Martfű legfiatalabb nagyüzemének, a sörgyárnak. 1981-ben megalakult az Első Magyar Szövetkezeti Sörgyár Gazdasági Társaság.

A kezdés évében a gyár csak próbaüzemként működött. A sörgyártás mellett többféle üdítőital bevezetésével is próbálkozott a cég, mely nagy lendülettel fejlődött, bővült. A hazai sörfogyasztás csökkenésével a '90-es évek közepétől a vezetés új lehetőségeket keresett a piaci helyzet megszilárdítása érdekében. „A gyár dolgozóinak elmondása szerint a martfői üzem visszafejlesztése már 2012. óta érzékelhető volt, például az 1985-ben még újdonságként kezelt dobozos sörök töltését is Sopronba telepítették át. A gyárban folyamatosak voltak a leépítések, ám nem sokkal Lázár János bojkottjának meghirdetése után a Heineken a martfői gyártás felszámolásáról döntött, mivel a tervezett cider típusú italok előállítását inkább mégsem Martfűre, hanem más országba telepítik. Ekkor még azt tervezték, hogy a gyár 2018-

ban logisztikai központtá alakul. 2018 októberében azonban a Heineken bejelentette, hogy év végére végleg bezárja a Martfői Sörgyárat” – Wikipédia.

A dolgozóknak Sopronban kínáltak fel álláslehetőséget. Néhányan éltek a lehetőséggel, elfogadták a Heineken ajánlatát és támogatását, a Martfútól 340 kilométerre lévő soproni telephelyen dolgoztak tovább. A Heineken Magyarország közleménye: *„a közelmúlt fejlesztéseinek köszönhetően megnövekedett gyártókapacitást immár a helyi raktári bázis is ki tudja szolgálni. A soproni fejlesztést a gyártás rugalmasságának biztosítása, és energiatakarékossági szempontok is indokolják.”* Tudomásunk szerint a jelenlegi tulajdonos a Fülöp & Fülöp Invest Kft.

Ezen döntés miatt a város százmillió forintos bevételtől esett el.

Ahhoz, hogy Martfű élhető, szép kisváros legyen a Tisza köré települt ipar mellett emberség, tenni akarás, összefogás, kultúrszomj kellett és kell ma is.

(Művelődési Ház régen és ma)

Az egymásból fakadó generációk, a különböző helyi intézmények mellett, az élet széles körét felölelő céllal, programmal létrejövő civil szervezetekben is támaszt, kapaszkodót találhatnak.

Az alapfokú oktatási intézményeken túl középiskola is segíti a martfűi fiatalok képzését.

A bölcsődei és az óvodai csoportok mindig is magas szintű gondozói, nevelői háttérrel bocsátották ki szárnyaik alól a gyermekeket. Az általános iskolai oktatás pedig az újabbnál újabb módszereket kutatva ad át életre szóló tudást. A szakmai végzettséget is adó középfokú intézményt a cipőgyártás hívta életre, melynek oktatása évtizedekig országosan elismert volt. Az iskolában továbbra is él a városhoz már hagyományként fűződő cipőipari képzés, de az intézmény, a dolgozók rugalmasságának köszönhetően, új utakon is jár a kereskedelmi, marketing, ügyviteli képzés szakmacsoportok bevezetésével.

Martfű 1989. március 1-jén kapott városi rangot.

III.2. Infrastruktúra

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye déli csücskében, a Tisza bal partján terül el Martfű, Szolnoktól mindössze 20 km-re. Martfű területe 2308 hektár. Lakosainak száma 2022-ben 6053 fő.

„Martfű utolsó becsült népessége 6376 fő (2019 évben), ami az akkori Magyarország népességének 0.06%-a (Jász-Nagykun-Szolnok megyének 1.72%-a). Népsűrűsége 276 fő/km². Lakások száma 2931, népességet figyelembe véve, ez 2.2 fő/lakás. Ha a népesség azonos ütemben változna, mint [2018-2019] időszakban (-1.15%/év), akkor 2023-ban Martfű lakossága 6088 lenne.”

Ezen adatokból megállapítható, hogy a lakosság számának csökkenése nem állt meg, sajnos városunk népessége nem csak előregedett, de jelentős mértékben le is csökkent.

Martfű egyenletes fejlődését jórészt ipari üzemek, vállalkozások biztosítják. Szinte teljes közigazgatási, oktatási, egészségügyi, kulturális, szociális és sport intézményi ellátottsággal rendelkezik.

A település szerkezetét tekintve láthatóak a városokat jellemző lakótelepek, egyre bővülő bevásárló központok, de megtalálhatóak a kertvárosi részek, valamint üdülőövezet is.

A településen 2 928 lakóépület található, amelyekből 429 db kisebb, mint 50 m², 2 052 db 50 és 99 m² közötti alapterületű, 447 db pedig több mint 100 m². Egy lakás átlagos alapterülete 70 m². Összesen 2 754 ingatlanban vannak bejelentve lakók, tehát a nem lakott lakások aránya 5,9 %. Martfű összes lakóházából 1 449 egylakásos, 13 lakóház 2-3 lakásos, 70 lakóház 4-10 lakásos, 66 épületben pedig 11-nél több lakás van. Figyelembe véve a népességet, ez átlagosan 2,14 fő/lakást jelent. (KSH adatai alapján)

A bérlakások tekintetében is zajlanak változások, hiszen az un. férfiszálló bezárásra kerül, a még ott élő személyek a női szállóba költöznek át, ahol kulturáltabb körülmények között élhetnek. A nem fizető lakók kiköltöztetése megtörtént, így a lakbér tartozások miatti hátralék is csökken.

Bérlők Háza II. Bata út 11.

27 szoba, 1 bérlakás (12-19-25 m² szobák+ lakás 70,8 m²)

Az épület szigetetlen, az ablakok sajnos régiiek, műszakilag korszerűtlen. Energia hatékonysága rossz. A szobák kiadás előtt kifestésre kerülnek, a közös helységeket 3-5 évente kifestjük.

Jelenleg 20 bérleményben 24 fő lakik.

A bérleti szerződések 1-2 év időtartamra szólnak, de amennyiben nincs tartozása a bérlőnek úgy az meghosszabbítható. Vannak olyan bérlők, akik több mint 15 éve laknak az Önkormányzati bérleményben. Az itt lakó bérlők többnyire egyedül laknak, az idősebb korosztályhoz tartoznak, gyermekük nem él itt. 1 gyermek és 3 élettárs lakik a szerződőkön kívül.

Bérlők Háza III. Bata út 6.

22 szoba, 1 bérlakás (12-19 m² szobák+ 1 lakás 51,5m²)

Az épület szigetetlen, az ablakok régiiek, műszakilag korszerűtlen. Energia hatékonysága rossz.

Jelenleg 12 bérleményben 13 fő lakik, akiknek költözése folyamatban van. Jelenleg az „új” szobák festése, karbantartása folyik.

Az itt lakó bérlők többnyire egyedül laknak, és 55 év feletti, gyermekük nem él itt.

1 élettárs lakik a szerződőkön kívül.

Garzon lakások (egy épület)

28 lakás

A 2021-ben elvégzett tetőszigetelés során, önkormányzati forrásból, komplett hőszigetelést, vízszigetelést és új ereszcatornázást kapott az épület.

A munkálatok egy, az önkormányzati tulajdonban levő épületállomány energetikai felújítására és az alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés megvalósítására elnyert

támogatásnak valósultak meg, a nyílászárók cseréje és a homlokzati hőszigetelés mellett napelemek telepítése is történt 2022-ben.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósult meg, az EU és a Magyar Állam által nyújtott vissza nem térítendő, 100%-os intenzitású támogatás összege: 102,2 millió Ft.

A beruházás részeként az épület akadálymentesítésére, fűtőkorszerűsítésre és a közös terek világításának LED-es korszerűsítésére is sor kerül, komfortosabb és esztétikailag is színvonalasabb lakhatási körülményeket biztosítva az ott élőknek.

A lakások kiadás előtt kifestésre kerülnek, a közös helységeket az önkormányzat 3-5 évente tisztítófestéssel frissíti.

Üres bérlemény nincs, jelenleg 52 fő lakik itt.

A bérleti szerződések 1-2 év időtartamra szólnak, de amennyiben nincs tartozása a bérlőnek úgy az meghosszabbítható. Vannak olyan bérlők, akik több mint 15 éve laknak az Önkormányzati bérleményben.

A lakók összetétele szerint 2 fiatal család, 6 idősebb bérlő lakik itt, míg a többiek a közép korosztály képviselik. 10 gyermeknek is otthont biztosít ez a bérlakás.

Bérlakások

28 bérlakás a város területén, a legkisebb 33 m², a legnagyobb 71 m². Egy családi ház van, mely 147 m²-es.

A lakások megüresedés esetén kerülnek felújításra az újbóli bérbeadás előtt. Az utóbbi 5 évben öt lakás komplett felújítására került sor.

Jelenleg 24 lakás van bérlőnek átadva.

A bérleti szerződések 1-2 év időtartamra szólnak, de tartozás nélküli bérlőnek meghosszabbítható. Vannak olyan bérlők, akik több mint 15 éve laknak az Önkormányzati bérleményben.

3 fiatal család, 13 középkorú, 8 idősebb bérlő a szerződő.

Összességében 39 lakó van a bérleményekben, ebből 7 gyermek.

A bérleti díjak 2023. év márciusától változtak, mely változás valamennyi bérleményt érinti. A Bérlők háza II.-III. esetében közel 10 %-kal, a Garzon lakásoknál közel 70 %-kal, a bérlakásoknál közel 31%-kal kellett emelni a díjat. Fontos megemlíteni, hogy az emelés után is alatta maradnak a városban található albérleti árakhoz képest a martfői bérlakások bérleti díjai.

Az elmúlt 1 évben 25 lakás iránti kérelem érkezett az Önkormányzathoz. Ebből 10 egyedülálló anya - 23-46 év közöttiek - jellemzően 1-2 gyermekkel. 2 egyedülálló férfi adta be a kérelmet 1-1 gyermekkel, ezek közül az egyik gyermek már felnőtt. 8 házaspár is adott be kérelmet - 22-54 év közöttiek - 1-2 gyermekkel, egy idősebb házaspár gyermek nélkül költözne, ők 62-74 évesek. 1 egyedül álló nő (54 éves) és 4 egyedül álló férfi adott be lakáskérelmet (30-49 év közöttiek).

Martfű Város Önkormányzata 2019-ben 1.605.000 Ft-ot, 2020-ban 63.368.000 Ft-ot, 2021-ben 105.823.000 Ft-ot, 2022-ben 424.000 Ft-ot fordított a bérlakások felújítására, karbantartására. 2023. évre a tervezett költség 4.500.000 Ft.

Ez a lakosságszámhoz képest jelentős „bérlemény” a hajléktalanság elleni küzdelemben is szerepet játszik. Martfűn hajléktalanság soha nem volt, jelenleg sincs, és a jövőben is céltudatos megelőzős folyik ez irányban.

A hamarosan kiürülő épület átépítése során is bérlakások kerülnek kialakításra, szociálisan rászoruló, nehéz helyzetben lévő családok részére.

Martfűn több, mint tíz éve zárta be kapuit a Gondoskodás Háza, mely után mai napig nem volt lehetőség az idősek elhelyezésére városunkban. Nagy szívfájdalma volt ez a martfői lakosoknak, mely probléma megoldására folyamatosan törekedett Önkormányzatunk, és amely végre megoldódni látszik.

Az idősök otthonának létrehozása folyamatban van. Többlépcsős megvalósítással van erre lehetőség.

Első lépésként az idősök nappali ellátásának, mint szociális alapszolgáltatásnak helyt adó, Mártírok út 4. szám alatt intézmény épületrésze került fejlesztésre, bővítésre.

Az önkormányzat a Mártírok úti volt iskolaépület az idősök ellátását szolgáló tereinek és funkcióinak bővítésére, az ellátás infrastrukturális feltételeinek javítására nyert pályázatot. A fejlesztéssel **a volt iskolaépület földszintjén** vontak be újabb helyiségeket, elsősorban **az idősök nappali szociális ellátásába**, amelyek szükségesek az idősotthon működtetéséhez is. Az idősök ellátását szolgáló terek és funkciók önkormányzati bővítése és a **bentlakásos idősotthon** létrehozása azonban **két külön dolog**.

A Mártírok úti volt iskolaépület az idősök ellátását szolgáló tereinek és funkcióinak bővítésére, az ellátás infrastrukturális feltételeinek javítására, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében, 178 millió forint pályázati forrást nyert az önkormányzat.(most hol tartunk?)

Martfű Város Önkormányzata a szociális ellátórendszerben a szociális alapszolgáltatás megszervezésével és települési támogatás nyújtásával vesz részt. A szociális alapszolgáltatás feladatait a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása útján biztosítja, martfűi telephellyel. A Mártírok úti, volt iskolaépületben működik az idősök klubja és itt található a házi segítségnyújtást igénybe vevők számára nyitva álló helyiség is.

Állami finanszírozással önkormányzatoknak sajnos évek óta nincs lehetőségük arra, hogy idősotthont építsenek, és önálló építkezés esetében sem kapható állami finanszírozás a működtetésére. Az épület jogszabályoknak megfelelő átalakítását követően, a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulás tagjaként, az önkormányzat telephelyenként igényelhet idősotthon működtetésére, fenntartására **állami finanszírozást**. Az önkormányzat évek óta dolgozik az idősok otthona létrehozásán. A pályázati támogatásból megvalósuló önkormányzati beruházások, önkormányzati és alapítványi üzemeltetés esetén egyaránt komoly előrelépést jelentenek a leendő idősok otthona működésében.

Jelenleg az idősok otthona megvalósítás második üteme zajlik, mely magában foglalja az épület tanulmánytervezetét (épület állapotának, szerkezetének felmérése, szükséges helyiségek kialakításának tervezete, stb.) és a látványterv elkészítését, mely munka 2024-re elkészül. Ezt követően kerül sor a tényleges megvalósításra. Ezen idősok otthona jelenlegi elképzelés alapján közel 100 idősnek fog bentlakást és ellátást biztosítani. Ez az intézmény azonban nem csak az idősok városunkban való elhelyezését segíti majd, de munkahely-teremtés szempontjából is lényeges lesz, hiszen számos új munkahely keletkezik. Ez egy hatalmas beruházás, melynek megvalósítását az Önkormányzat saját forrásból tervezi megvalósítani.

Fontos megemlíteni, hogy nem csak az Önkormányzat tesz lépéseket idősok otthonának létesítéséhez. A *Margit Idősok Otthona Alapítvány* abból a célból jött létre 2020. április 15-én, hogy Martfűn és környékén élők részére idősok otthonát hozzon létre, illetőleg működtessen. Küldetése az, hogy az idős emberek kényelmes, megnyugtató környezetben, szakszerű ellátás mellett minőségi életet élhessenek.

Martfű Város Önkormányzattal egyeztetett földterület, egy 7000 m²-es terület, ahol egy egyszintes, könnyű szerkezetű épület, geotermikus fűtéssel, kerül felépítésre. kb. 80-100 férőhelyes lesz. Az épületben egy egészségügyi központ is kialakításra kerül, ahol, mind szakmailag is tudunk a gondozottak minden napjaiban segíteni. A Margit Idősok Otthona Alapítvány az üzemeltetést a következőképp tervezi:

- a gondozottak kényelmi, szakellátást könnyítő, 2 ágyas helyiségek kialakítása, önálló fürdőszobával ellátva,
- a gondozottak az érzelmi biztonságuk érdekében a személyes használati tárgyaikon túl saját berendezési tárgyaikat is magukkal hozhatják az otthonba,

- a napi háromszori, ill. ötszöri étkeztetést, lehetőség nyílik sajátos egészségügyi kérdések
figyelembe vételére: diabétesz, epebántalmak, lisztérzékenység
- magas szinten képezett ápolók a nap 24 órájában minden tekintetben megfelelő felügyeletet és támogatást nyújtsanak gondozottaknak
- gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök beszerzését a hatályos jogszabályoknak megfelelően
- a gondozottak egyéni gondozási terv alapján ingyenes fejlesztőprogramokban (pl.mentális fejlesztések, ergoterápia) vehetnek részt, ugyancsak ingyenesen részesülhetnek gyógytornában és fizioterápiában
- a folyamatos háziorvosi felügyeleten túl, szakorvosi-, sürgősségi elláshoz, kórházi kezeléshez való hozzájutáson túl neurológus, pszichológus és mozgásszervi rehabilitációs orvoslás is elérhető lesz az Otthonban,
- térítéses szolgáltatásként lehet helyben elérni a masszázst, fodrázatot, pedikűrt, manikűrt,
- felekezettől függetlenül minden gondozott részére biztosított a hitéleti tevékenység elérését,
- a társadalmi elszigetelődés megelőzése érdekében az Alapítvány szoros kapcsolatot, rendszeres közös programokat tervez az Általános Iskolával és az Óvodákkal;
- nagy hangsúlyt fektetünk az alkalmi rendezvényekre, vetítésekre, ünnepekre és egyéb minőségi foglalkoztatásra, kirándulások szervezése
- a működtetés üzleti alapon történik, belépési díj, illetve havidíj megfizetése mellett.

Az Önkormányzat ezen otthon megépítéséhez is hozzájárul, 4000 m²-es földterület ingyenes átadására tett szándéknyilatkozatot a Képviselő-testület.

(Margit Idősek Otthonának látványterve)

2022-ben a Városi Sportcsarnok felújítása is befejeződött.

A sportkomplexumban az elmúlt év során megújult a csarnok világítása, az öltözők, teljesen új vizesblokkokat és büfét is kialakítottak.

Martfű Város Önkormányzata 2020-ban nyert pályázatot a BM önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására Sport infrastruktúra fejlesztés, sportlétesítmény felújítása címen. A támogatás összege 19,9 millió forint, intenzitása 50%.

Az eredeti beruházási elképzelésben szereplő feladatok mellett, az önkormányzat további jelentős fejlesztést hajtott végre a sportcsarnok kiszolgáló helyiségeiben, a kiegészítő munkák és az alapszerződés egybeszámított értéke elérte az építési beruházásokra vonatkozó nettó 50 millió forintos közbeszerzési értékhatárt.

A sportlétesítményre vonatkozó beruházások azonban ezzel előreláthatóan nem érnek véget, lelátó és fitness rész építését, valamint az épület előtti terület rendezését is tervezi az önkormányzat.

Utak, járdák felújítására, bővítésére is sor került, illetve további nagyszabású fejlesztések vannak jelenleg is folyamatban:

2023-ban elkészült a 442-es főút mellett haladó új kerékpárút szakasz, melynek célja, hogy a Zsófia-halom utcáin élők is balesetmentesen közelíthessék meg a belvárost. Az önkormányzati beruházás a TOP Plusz Élhető települések program keretében elnyert támogatásból valósult meg. A szakasz a már említett Zsófia-halom városrészt köti össze a Temető úttal. Több alkalommal is felmerült a gyalogátkelőhely vagy éppen egy körforgalom építése.

A „Cipőgyár” és a körforgalom közötti kerékpárút is felújításra és kiszélesítésre került.

Új járdák épültek a Munkácsy út mindkét oldalán.

Az Óvárosi részen útalap készült, mely közel 74 millió forintos beruházás. szintén ezen a részen elkészült a csapadékvíz öblözet rekonstrukciója.

A Szent István tér jelenleg is folyó fejlesztése nagy szerepet játszik a martfői közösségi életben, hiszen az Ybl-díjas teret újabb látványos fejlesztések és felújítások teszik korszerűbbé, kihasználhatóbbá. Martfű Város Önkormányzata ezen fejlesztéseket önerőből finanszírozza. Közel 50 millió forintos ráfordításból újult meg a tó. Eredeti tervek is tartalmazznak egy a tavat átívelő hidat, melynek megvalósítása 2023-ban kezdődik el. Ez a létesítmény nem csak látványban változtatja meg Martfűt, de valóban közösségi, szabadidős parkká emeli városunk „szívét”. A megújuló locsoló-berendezésnek is az a célja, hogy a Szent István tér körüli zöld terület élőbb, élvezhetőbb legyen.

Szintén a közösségi életet szolgálja az a két napelemes okospad, melyet az önkormányzat saját forrásból, közel 4,5 millió forint ráfordítással vásárolt és helyezett el a Városháza melletti téren, és amelyet a fiatalok már birtokukba is vettek.

Folyamatban van a Mentőállomás felújítása. A Kövér-major részen lévő ipartelep kialakítása. Folyik az ipartelepi víz- és szennyvíz közművek rekonstrukciója és bővítése, melyet szintén az önkormányzat saját erőből finanszíroz. Az ide vezető utak kiépítése is folyamatban van.

Új bevásárlóközpont is létesül városunkban, mely szintén megkönnyíti a martfői emberek életét, hiszen olyan termékeket is meg tudnak majd vásárolni, melyek beszerzéséhez eddig más településre kellett utazniuk.

(látványterv)

2023-ban megkezdődött a városi intézmények napelemeinek felújítása, bővítése, cseréje, mely ebben az évben befejezésre is kerül.

A Kossuth Úti Nyugdíjas klub energetikai korszerűsítése is folyamatban van.

A település környezeti infrastruktúrája

- A város vezetékes ivóvíz ellátottsága 100 %-os, a település csatornázottsága teljes.
- Gázhálózat: a gázvezeték ellátottsága 99 %-os, mely mutató nem tükrözi azt a sajnálatos változást, melyben a lakosság kb. 10 %-ánál a gázszolgáltatás fizetéseképtelenség miatt kikapcsolásra került.
- Villamos energia: a város elektromos árammal való ellátottsága 100 %-os
- Hulladékgazdálkodás: a szervezett szilárd hulladék gyűjtésbe bekapcsolt lakások aránya 100 %-os.
- Belterületi szilárd burkolatú utak aránya: Martfű városban a közlekedő utak 100 %-a szilárd burkolattal kiépített.
- A város fő közlekedési lehetőségét a 442., a 4633. és a 4627. számú közút biztosítja.
- Martfű vasútállomással kiépített vasútvonallal rendelkezik.

III.3. Oktatás, nevelés

A Játékvár Óvoda és Bölcsőde önkormányzati fenntartású, önálló jogi személyiséggel, részben önálló gazdálkodói jogkörrel rendelkezik. Az intézmény többcélú – oktatási és szociális feladatot lát el.

A személyi és tárgyi feltételei jó színvonalúak, az általa nyújtott szolgáltatásokkal az igénybevevők elégedettek.

A Játékvár Óvoda és Bölcsőde önkormányzati fenntartású, önálló jogi személyiséggel, részben önálló gazdálkodói jogkörrel rendelkezik. Az intézmény többcélú – oktatási és szociális feladatot lát el.

A személyi és tárgyi feltételei jó színvonalúak, az általa nyújtott szolgáltatásokkal az igénybe vevők elégedettek.

A bölcsődébe és az óvodába beírt gyermekek száma:

		január	szeptember
2020	bölcsőde	40	37
	óvoda	159	168
2021	bölcsőde	40	32
	óvoda	169	179
2022	bölcsőde	40	31
	óvoda	181	194

Személyi feltételek 2023. május 31-én:

	Fő
óvodapedagógus	18
dajka	8
pedagógiai asszisztens	2
karbantartó	1
kisgyermeknevelő	7
bölcsődei dajka	2
szakács	1
konyhalány	1

További 5 fő, közfoglalkoztatás keretében segíti az óvoda és a bölcsőde működésének zavartalanságát, nagy segítséget nyújtva az ott dolgozóknak és a gyermekeknek egyaránt. Feladatuk a környezet tisztántartása, az épület, az udvar rendezése, karbantartása.

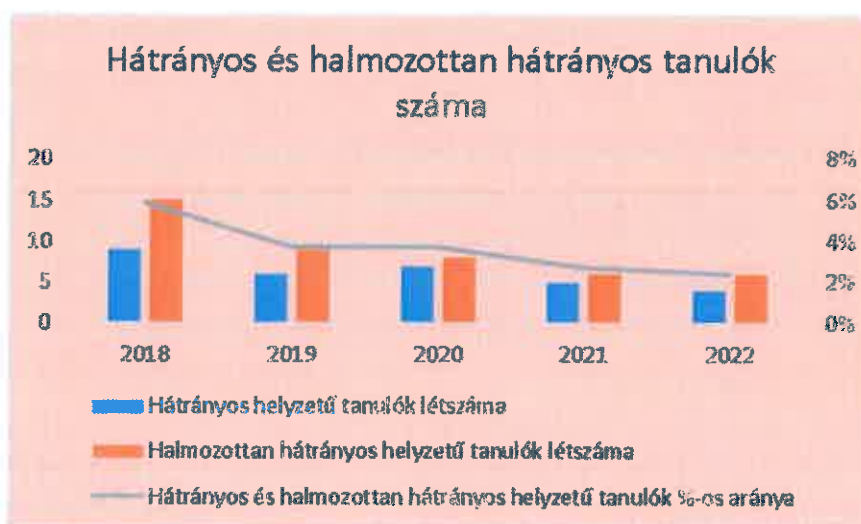
A városban működő általános iskola, és középiskola állami fenntartásban működik, de az ott tanulók szociális helyzetét, esetleges hátrányos helyzetét nem lehet figyelmen kívül hagyni.

A Martfői József Attila Általános Iskola állami fenntartású intézmény. A 2022/2023-as tanévben a tanulók létszáma 411 fő, ebből alsó tagozatos 207, felsős 204 diák. Az intézményben 16 tanulócsoport van, a 8 alsós osztály mindegyike napközis csoportként is működik, hiszen a helyi igényekhez igazodó csoportszervezési módnak, azaz a kéttanítós modellnek köszönhetően a szülők szívesen bízzák gyermekeiket rájuk. A felső tagozaton 4 napközis csoport működik.

A bejáró tanulók száma 60 fő, ami a teljes létszámhoz viszonyítva közel 14,6%. A bejáró tanulók a környező településekről érkeznek, akiknek a szülei vagy a városban lévő munkahely, az iskolai elért eredményei, vagy a diákösztétel miatt hoznak az intézménybe.

Ahogy a fenti diagram is mutatja arányaiban nem csökkent a más településről bejáró gyermekek létszáma az elmúlt öt évben, stabilan 10 és 15 % között mozog.

A tanulói összetételt tekintve minden tanuló ingyenes tankönyvellátásban részesül, 27-en ingyenesen étkeznek, rendszeres gyermekvédelmi ellátást kap 13 tanulónk, hátrányos helyzetű 4 tanulónk, halmozottan hátrányos helyzetű 6 diák. Gyógytestnevelésre besorolt gyermekünk 27 fő.

Különleges bánásmódot igénylő tanulók közül sajátos nevelési igényű 21, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzd 49 gyermek.

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása több esetben az EGYMI segítségével történik a szakértői véleményben előírt végzettségű gyógypedagógust kellő óraszámban (gyógytornász, pszichopedagógus).

A pedagógusok létszáma 40 fő, amelyből 4 fő óraadó, 36 fő pedig főállásban dolgozik. a nevelő-oktató munkát segítők 4-en vannak. Közoktatás vezetők, szakvizsgázott pedagógusok létszáma: 10.

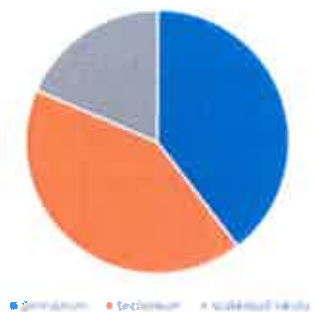
A nevelő-oktató munkához elengedhetetlenül szükséges, kötelező eszközök és felszerelésekkel rendelkezik az intézmény. A legégetőbb helyeken burkolatcsere történt, ami egyrészt saját költségvetésből, másrészt szülői támogatásból valósult meg. 2019-ben a 8. évfolyamos diákokkal közösen a kinti aszfaltos felületekre kerültek hangulatos rajzok, festmények. A kisebb diákok boldogan vették birtokba az új aszfaltra elkészített játékokat és rácsodálkozhattak a mesés festményre, ami a kinti testnevelés szertár falát díszíti. 2020-ban a Szolnoki Tankerületi központ maximális támogatása mellett az épület 1. és 2. szintjén a teljes padlófelület burkolása megtörtént, a padozat új „ruhát” kapott.

Az intézmény diákjai sikeresen veszik a középiskolai akadályokat, és megállják helyüket. A felvételi eredmények javítása érdekében szakköri kereteken belül felvételi előkészítő foglalkozásokat biztosítottak 8. évfolyamos diákjaink részére, illetve 2021-2022-es tanévtől már ezeket a 7. évfolyamon is elindításra kerültek.

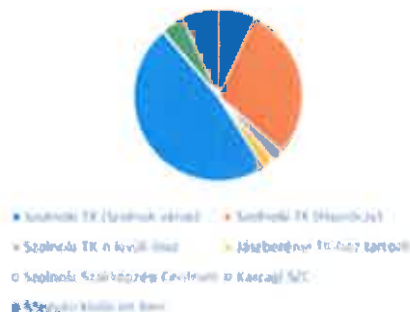
Szolnoki Szolgáltatási SZC Damjanich János Szakképző Iskolája, Gimnáziuma és Kollégiuma:

A középiskola U alakú épülete a Tisza-parttól nem messze, egy jól ápolt park közepén található. Az épület két egyszintes szárnya helyet ad az iskola kollégiumának, illetve a nyelvi- és szakmai kabineteknek, valamint szaktantermeknek. A földszinten megoldott a kerekesszékes tanulók oktatása. Tornatermünk mérete alkalmas a testnevelés órák lebonyolítására, a délutáni edzések és tömegsport foglalkozások lebonyolítására. A mindennapos testnevelés megvalósítása igényelte egy tornaszoba kialakítását, mely szintén 2014-ben történt meg. Az újonnan kialakított tornaszoba kisebb csoportok testnevelésére, gyógytestnevelés órák tartására alkalmas. A tanulók rendelkezésére áll a kondiszoba is, folyamatosan bővülő eszközökkel.

Továbbtanulás iránya

Továbbtanulás helye

Az épületet körülvevő parkban szabadtéri sportolásra alkalmas létesítmények vannak:

- salakos és bitumenes kézilabdapálya, felújításra szorul
- futó és távolugró pálya

Tornaterem, konditerem (megfelelő eszközökkel) áll rendelkezésre, az eszközparkot folyamatosan cseréljük, kibővítettük a gyógytestneveléshez szükséges eszközökkel.

Ugyancsak biztosított az oktató-nevelő munkát, a szabadidős tevékenységeket segítő egységek törvényileg szabályozott felszerelése és eszközei. Az iskolát körülölelő park a környezeti nevelés, a természet szeretetére, élvezetére nevelő színtér.

Könyvtár: az oktatást, a művelődést számos kiadvány (kézi könyvek, kötelező olvasmányok, szótárak, lexikonok, enciklopédiák, szépirodalmi művek), és közel 1000 elektronikus dokumentum (CD, DVD, videofilm) segíti. A tanulóknak lehetőségük van a könyvtárban is

számítógépet használni, (internet, elektronikus adathordozók), könyvtárosunk segít a korrepetálásban, pótlásokban, felkészítésekben.

Korábban a Covid miatt kialakult járványhelyzet a középiskolát is nehéz helyzet elé állította. A 2020/2021-es tanév online oktatása során nem csak az online oktatás váratlan nehézségeivel kellett megküzdeni iskolának és diákoknak egyaránt, de kirajzolódott az a tény is, hogy kevés martfői tanuló az, aki nem rendelkezik otthon a speciális oktatáshoz szükséges eszközökkel (wifi, számítógép, laptop, telefon, stb.). Egy-két esetben volt szükség arra, hogy iskolai laptop kölcsönzésével kellett segíteni a tanulókat. A „Tiszazug” más településeiről bejáró hátrányosabb helyzetű gyerekek között több eszköz-segítséget kellett adnunk, hogy folyamatosan tudjanak pótolni, bekapcsolódni az online oktatásba.

Nagyobb problémát jelent az elmúlt időszak által is okozott nyomás, melynek eredményeként nagyon sok, és sajnálatos módon egyre több a mentális megsegítésre szoruló szorongó, depressziós, krízishelyzetbe került tanuló. Iskolapszichológussal, szociális munkással összefogva próbálja az intézmény segíteni a gyerekeket, de bizonyos esetekben a pedagógus nem elég, pszichológusra vagy pszichiáterre van szükség. Sajnos az iskolapszichológus a kiadott órákban már nem tud minden krízisben lévő tanulóval foglalkozni, ez a nagy probléma még megoldásra vár.

A gyerekeknek a tanulás, sport tevékenységek, szakkörök mellett szükségük van a kötetlenebb együttlétre, társasági életre, mert egyre nehezebben barátkoznak, és egyre több az elszigetelten létező elmagányosodott gyermek.

Fontos lenne, hogy városi szinten legyen a martfői diákoknak (tinédzsereknek) lehetősége korukhoz és érdeklődési körükhöz szabott hasznos és szórakoztató időtöltést biztosító helyre, klubra, ahol biztonságos környezetben megfelelő értékrend szerint barátkozhatnak, szórakozhatnak, tanulhatnak. E probléma megoldásában az Önkormányzat, különösen a Családsegítő Szolgálat bevonása is szükséges.

2021/2022-es tanév meghatározó adatai (2021. november 22.)

Szociális helyzet 2021/2022-es tanév I. félév								
Osztály	RGYV	HH	HHH	BTMN	SNI	Kollégista	Bejáró	Martfűi
Technikum								
9.A	1	0	3	3	3	5	20	6
10.A	3	1	1	4	3	3	25	3
11.P	2	1	2	2	1	3	16	6
11.A	1	0	0	3	2	1	10	3
12.A	0	0	0	0	2	0	11	1
Szakközépiskola								
9.B	12	2	8	7	4	4	23	5
10.B	3	1	3	4	1	2	15	1
11.B	6	3	1	2	1	1	14	3
11.C	1	1	1	5	3	1	12	2
Érettségire felkészítő évfolyam								
12.B	0	0	0	3	1	4	12	3
13.B	2	1	2	6	4	0	19	3
Pályaorientáció	1	0	1	2	3	1	2	3
11	32	10	22	41	28	25	179	39

A középiskola tanulói létszáma a 2023/2024-es tanév végén 218 fő, egyéni tanrendű tanuló nincs. A bejáró tanulók száma 165 fő, ami a teljes létszám 76%-a, a martfűi tanulók száma 38, az iskolai létszám 17%-a. Visszatérő martfűi diákok is vannak a felnőttoktatásban részt vevő tanulók között.

2022/2023-as tanév meghatározó adatai (2023. június 16.)

Szociális helyzet 2022/2023-as tanév								
Osztály	RGYV	HH	HHH	BTMN	SNI	Kollégista	Bejáró	Martfűi
Technikum								
9. A	7	5	-	2	1	1	24	5
10. A	3	-	1	-	2	-	17	3
11. A	1	-	1	4	2	2	16	3
12. A	-	-	-	3	2	1	8	2
12. P	-	-	1	1	1	3	11	5
5/13. A	-	-	-	-	2	-	10	1

Szakközépiskola								
9. B	9	6	3	7	3	4	19	6
10. B	9	4	1	6	1	1	18	-
11. B	1	1	3	1	1	2	12	-
Érettségire felkészítő évfolyam								
12. B	-	1	2	3	3	-	20	6
13. B	1	-	1	3	3	1	7	5
Műhelyiskola	-	-	-	2	2	-	3	2
Összesen:	31	17	13	32	23	15	165	38

A tanulók korrepetálását az órarendbe foglalt órákon túl egyénileg is folytatják a kollégák lehetőségeikhez- és idejükhöz mérten. Órarendileg tartunk fejlesztő órákat (3 fejlesztőtanár heti 58 órát), felzárkóztató órákat csoportoknak, osztályoknak (3 szaktanár heti 7 órát), tehetséggondozást (heti 1 óra), és tömegsport-footsal edzést heti 2 órában.

Jelenleg a hátrányos helyzetű tanulóink között egy martfűi gyermek halmozottan hátrányos helyzetű, és egy hátrányos helyzetű. Sajnos évről-évre nő a veszélyeztetett gyermekek száma, a statisztikák nem mindig mutatják a valós helyzetet.

Tanév	Hátrányos helyzetű	Halmozottan hátrányos helyzetű
2018/2019	11	18
2019/2020	16	13
2020/2021	18	22
2021/2022	10	22
2022/2023	17	13

A 2022/2023-as tanévben az energiaválság okozta fűtés csökkentés miatt megelőző intézkedésekkel segítették a komfortos környezet megőrzését: párnákat takarókat hoztak az iskolába, „teasarok” várta meleg teával a gyerekeket, folyamatos ruhagyűjtéssel-és adományozással támogatták a rászoruló tanulókat.

Novemberben a tanítást a kollégium területén folytatták. Sikeresen tudták az osztályokkal közösen dolgozva ezt a nagy költöztetést megoldani, és folyamatosan alkalmazkodni az új környezethez. Áprilistól ismét birtokba vették az iskola teljes területét.

Ebben a tanévben az intézmény 7 martfűi tanulója ösztöndíjat kapott a tanév végéig egy önkormányzati pályázat eredményeként. A pályáztatás híreléséhez és sikeréhez nagy segítséget nyújtottak a helyi családsegítő szolgálat és az osztályfőnökök.

Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ munkatársaival nagyon jó a kapcsolat, tanulóink támogatását közösen végezzük.

Iskolai szinten osztályfőnökökkel, ifjúságvédelmi felelőssel és mentálhigiénés szakemberrel összefogva a külső jelzőrendszeri tagokkal együtt foglalkozunk a gyerekek gondjaival, megoldandó problémáival.

Személyi feltételek:

A közismereti és szakmai tantárgyakat felkészült, jó szakmai megalapozottsággal rendelkező oktatók oktatják. A tanári kar többségét a szakmai tárgyak és a készségtárgyak esetében főiskolai, a szakgimnáziumban, technikumban egyetemi végzettségű oktatók alkotják, nagy részük több diplomával, illetve oktató szakvizsgával rendelkezik. A munkát segítik a fejlesztő pedagógusok, van közöttük gyógytestnevelő és edzői diplomával rendelkező kolléga is. A gyermekvédelmi munkát iskolaőr és mentálhigiénés segítő munkatárs is segíti.

Iskolán kívüli segítők, kapcsolatok:

Rendszeres kapcsolatban állnak a szülőkkel, védőnővel, de komoly segítséget nyújtanak a gyermekjóléti szolgálatok, a jelzőrendszer munkatársai, az Autisták Országos Szövetségének mentorai, és a SZKTT Humán Szolgáltató Központ iskolai szociális segítő szakembere is.

III.4. Foglalkoztatás

A nemzetközi meghatározás (ILO-definíció) szerint munkanélküli az, akinek a) nincs munkája, b) az elmúlt 4 hétben aktívan keresett munkát és c) ha találna, 2 héten belül munkába is tudna állni.

A KSH megújította a foglalkoztatottak, valamint a munkanélküliek havi létszámára vonatkozóan 2021. júliusától bevezetett modell becslését. 2023. január vonatkoztatási hónaptól már a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálattól átvett adminisztratív adatok bevonásával készülnek a becslések, a korábbinál nagyobb pontossággal. A fő mutatóként használt háromhavi mozgóátlag számítását a módszertani fejlesztés nem érinti. Emiatt a modellbecsléssel pontosított havi adatok számított átlaga eltérhet a fő mutatóként közzétett háromhavi mozgóátlagtól.

2019. évben Magyarországon a KSH adatai szerint Jász-Nagykun-Szolnok megyében volt a legtöbb munkanélküli.

A 2020. év világvárányával a folyamat nem enyhült, az egyik olyan megye lett, ahol újra a legtöbb csoportos létszámleépítést jelentették be.

2020. III. negyedévben a foglalkoztatottak száma tovább csökkent, és – viszont az országgal ellentétben – a munkanélkülieké is mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest.

A foglalkoztatási arány a megyében 55,8%, a munkanélküliségi ráta 8,0%, ami az egyik legkedvezőtlenebb az országban.

Az országban az egyik legjelentősebb Jász-Nagykun-Szolnok megyében a regisztrált pályakezdő álláskeresők száma is.

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkereset Jász-Nagykun-Szolnok megyében 2019-ben 297 984 forint volt, ez az országos átlagtól (367 833 forint) közel 70-ezer forinttal marad el. 2020-ban a KSH adatai szerint ebben a megyében is nőttek a bérek. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 2020 decemberében 449 400 forint volt, 10,6%-kal magasabb, mint egy évvel korábban. A decemberi átlagkereseteket átlagosan 66 100 forinttal növelték a nem rendszeres kereseti elemek (jutalom, prémium). 2020. január–decemberben a bruttó átlagkereset 403 600, a kedvezmények nélkül számolt nettó átlagkereset 268 400 forintot ért el, mindkettő 9,7%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. 2021 decemberében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 492 800, a kedvezmények nélkül számolt nettó átlagkereset 327 700 forint volt,

mindkettő 9,7%-kal magasabb, mint egy évvel korábban. 2021-ben a bruttó átlagkereset 438 800, a nettó átlagkereset 291 800 forintot ért el, mindkettő 8,7%-kal emelkedett 2020-hoz képest. 2022-ben a bruttó átlagkereset 515 800, a kedvezmények figyelembevételével számolt nettó átlagkereset 355 300 forintot ért el. 2022-ben a bruttó átlagkereset 17,5%-kal, a nettó átlagkereset 18,2%-kal meghaladta az előző évit.

A járvány sajátosságai és a korábbi válságokhoz nem hasonlítható sokkhatás miatt így statisztikailag 4,5%-os volt 2020-ban a munkanélküliség Magyarországon, ami elég alacsony szám, azonban ha a valódi gazdasági folyamatokat vizsgáljuk, akkor közel 6%-os munkanélküliség adódott munkaerő-felmérés alapján.

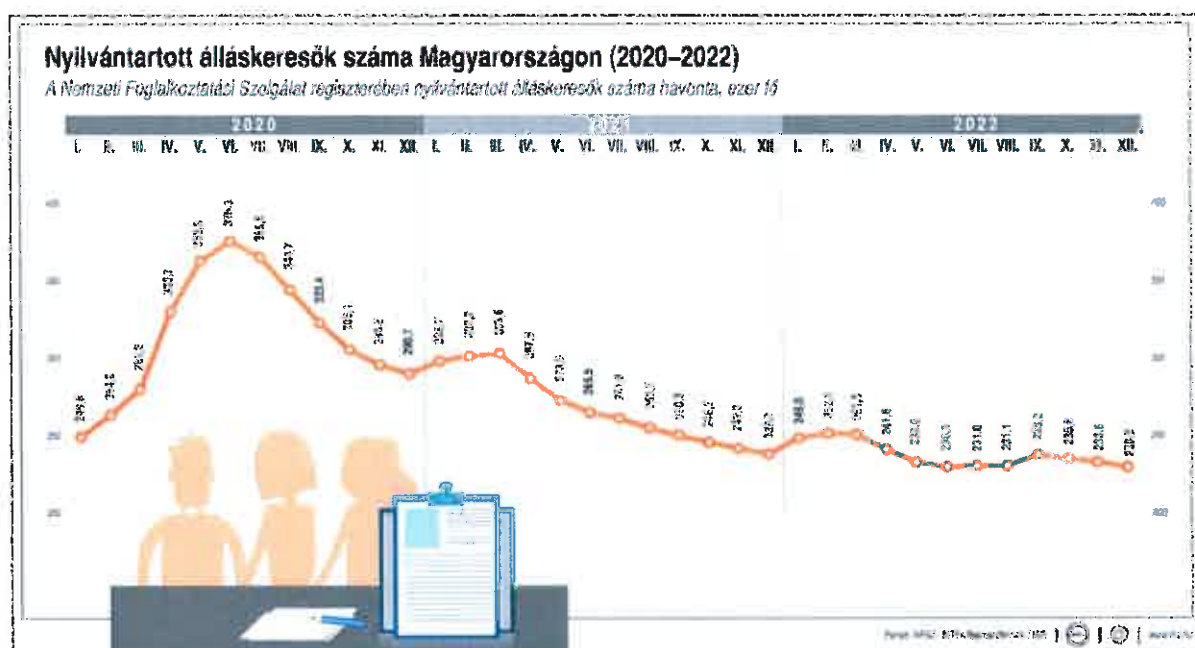
Tovább bonyolítja a helyzetet, ha a közfoglalkoztatottak számát is figyelembe szeretnénk venni. Amennyiben ugyanis a közfoglalkoztatottakra úgy tekintünk, mint álláskeresőkre, akkor még magasabb a munkanélküliségi ráta. Statisztikailag 6% feletti volt a munkanélküliség, a valós gazdasági folyamatok pedig 7,7%-os rátát jelentettek.

A háború és a szankciós válság ellenére eddig sikeresen védte meg a kormány a munkahelyeket mind a versenyszférában, mind a közszférában, azaz a gazdasági védvonal sikeresen óvja a teljes foglalkoztatottságot. Hónapok óta 4,7 millió felett van a foglalkoztatottak száma Magyarországon, miközben 2022-ben soha nem látott szintre süllyedt a regisztrált álláskeresők száma.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében a szántók aránya 57%, ez az egyik legmagasabb mutató az országban, ami átlagban 46%. A mezőgazdaság súlya a megyében a GDP-hez való hozzájárulás arányát tekintve is az országos átlagnál jóval magasabb. **Mégis ez az egyik legrosszabb gazdasági teljesítményű magyar megye.** 2019-ben az egy főre eső GDP Jász-Nagykun-Szolnok megyében az országos átlag (4,4) alig több mint fele, 2,4 millió forint volt. A 2020 év világjárványával a folyamat nem enyhült, az egyik olyan megyénk lett, ahol a legtöbb csoportos létszámleépítést jelentették be.

2020. III. negyedévben a foglalkoztatottak száma tovább csökkent, és – az országossal ellentétben – a munkanélkülieké is mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest.

A foglalkoztatási arány a megyében 55,8%, a munkanélküliségi ráta 8,0%, ami az egyik legkedvezőtlenebb az országban.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat regiszterében nyilvántartott álláskeresők száma

Forrás: NFSZ/MTI

Tavaly átlagosan mindössze 238168 főt ért el a regisztrált munkanélküliek száma, ami történelmi siker, soha nem volt még ennyire alacsony az álláskeresők száma, miközben 2010-ben még csaknem 600 ezre (582664 fő) keresett munkát.

2022. decemberében a regisztrált álláskeresők száma 230 345 fő volt, ami a rendszerváltás óta mért második legalacsonyabb adat a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat legfrissebb adatai szerint. Mindössze tavaly júniusban voltak kevesebben az álláskeresők az elmúlt három évtizedben, akkor is csak kevesebb, mint 40 fővel.

A Központi Statisztikai Hivatal által nyilvánossá tett adatok szerint a munkanélküliség korcsoportok szerinti alakulása a 15–74 évesek* körében, 2021. szeptember–november

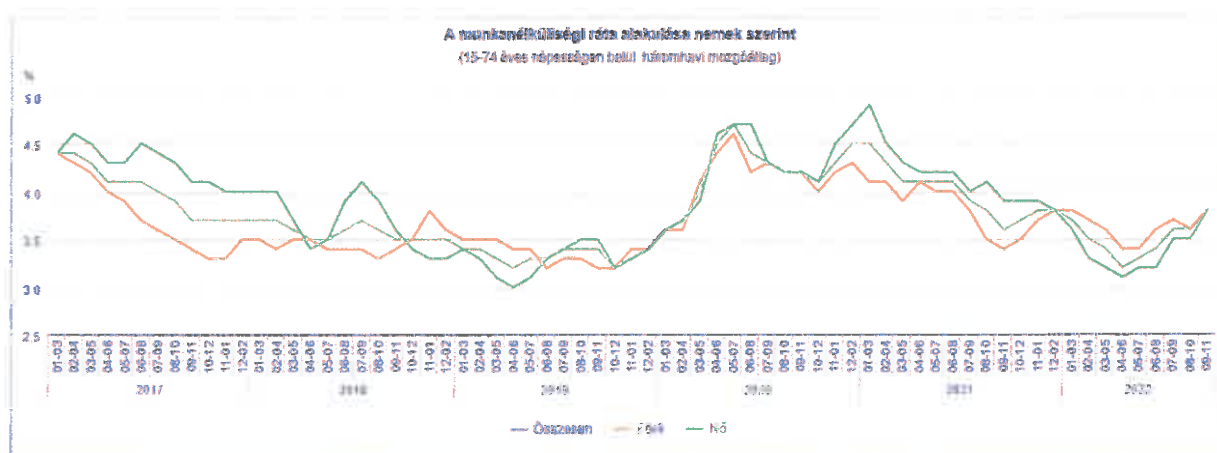
Korcsoport, éves	Létszám		Munkanélküliségi ráta	
	ezer fő	változás, ezer fő ^{a)}	%	változás, százalékpont ^{a)}
15–24	36,9	–1,0	11,9	0,0
25–54	117,3	–21,2	3,2	–0,6
55–74	22,9	–3,1	2,6	–0,5
Összesen	177,0	–25,3	3,6	–0,6

*A 15–64 évesekre vonatkozó adatok elérhetők ([20.2.1.3.Stadat-táblában](#)).

a) Az előző év azonos időszakához képest.

2022. szeptember–novemberben az egy évvel korábbihoz képest:

A 15–74 éves munkanélküliek száma 7 ezer fővel, 184 ezer főre, míg a munkanélküliségi ráta 0,1 százalékponttal, 3,8%-ra nőtt. A férfiak körében a munkanélküliek száma 98 ezer fő volt, munkanélküliségi rátájuk 0,4 százalékponttal, 3,8%-ra emelkedett. A nőknél a munkanélküliek száma 86 ezer főt tett ki, a munkanélküliségi ráta pedig 0,2 százalékponttal, 3,8%-ra csökkent.

● Összesen: **3,7%**

● Férfi: **3,3%**

● Nő: **4,1%**

A 15–24 éves munkanélküliek száma 34 ezer főre, munkanélküliségi rátájuk 1,0 százalékponttal, 10,9%-ra mérséklődött, ennek ellenére az összes munkanélküli 18,5%-a közülük került ki. A 25–54 éves korosztály 3,4%-os munkanélküliségi rátája 0,2 százalékponttal, míg az 55–74 éveseké kismértékben (0,1 százalékponttal), 2,8%-ra emelkedett.

A munkakeresés átlagos időtartama 9,0 hónap volt, a munkanélküliek 31,0%-a legalább egy éve keresett állást.

A munkanélküliség korcsoportok szerinti alakulása a 15–74 évesek* körében, 2022. szeptember–november

Korcsoport, éves	Létszám		Munkanélküliségi ráta	
	ezer fő	változás, ezer fő ^{a)}	%	változás, százalékpont ^{a)}
15–24	34,0	-2,9	10,9	-1,0
25–54	124,9	7,6	3,4	0,2
55–74	24,9	2,0	2,8	0,1
Összesen	183,8	6,8	3,8	0,1

*A 15–64 évesekre vonatkozó adatok elérhetők a [20.2.1.3. Stadat-táblában](#).

^{a)} Az előző év azonos időszakához képest.

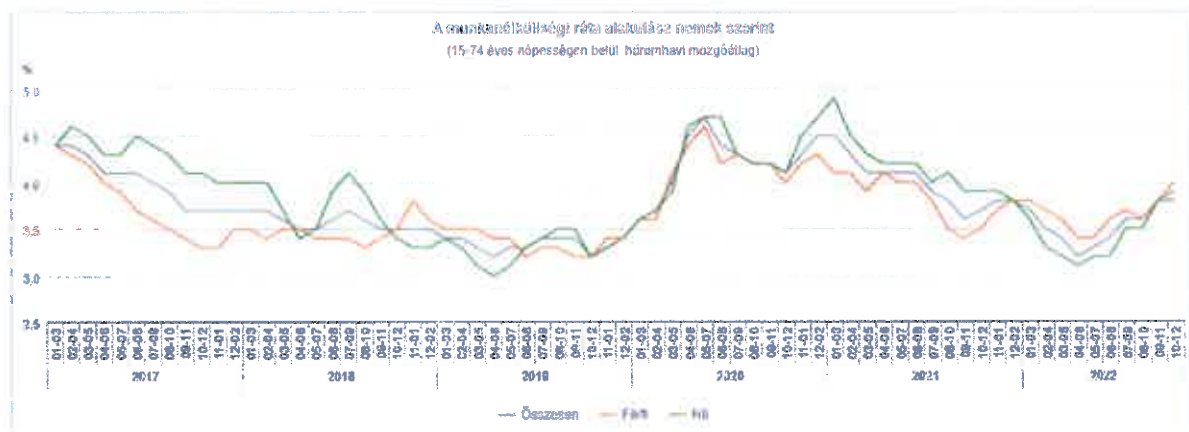
2022. november végén az egy évvel korábbihoz képest:

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint (<https://nfsz.munka.hu/>) a nyilvántartott álláskereső létszáma 3,6%-kal, 234 ezer főre csökkent.

A munkanélküliek száma 2022 decemberében 190 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 3,9% volt. 2022-ben – az év egészét tekintve – a munkanélküliek átlagos száma 176 ezer főre, a munkanélküliségi ráta 3,6%-ra csökkent.

2022. október–decemberben az egy évvel korábbihoz képest:

A 15–74 éves munkanélküliek száma 9 ezer fővel, 189 ezer főre, míg a munkanélküliségi ráta 0,2 százalékponttal, 3,9%-ra nőtt. A férfiak körében a munkanélküliek száma 103 ezer fő volt, munkanélküliségi rátájuk 0,4 százalékponttal, 4,0%-ra emelkedett. A nőknél a munkanélküliek száma 86 ezer főt tett ki, a munkanélküliségi ráta pedig 0,2 százalékponttal, 3,8%-ra csökkent.

■ Összesen: **3,9%**

● Férfi: **3,5%**

● Nő: **4,3%**

A 15–24 éves munkanélküliek száma 34 ezer főre, munkanélküliségi rátájuk 1,4 százalékponttal, 11,0%-ra mérséklődött, ennek ellenére az összes munkanélküli 17,8%-a közülük került ki. A 25–54 éves korosztály 3,5%-os munkanélküliségi rátája 0,3 százalékponttal, míg az 55–74 éveseké kismértékben (0,1 százalékponttal), 3,0%-ra emelkedett. A munkanélküliségi ráta Észak-Alföldön volt a legmagasabb (6,7%), Közép-Dunántúlon pedig a legalacsonyabb (1,4%). Az előző év azonos időszakához képest legnagyobb mértékben Dél-Alföldön nőtt (1,3 százalékponttal), míg Budapesten (0,6 százalékponttal) csökkent a ráta értéke.

A munkakeresés átlagos időtartama 9,3 hónap volt, a munkanélküliek 32,4%-a legalább egy éve keresett állást.

A munkanélküliség korcsoportok szerinti alakulása a 15–74 évesek* körében, 2022. október–december

Korcsoport, éves	Létszám		Munkanélküliségi ráta	
	ezer fő	változás, ezer fő ^{a)}	%	változás, százalékpont ^{a)}
15–24	33,7	–5,5	11,0	–1,4
25–54	128,5	12,1	3,5	0,3
55–74	26,8	2,0	3,0	0,1
Összesen	188,9	8,6	3,9	0,2

*A 15–64 évesekre vonatkozó adatok elérhetők a [20.2.1.3. Stadat-táblában](#).

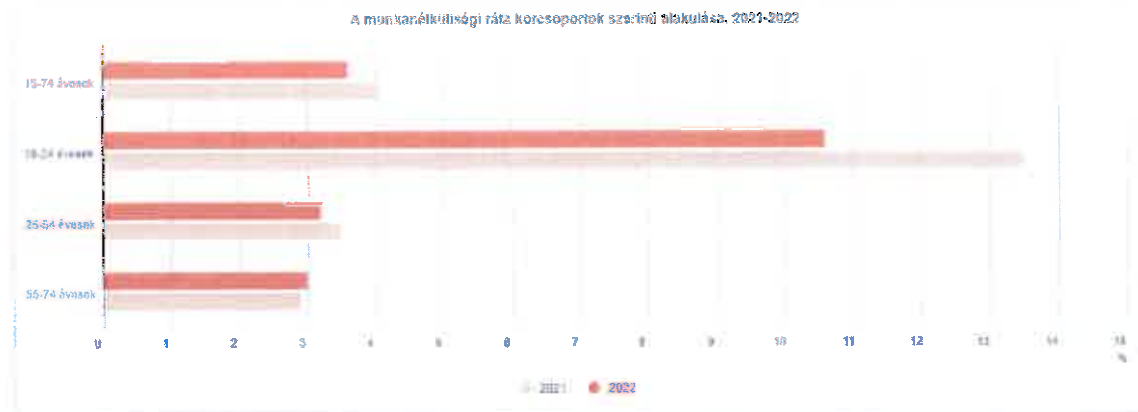
^{a)} Az előző év azonos időszakához képest.

2022-ben az egy évvel korábbihoz képest:

2022-ben a munkanélküliek száma 19 ezer fővel kevesebb, 176 ezer fő volt, a munkanélküliségi ráta 0,4 százalékponttal, 3,6%-ra csökkent.

A munkanélküliek száma a férfiak esetében 97 ezer, míg a nők körében 80 ezer fő volt, a munkanélküliségi rátájuk 3,7, illetve 3,5%-ot tett ki.

Az év egészét tekintve a munkakeresés átlagos időtartama 9,3 hónap, a legalább egy éve állást keresők aránya pedig 34,2% volt.

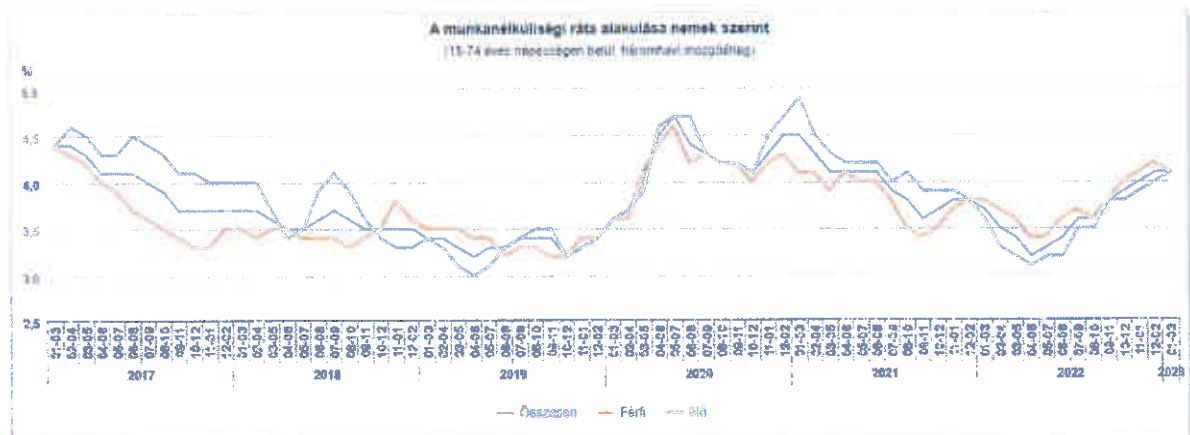
2022. december végén az egy évvel korábbihoz képest:

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint (<https://nfsz.munka.hu/>) a nyilvántartott álláskeresők létszáma 3,5%-kal, 230 ezer főre csökkent.

A munkanélküliek száma 2023 márciusában 195 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 4,0% volt.

2023. január–március az egy évvel korábbihoz képest:

A 2023. január–márciusi időszakban a 15–74 éves munkanélküliek száma 18 ezer fővel, 199 ezer főre, míg a munkanélküliségi ráta 0,3 százalékponttal, 4,1%-ra nőtt. A férfiak körében a munkanélküliek száma 105 ezer fő volt, munkanélküliségi rátájuk 0,2 százalékponttal, 4,1%-ra emelkedett. A nőknél a munkanélküliek száma 94 ezer fő volt, munkanélküliségi rátájuk 0,5 százalékponttal, 4,1 %-ra emelkedett.

● Összesen: 3,4%

● Férfi: 3,5%

• Nő: **3,4%**

A 15–24 éves munkanélküliek száma 32 ezer fő, munkanélküliségi rátájuk 10,3% volt. Az összes munkanélküli 15,9%-a ebből a korcsoportból került ki. A 25–54 éves korosztály 3,7%-os munkanélküliségi rátája 0,4 százalékponttal, míg az 55–74 éveseké 0,2 százalékponttal, 3,2%-ra emelkedett.

A munkanélküliségi ráta Észak-Alföldön volt a legmagasabb (6,9%), Közép-Dunántúlon pedig a legalacsonyabb (1,9%). A ráta értéke az előző év azonos időszakához képest legnagyobb mértékben Dél-Dunántúlon és Dél-Alföldön nőtt (egyenként 0,8 százalékponttal), míg Budapesten – egyedülként a régiók közül – csökkent (0,1 százalékponttal).

A munkakeresés átlagos időtartama 9,2 hónap volt, a munkanélküliek 32,7%-a legalább egy éve keresett állást.

A munkanélküliség korcsoportok szerinti alakulása a 15–74 évesek* körében, 2023. január–március

Korcsoport, éves	Létszám		Munkanélküliségi ráta	
	ezer fő	változás, ezer fő ^{a)}	%	változás, százalékpont ^{a)}
15–24	31,6	0,3	10,3	-0,1
25–54	137,6	14,3	3,7	0,4
55–74	29,7	3,1	3,2	0,2
Összesen	198,8	17,8	4,1	0,3

* A 15–64 évesekre vonatkozó adatok elérhetők a [20.2.1.3. Táblázatban](#)

^{a)} Az előző év azonos időszakához képest.

2023. március végén az egy évvel korábbihoz képest:

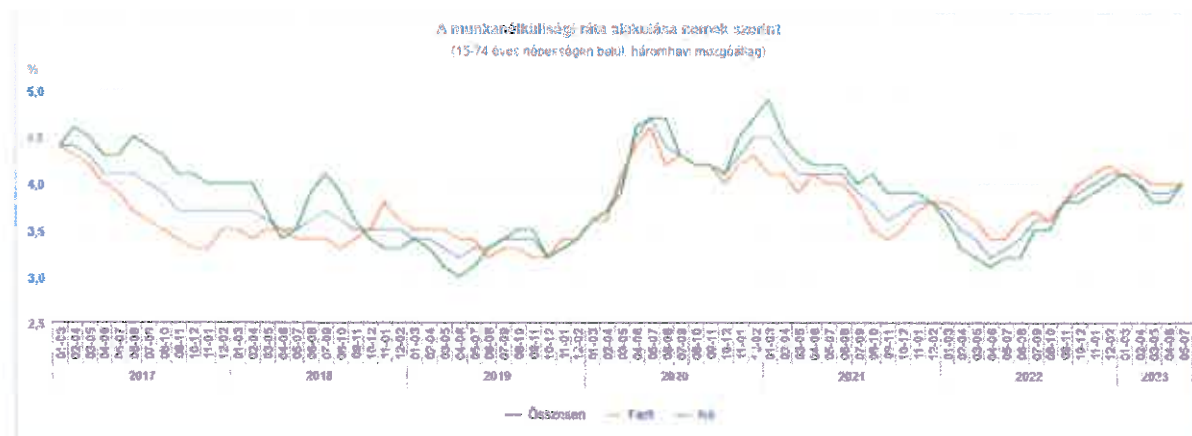
A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint (<https://nfsz.munka.hu/>) a nyilvántartott álláskeresők létszáma 3,0%-kal, 244 ezer főre csökkent.

A munkanélküliek¹ száma 2023 júliusában 194 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 3,9% volt.

2023. május–júliusban az egy évvel korábbihoz képest:

A 2023. május–júliusi időszakban a 15–74 éves munkanélküliek száma 38 ezer fővel, 198 ezer főre, míg a munkanélküliségi ráta 0,7 százalékponttal, 4,0%-ra nőtt. A férfiak körében a munkanélküliek száma 106 ezer fő volt, munkanélküliségi rátájuk 0,6 százalékponttal, 4,0%-

ra emelkedett. A nőknél a munkanélküliek száma 92 ezer fő volt, munkanélküliségi rátájuk 0,8 százalékponttal, 4,0%-ra növekedett.

- Összesen: **3,7%**
- Férfi: **3,3%**
- Nő: **4,0%**

A 15–24 éves munkanélküliek száma 41 ezer fő, munkanélküliségi rátájuk 13,2% volt. Az összes munkanélküli 20,6%-a ebből a korcsoportból került ki. A 25–54 éves korosztály munkanélküliségi rátája 0,7 százalékponttal, 3,5%-ra emelkedett, míg az 55–74 éveseké nem változott, 3,0% volt.

A munkakeresés átlagos időtartama 9,5 hónap volt, a munkanélküliek 36,8%-a legalább egy éve keresett állást.

A munkanélküliség korcsoportok szerinti alakulása a 15–74 évesek* körében, 2023. május–július

Korcsoport, éves	Létszám		Munkanélküliségi ráta	
	ezer fő	változás, ezer fő ⁽¹⁾	%	változás, százalékpont ⁽¹⁾
15–24	40,8	11,2	13,2	3,2
25–54	129,2	24,6	3,5	0,7
55–74	27,9	2,2	3,0	0,0
Összesen	197,9	38,0	4,0	0,7

* A 15–64 évesekre vonatkozó adatok elérhetők a [20.2.1.3. Stadat-táblában](#)

^{a1} Az előző év azonos időszakához képest.

2023. július végén az egy évvel korábbihoz képest:

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint (<https://nfsz.munka.hu/>) a nyilvántartott álláskeresők létszáma 2%-kal, 227 ezer főre csökkent.

A koronavírus-járvány első hullámának csúcsán országosan közel 400 ezren, a harmadik hullámban 365 ezren vallották magukat munkanélkülinek a háromhavi adatok alapján. Ez derült ki az önbesorolások munkanélküliségi adatokból, a KSH felmérése alapján. Az idősből kiderült, hogy az első hullámban egyetlen hónapig 425 ezren kerestek munkát, de a harmadik hullámban is megközelítette a 400 ezret a munkanélküliek száma.

A hivatalos munkanélküliségi adatokból azonban mindeddig nem látszott, hogy ilyen sokan veszítették volna el az állásukat. A KSH hivatalos adatai alapján (ILO módszertan) csak kismértékben emelkedett a munkanélküliségi ráta, ugyanis módszertani okokból az állásvesztők jó részét nem számolták bele a hivatalos adatba. A munkanélküliségnek ugyanis nem csak annyi a kritériuma, hogy valakit elbocsátottak, hanem az is, hogy egy hónapja keres-e aktívan állást és munkába tudna-e állni szinte azonnal. Utóbbinak igencsak nehéz volt megfelelni a korlátozásokkal tarkított időszakban.

A KSH-tól kapott önbesorolások munkanélküliségi adatok azonban megerősítik azt a feltételezést, hogy a járvány első hullámának kitörésekor azonnal emelkedett a munkanélküliség, majd a korlátozások feloldásával mérséklődésnek indult. A második-harmadik hullám újabb sokkot okozott a munkaerőpiacon, ami ismét a munkahelyek számának csökkenéséhez vezetett. 2021. tavasztól kezdve azonban folyamatosan csökkent a munkanélküliek száma, 2021. végére pedig már a válság előtti szint közelébe került. Annak módszertani okai vannak, hogy a sokkhatás miatt nem látszódott a hivatalos munkanélküliségi adatokban. 2023 februárjában a 15-74 éves foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 691 ezer volt, 26 ezerrel több, mint egy éve. A 2022. december és 2023. február közötti három hónapos időszakban a foglalkoztatottak létszáma az egy évvel korábbinál 15 ezerrel több, 4 millió 690 ezer volt – jelentette pénteken a Központi Statisztikai Hivatal (KSH).

A számadatok alapján egy nagyon érdekes állapot kialakulásának lehetünk tanúi: 2023-ban egyszerre nőtt a foglalkoztatottak és munkanélküliek száma.

Mi okozza az adatok közötti különbségeket?

A KSH minden hónapban közzéteszi a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) módszertana alapján számolt munkanélküliségi rátát. Ezt a munkaerő-felmérés alapján végzi. „A nemzetközi statisztikai hivatalok módszertanával összhangban a KSH az ILO-definíciót használja a munkanélküliek számának meghatározására. Az ILO-definíció szerint – ahogyan azt egy másik fejezet is tartalmazza - munkanélküli az, akinek a) nincs munkája, b) az elmúlt 4 hétben aktívan keresett munkát, és c) ha találna, 2 héten belül munkába is tudna állni” – közölte a KSH.

Mindhárom követelménynek meg kell felelni ahhoz, hogy valaki munkanélkülinek számítson. Vagyis látható, hogy igen sok kritériumnak kell teljesülnie, a 4 hetes aktív munkakeresés pedig azt is feltételezi, hogy valakit már jó ideje elbocsátottak. A járvány időszakában tapasztalt azonnali változások (leépítések és lezárások hatásai) így nem igazán látszódtak a munkanélküliségen.

Ezzel szemben az önbesorolós munkanélküliségnek nincsenek olyan szigorú kritériumai: egész egyszerűen elég annyi, hogy valaki munkanélkülinek vallja magát, amikor a felmérés készítői megkérdezték őt erről. **Ez a mutató azonnal tud reflektálni a gazdasági változásokra.** A KSH közlése szerint „az ILO-definíció szerinti munkanélküliek számának meghatározása szigorú, objektív tényeken alapul, ellenben az önbesorolás szerinti munkanélküliek száma a megkérdezett élethelyzetének szubjektív megítélésén”.

E tények alapján megállapítható, hogy a valódi helyzet a nyilvántartott adatoktól rosszabb. Sok olyan álláskereső személy van, aki nem került regisztrálásra, pedig munkáját átmenetileg elveszítette. A települési támogatások igénylése során több alkalommal kellett szembesülni korábban a ténnyel, hogy a munkáltató a pandémia egy-egy időszakában megszüntette a dolgozó munkaviszonyát, majd újra foglalkoztatta. Arra is volt példa, hogy a dolgozó ugyanúgy végzett munkát, azonban erre az időszakra „feketén” vagy napi bejelentéssel foglalkoztatta a munkáltatója. A járványhelyzet megszűntével ezek az adatok határozottan pozitív irányba mozdultak el.

Miért is van szükség egy helyi koncepció során az országos, és a vármegyei adatokat is feltárni? Nos, egyrészt fontos tudni, hogy Martfű az országos és vármegyei eredmények közül

hol áll, illetve ezen adatok alapján van lehetőség vizsgálni, hogy a fejlődés vagy esetleges hanyatlás helyi, avagy országos szintű okokra vezethetőek-e vissza.

Magyarország Kormánya honlapján folyamatosan teszi nyilvánossá a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által rendszeresen publikált statisztikákat interaktív grafikonokon. **Ezen felület lehetőséget biztosít ahhoz, hogy a településsoros adatokat vizsgálva, Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyére illetve Martfűre lebontva is vizsgáljuk az eredményeket.**

Az 5582 négyzetkilométer alapterületű Jász-Nagykun-Szolnok vármegyét 367 ezren lakják. Legtöbben a megyeszékhelyen, Szolnokon élnek (2019-ben 70,447-en éltek itt, de a megyeszékhely népessége 1990 óta folyamatosan csökken). Kilenc járásban 78 település található, de messze közülük a szolnoki kistérség a legnépesebb - derül ki a KSH 2019-es adatait alapul véve.

Gyakorlatilag a '80-as évek óta Jász-Nagykun-Szolnok vármegye népessége is folyamatosan és egyenletesen évről évre csökken. A 2020-as statisztika szerint a megyében többen születtek és kevesebben haltak meg, mint az előző év azonos időszakában. A természetes fogyás miatt a megye népessége így is 1218 fővel csökkent.

2022-ben sokat javult vármegyénk foglalkoztatási helyzete, sőt a legnagyobb növekedést Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében mérték.

Munkanélküliség alakulása Martfű vonatkozásában:

Nyilvántartott álláskeresők száma:

év	2019. záró	2020. záró	2021. záró	2022. záró	2023. június	2023. augusztus
fő	173	229	162	125	120	116

Nemek szerinti bontásban (fő):

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.06.	2023.08.
nő	86	118	82	62	63	60
férfi	87	111	80	63	57	56

Életkor szerinti bontásban (fő):

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.06.	2023.08.
25 év alatti	20	27	18	13	6	8
25-54 év közötti	103	145	93	73	72	68
55 év feletti	50	57	51	39	42	40

Iskolai végzettség szerinti bontásban (fő):

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.06.	2023.08.
8. ált. alatt	nincs adat	nincs adat	nincs adat	1	0	0
alapfokú	36	51	35	22	15	17
középfokú	126	161	118	95	94	86
felsőfokú	11	17	9	7	11	13

(Fenti adatokat a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály szolgáltatta)

Mint az a fenti táblázatokból is kitűnik, városunkban a nyilvántartott álláskeresők megoszlása szerint még mindig a 25 és 54. év közötti korosztályt érinti leginkább a munkanélküliség. Azok közül is elsősorban a középfokú végzettséggel rendelkezőket.

Ez az adat meglepő lehet, hiszen azt tükrözi, hogy városunkban az alapfokú végzettséggel rendelkezők is nagyobb eséllyel tudnak elhelyezkedni, mint a fiatal és középkorú, középfokú végzettséggel rendelkezők. Vizsgálva évekre lebontva az adatokat látható, hogy 2020-ban lényegesen emelkedett a munkanélküliek száma, míg 2021. évben ez a szám jelentős javulást mutat, majd folyamatosan csökkenő számot. 2023. augusztusában már „csak” 116 regisztrált munkanélkülit tartanak nyilván Martfű vonatkozásában.

Nyilvántartott álláskeresők száma megyei/vármegyei jelenleg rendelkezésre álló adatokra lebontva:

Hónap	Nyilvántartott összes fő	Foly.nyilv. hossza>365 nap	Járadék tip. ell. fő	Segély tip. ell. fő	FHT- RSZS fő	Munkav. korú népesség fő	Relatív mutató	Arányszám
2022.01.	13771	5340	1673	2261	3865	232859	5,91	1,50
2022.02.	14011	5369	1699	2250	3907	232859	6,02	1,51
2022.03.	13605	5346	1632	2235	3692	232859	5,84	1,47
2022.04.	13186	5156	1733	2229	3610	232859	5,66	1,48
2022.05.	12503	5042	1637	2246	3536	232859	5,37	1,46
2022.06.	12422	4943	1478	2274	3485	232859	5,33	1,47
2022.07.	12349	4913	1645	2263	3388	232859	5,30	1,45
2022.08.	12366	4814	1677	2257	3240	232859	5,31	1,45
2022.09.	12419	4725	1653	2217	3051	232859	5,33	1,42
2022.10.	12288	4614	1800	2214	2960	232859	5,28	1,42
2022.11.	12263	4547	1830	2228	2855	232859	5,27	1,43
2022.12.	12204	4473	1799	2256	2876	232859	5,24	1,44
2023.01.	13168	4588	1738	2211	2963	229449	5,74	1,48
2023.02.	13237	4540	1952	2261	3037	229449	5,77	1,48
2023.03.	12992	4541	1891	2260	2895	229449	5,66	1,46
2023.04.	12667	4508	1840	2242	2818	229449	5,52	1,48
2023.05.	12291	4479	1731	2267	2764	229449	5,36	1,47
2023.06.	11999	4448	1701	2287	2692	229449	5,23	1,47

Martfűi nyilvántartott álláskeresők száma jelenleg rendelkezésre álló adatokra lebontva:

Hónap	Nyilvántartott összes fő	Foly.nyilv. hossza>365 nap	Járadék tip.ell. fő	Segély tip.ell. fő	FHT- RSZS fő	Munkav. korú népesség fő	Relatív mutató	Arányszám
2022.01.	132	52	25	30	17	3801	3,47	0,88
2022.02.	131	52	27	29	18	3801	3,45	0,87
2022.03.	136	53	28	29	23	3801	3,58	0,90
2022.04.	140	51	36	30	18	3801	3,68	0,96
2022.05.	137	45	30	30	15	3801	3,60	0,98
2022.06.	135	51	23	31	17	3801	3,55	0,98
2022.07.	118	44	21	27	12	3801	3,10	0,85
2022.08.	121	40	25	28	12	3801	3,18	0,87
2022.09.	118	39	24	27	12	3801	3,10	0,82
2022.10.	118	38	31	28	11	3801	3,10	0,83
2022.11.	128	36	35	27	12	3801	3,37	0,91
2022.12.	125	36	33	27	13	3801	3,29	0,91
2023.01.	136	37	28	27	12	3713	3,66	0,95
2023.02.	132	37	26	28	14	3713	3,56	0,91
2023.03.	128	39	31	28	12	3713	3,45	0,89
2023.04.	129	37	43	25	11	3713	3,47	0,93
2023.05.	122	38	37	25	11	3713	3,29	0,90
2023.06.	120	39	29	27	10	3713	3,23	0,91

A megismert számadatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy Martfű jóval elmarad a megyei munkanélküliségi arányszámtól. Elmondható, hogy városunkban a foglalkoztatottság országos és megyei szinten is jónak mondható.

Közfoglalkoztatás alakulása:

Martfűn – hasonlóan az országos foglalkoztatáshoz – egyre kevesebb létszámmal valósul meg közfoglalkoztatás. 2019. és 2023. között ez a létszám drasztikusan lecsökkent. Mivel a foglalkoztatás ezen formája hosszú távon nem oldja meg az érintett személyek, családok megélhetését, illetve nőtt az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetősége, egyre

kevesebben dolgoznak ebben a foglalkoztatási formában. Bár rövidtávon – különösen krízishelyzetben - némi anyagi könnyebbséget jelenthet, illetve a vizsgált időszakban 3 alkalommal is emelkedett a közfoglalkoztatási bér (2021. február 28. napig éveken keresztül bruttó 81.530.- forint, 2021. március 01-től bruttó 85.000.-forint, 2022. január 01. naptól bruttó 100.000 forint, jelenleg 116.000.-Ft), ez a jövedelem nem biztosít kellő megélhetést. Ennek ellenére sajnos tapasztalható, hogy zömében évről-évre ugyanazok a személyek kerülnek be. Ezeknek az embereknek a többsége nem keresi más foglalkoztatás lehetőségét, szinte „beragadtak” ebbe a foglalkoztatási formába. A martfői foglalkoztatottak között több szakmával rendelkező személy van, sőt előfordulnak érettségizettek is. Az ő foglalkoztatásuknál igyekszünk olyan munkakört biztosítani, melyben hasznosítani tudják tudásukat, végzettségüket (pl. adminisztrációt segítő feladatok ellátása). Míg a 2019. előtti adatok azt mutatták, hogy a közfoglalkoztatottak között diplomások is előfordulnak, a mai helyzetre ez már nem jellemző. Egyetlen felsőfokú végzettséggel rendelkező közfoglalkoztatottunk sincs 2022-ben.

2022. szeptember 01. naptól a közfoglalkoztatási pályázatokat intézményenként kell benyújtani. Ez városi szinten nem jelent nagyobb létszámot a közfoglalkoztatásban, mindössze az eddig egy intézményre központosított adminisztrációs feladatok intézményenkénti megoszlását jelenti.

Közfoglalkoztatásba bevontak száma:

Míg 2019-ben 87 főt tudtunk közfoglalkoztatásba bevonni, ez a létszám 2020-ra 56 főre, 2021-ben 54 főre, és 2022. január 1. napján 33 főre csökkent. Ennek elsődleges oka az, hogy a pályázat során egyre kevesebb létszámmra kap Martfű lehetőséget, de nem is tudnánk feltölteni a nagyobb létszámmal engedélyezett foglalkoztatási lehetőséget. 2021. január 01. napján pl. 4 álláshely üres volt. A létszámhiányt egyrészt egészségügyi problémák okozzák, másrészt különösen közterületi és konyhai munkára a közfoglalkoztatotti bérért nem vállalják a foglalkoztatást a kiközvetített személyek. Ennél a két területnél okoz legnagyobb problémát az emberhiány, hiszen a fűnyírás, utcatakarítás, iskolai étkeztetés ellátása ezzel a létszámmal alig oldható meg. Van olyan munkafolyamat, amit muszáj háttérbe szorítani azért, hogy a feltétlenül elvégzendő feladat ellátása megvalósulhasson. Erre hosszú távon feltétlenül megoldást kell találni. Szinte országosan egyedülálló gyakorlat Martfűn, hogy a megüresedő álláshelyeket a közfoglalkoztatottak közül igyekszünk feltölteni. Ennek több pozitív hatása is van, hiszen az esélye annak, hogy bekerülhetnek az elsődleges munkaerőpiacra, hogy a már

megszokott helyen maradhat „véglegesítve”, motiválja a dolgozókat, így javul a teljesítményük is, illetve a dolgozó terhelhetősége, munkához való hozzáállása, stb. a munkáltató számára ismertté válik.

2022. szeptember 1-től indult pályázatok alapján zajló közfoglalkoztatási adatok:

Pályázatot benyújtó intézmények:

1. Martfű Város Önkormányzata
2. Martfű Városi Művelődési Központ és Könyvtár
3. Játékvár Óvoda és Bölcsőde
4. Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ

Martfű Város Önkormányzata:

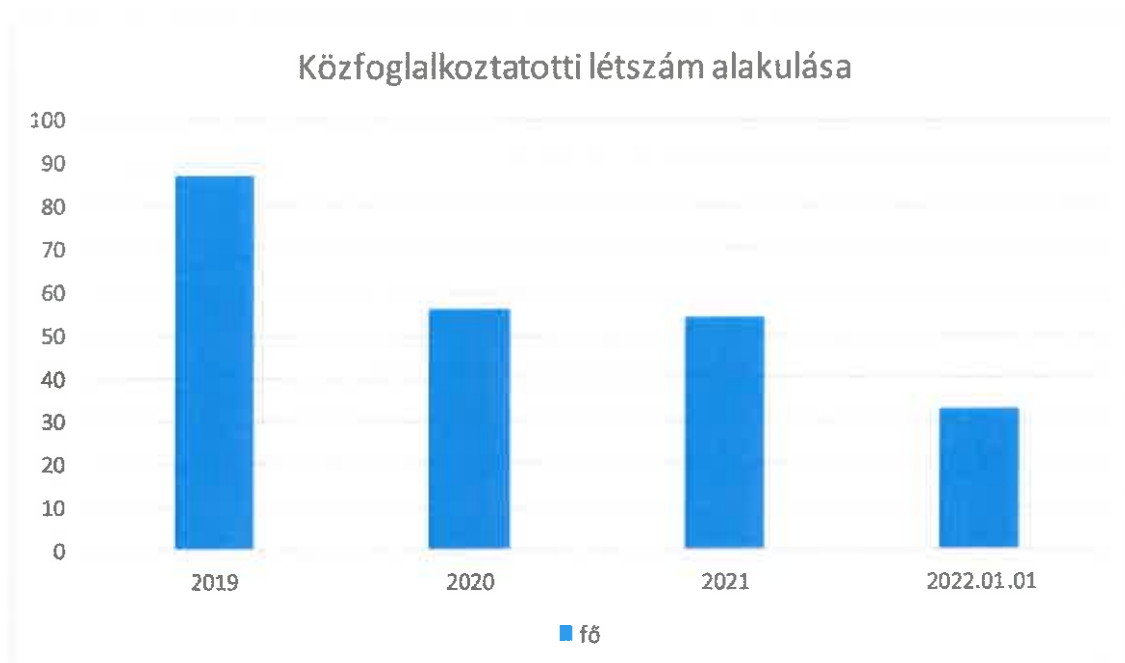
Martfű Városi Művelődési Központ és Könyvtár:

2022. szeptember 01. naptól 2023. február 28. napig 3 főt foglalkoztattak közfoglalkoztatottként, akik közül 2 fő takarító kisegítő feladatokat, míg 1 fő adminisztratív kisegítő feladatokat végzett. A 2023. március 01. naptól induló pályázat során szintén 3 fő foglalkoztatására került sor, akik a feladatokat a korábbival azonos formában végzik. Változás, hogy míg a két takarítói feladatot ellátó munkavállaló a közfoglalkoztatási alapbért kapja, az egy fő adminisztrációs kisegítő feladatokat ellátó személy a garantált közfoglalkoztatási bérre lett jogosult, melynek összege bruttó 148.200.-Ft/hó. A közfoglalkoztatási státusz mindkét pályázati időszakban feltöltött, üres álláshely nincs. A jelenlegi foglalkoztatás vége 2023. november 30.

Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ:

A 2022. szeptember 1-jén induló és 2023. február 28. napig tartó közfoglalkoztatási időszakban 5 fő alkalmazására nyújtott be az intézmény pályázatot, mely létszámra született a hatósági szerződés is. 2023. január 31. napján egy fő munkaviszonya megszűnt, mivel nevezett állandó munkahelyet talált. Sajnos ezen álláshelyet a pályázati időszak végéig nem sikerült feltölteni. 2023. március 01. naptól ismét 5 álláskereső foglalkoztatására nyújtott be pályázatot a Központ, mely létszám elfogadásra került, és 2023. június 30. napig teljes létszámmal folyt a foglalkoztatás. Ekkor egy fő munkaviszonya költözés miatt megszűnt.

Sajnos ezt az álláshelyet nem sikerült betölteni, bár a Pályázó nyújtott be munkaerőigény kérelmet. Az itt foglalkoztatottak mindannyian konyhai kisegítő feladatokat látnak el. Ezen munka nem népszerű a munkavállalók között, többnyire ha sikerült is valakit kiközvetíteni, nem vállalja, mivel ez egy igen megterhelő munkafolyamat. A pályázati időszak itt is 2023. november 30. napig tart.

III.5. Egészségügyi ellátás

A korábbi évekhez hasonlóan, az Önkormányzat célja az alapellátás színvonalának megtartása- a személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

Tárgyi feltételek tekintetében, mint ismert, az Egészségügyi Központ 1996-ban került átadásra. 2014-ben a gyermekorvosi rendelő és a védőnői szolgálat is az Egészségügyi Központba költözött. A rendelők és az egyéb kiszolgálóhelyiségek nem voltak akadálymentesítettek és nem feleltek meg a mai kor követelményeinek. A pályázati úton megvalósult fejlesztés pótolta ezen hiányosságokat.

A lakosság ellátási színvonalához szorosan hozzátartozik az előírt tárgyi eszközök folyamatosan magas szintű biztosítása is, amely kulcskérdés az egészségügyi ellátásra szorulóknak szempontjából.

Személyi feltételek szempontjából a változások éveit éljük. Városunkban évtizedek óta dolgozó orvosok, asszisztensnők kezdték meg jól megérdemelt nyugdíjas éveiket. A megüresedett 2. és 3. háziorvosi körzetek betöltésére nehezen sikerült pályázókat találni.

A lakosság egészségügyi helyzetének javítása érdekében önkormányzati szinten mindig is nagy hangsúlyt fektettünk a városi civilszervezetek számára meghirdetett pályázati lehetőség biztosításával az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításának, valamint a prevenció sikerességének támogatására. Így évente jelentős anyagi forrást juttattunk több civilszervezetnek az egészségmegőrzéshez, a megelőzéshez kapcsolódó programjaik megvalósításához.

Az ügyeleti alapellátást szeptember 1-től Jász-Nagykun-Szolnok megyében az Országos Mentőszolgálat látja el, majd az egységes, két elemből álló, betegközpontú rendszert (háziorvosi ügyeleti ellátás és sürgősségi ügyelet) az idei év végéig fokozatosan bevezetve az ország egész területén biztosítják minden rászoruló számára – tájékoztatta az önkormányzatokat az Országos Mentőszolgálat Észak- Alföldi Regionális Mentőszervezete.

Az egységes ügyeleti telefonszám a vármegyében szeptember 1-től: 1830

HÁZIORVOSI ÜGYELETI ELLÁTÁS

A háziorvosi ügyeleti ellátás azokat szolgálja, akik a háziorvosi vizsgálatot, ellátást ügyeleti időben vennék igénybe. Számukra hétköznapi 16:00-22:00 között, szombat, vasárnap és ünnepnapokon pedig 8:00-14:00 között háziorvosi ügyeleti ellátást biztosítanak:

- ☞ hétköznapi 16:00-22:00 között
- szombat-vasárnap, ünnepnapon 8:00-14:00 között

Szolnok felnőtt: 5000, Szolnok, Tószegi út. 21. (Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet Sürgősségi Betegellátó Osztály)

Szolnok gyermek: 5000, Szolnok, Tószegi út. 21. (Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet Gyermek Sürgősségi Osztály)

SÜRGŐSSÉGI ÜGYELETI VAGY MENTŐELLÁTÁS

Központi ügyeleti telefonszám: 1830

Az ügyeleti időben hirtelen jelentkező, illetve súlyos egészségügyi problémák esetére nyújt magas szakmai színvonalú és biztonságos megoldást:

- ☞ hétköznapi 22:00-8:00 között
- szombat-vasárnap, ünnepnapon 14:00-8:00 között

A beteg a központi telefonszám hívásával szakszerű tanácsot kap, szükség esetén a tartózkodási helyére sürgősségi ügyeleti autót, vagy életveszély esetén azonnali mentőt küldenek, a vármegye bármely településén is tartózkodjon az ellátásra szoruló.

A telefonszám a teljes ügyeleti időszakban, hétköznap 16:00-08:00 között, szombat-vasárnap, ünnepnapon egész nap hívható.

Azok számára, akik személyesen keresnék fel az ügyeletet, 22:00-8:00 között erre is van lehetőség:

Szolnok felnőtt: 5000, Szolnok, Tószegi út. 21. (Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet Sürgősségi osztály)

A központi ügyeleti telefonszám 2023. szeptember 1-től gyermekek esetében is a 1830.

Az Országos Mentőszolgálat mentésirányítási rendszerével integrált ügyeleti irányítás keretében hatékony és szakszerű telefonos tanácsadás áll rendelkezésre a gyermek- és felnőtt ellátásban is. Az ügyeleti hívások kezelése rögzített vonalon, beteg- és minőségbiztosítási szempontokból visszakövethetően, az aktuális szakmai betegosztályozási (triázs) irányelveknek megfelelően történik, így a betegek az egységes ügyeleti rendszerben gyorsabban kapják meg az állapotuknak megfelelő és szükséges ellátást.

A mentők egységes ügyeleti rendszere az ügyeleti és mentőegységek integrált irányítására és mobilitására épül, így a beteg állapotának megfelelő ügyeleti, sürgősségi ellátást a vármegye valamennyi településén, egységesen, minden rászoruló számára a korábbinál magasabb minőségben és szélesebb elérhetőséggel biztosítja – áll a mentőszolgálat az önkormányzatoknak augusztus elején megküldött tájékoztatójában.

Személyi feltételek Martfű egészségügyi ellátásában:

Martfűn az egészségügyi alapellátásban jelenleg három felnőtt háziorvosi, egy gyermekorvosi, kettő fogorvosi praxis, foglalkozás egészségügyi alapellátás, továbbá a védőnői szolgálat vesz részt. A további ellátáshoz tartozik még a fizioterápiás szolgáltatás, gyógytorna, laboratóriumi vérvételi lehetőség, valamint különböző szakrendelések, melyek egy kivételével magánrendelésként működnek.

A lakosság számát figyelembe véve a komplex az alapellátás, teljes mértékben lefedi Martfű egészségügyi igényét.

Az I. háziorvosi körzetben Dr. Magyarosi László, a gyermekorvosi körzetben Dr. Bezilla Erzsébet, a II. fogorvosi körzetben Dr. Olasin György vállalkozási formában, területi ellátási kötelezettséggel dolgoznak.

Változások:

2. számú háziiorvosi körzet:

Dr. Solt Magdolna 2020. decemberben nyugdíjba vonult. A körzetet 2021. január 1-től 2023. május 31-ig Dr. Despotov Svetozar és Dr. Magyarósi László helyettesítette.

Szögedi Lászlóné körzeti ápolónő 2022. december 31-től nyugdíjas lett. Helyettesítését 2023. január 1-től február 28-ig Szmolnik Ilona és Kürtiné Oravecz Éva körzeti ápolónők, 2023. március 1. és 2023. május 31. között Kürtiné Éva és Tímárné Bakos Noémi asszisztensnő látták el.

2023. június 1-től szeptember 30-ig Dr. Otrosinka Sylwia látja el a felnőtt háziiorvosi szolgáltatást egyelőre helyettesítés keretében

Körzeti ápolónő: Smid Noémi.

3. számú háziiorvosi körzet:

Dr. Despotov Svetozar 2023. február 28-tól nyugdíjas lett, de nyugdíj mellett 2023. május 31-ig ellátta a körzetet.

2023. június 1-től várhatóan október 31-ig dr. Nagylaki Tamás végzi a felnőtt háziiorvosi szolgáltatást egyelőre helyettesítés keretében.

Körzeti ápolónő: Kürtiné Oravecz Éva

1. számú fogorvosi körzet:

Dr. Szolga Ferenc 2021. márciusban elhunyt. A körzetben 2021. június 1-től Dr. Olasin György helyettesített.

Az önkormányzat 2022 januárjában helyettesítésére kötött megbízási szerződést a Mosonyi Dental Kft-vel Martfű város I. számú fogorvosi körzetére vonatkozóan a területi ellátási kötelezettséggel járó fogorvosi és iskola-egészségügyi szolgálat ellátására.

Dr. Elie Mojuaes 2022.02.04- 2022.09.28-ig valamint,

Dr. Sebők Lilla Tímea 2022.10.03 - 2023.03.30-ig látták el a körzeti fogorvosi feladatokat.

2023. 04.01-től dr. Olasin György tölti be helyettesítés keretében.

II. számú fogorvosi körzet:

Dr. Olasin György mellett évtizedek óta dolgozó fogászati asszisztens Varga Márta 2022. augusztusban elhunyt. Több asszisztens dolgozott azóta a körzetben. Jelenlegi fogászati asszisztens: Árvai Ildikó.

Sajnos egészségügyi okok miatt ez a körzet sem tud beteget fogadni, ezért a jelenlegi fogorvosi ellátás Martfűn nagy gondokkal küzd.

Az alapellátáshoz tartozik a védőnői szolgálat is. Jelenleg három védőnői körzet van, ebből kettő betöltött. Mikes Anita védőnő 2021. december 05-től költözés miatt nem dolgozik Martfűn.

A körzet helyettesítését a másik két védőnő, Gálné Balasi Zsuzsanna és Szabóné Dávid Tünde látja el. Jelenleg a 3. körzet megszüntetése van folyamatban.

A védőnők 2023. július 1-től a Hetényi Géza Kórház és Rendelő Intézethez tartoznak.

Martfű Önkormányzata foglalkozás-egészségügyi alapellátással is rendelkezik, mely elsősorban az önkormányzat és intézményei dolgozóinak foglalkozás egészségügyi vizsgálatát végzi. Továbbá jelentős szerepe van a közmunkaprogram kapcsán foglalkoztatottak egészségügyi alkalmassági vizsgálatában.

A lakosság kívánságára 2005-óta, helyben biztosított a laboratóriumi vérvételi lehetőség. Ennek kialakításával a betegeknek nem kell Szolnokra utazni, mely jelentős anyagi és időbeli megtakarítást jelent. A vérvételt szakápolónő végzi, az önkormányzattal kötött szerződés alapján.

A lakosság egészségi állapota:

2020. márciustól jelentősen megváltozott az orvos-beteg kapcsolat a COVID-19 világjárvány miatt. Az egészségügyi válsághelyzet megszűnése, a javuló járványügyi adatok miatt 2023. május 1-től megszűnt a kötelező maszk használat. Változásokkal, de vissza tudott állni a járványt megelőző orvos-beteg kapcsolat. A járvány kapcsán kialakultak jó gyakorlatok, pl.: betegelőjegyzés, telemedicina, adminisztrációs ügyekben e-mail, postaláda használata.

A Martfűn élők egészségi állapotát felmérni nehéz feladat, némi tájékoztatást ad a gondozottak száma. Jelenleg a háziorvosi rendelők forgalmi adatai alapján az alábbi adatok tükrözik a lakosság megbetegedéseit.

NYILVÁNTARTOTT GONDOZOTTAK SZÁMA 2022.

	I. körzet	II. körzet	III. körzet
Magasvérnyomás	355	426	450
Koszorúér betegség/szívinfarktus	30	101	368
Krónikus légúti megbetegedés	15	73	60
Asztma és allergia	17	105	47
Cukorbetegség	28	98	120
Daganatos betegség	9	69	50
Mozgásszervi betegség	29	119	204
Idegrendszeri betegség	13	21	8
Pszichiátriai betegség	12	70	24
Csontritkulás	17	76	42

A gondozási mutatók megfelelnek az országos átlagnak, kirívó eltérés továbbra sem tapasztalható. A lakosság átlagéletkora folyamatosan nő, melynek fő oka a lecsökkent gyermekszülések száma, valamint a fiatalok elvándorlása munkalehetőség és lakhatási ok miatt, a lakosság számának folyamatos csökkenése. A betegségek számának növekedését okozza az a tény is, hogy a korszerűbb diagnosztikai eszközökkel hatékonyabbá vált a betegségek diagnosztizálása. Elősegíti még a betegségek feltárását, hogy több szűrővizsgálat is áll a lakosság szolgálatára, bár ezek szervezése anyagi okok miatt egyre nehezebb. Cukorbetegség, vérzsír-koleszterinszint mérés, allergiaszűrés, zöldhályog-szűrés, prosztataszűrés, valamint nőgyógyászati rákszűrésen volt szervezve a martfűi lakosok számára helyben, valamint folyamatos a 45 év feletti nők mammográfiái vizsgálatra utalása. A szűrővizsgálatok szervezésében és lebonyolításában társadalmi szervezetek, a Jóreménység Klub, valamint több gyógyszergyár is besegített, bár a gyógyszeripari cégek egyre kevésbé vonhatók be ebbe a szolgáltatásba. A szűrések szervezését még hatékonyabbá kellene tenni, több szűrővizsgálati lehetőséget kell teremteni a városban, szakorvosok bevonásával.

A felnőtt háziiorvosi rendelők forgalma:

I. körzet

	2022	2023. jan.-máj.
Rendelésen megjelentek:	12765	5389
Lakáson történt ellátás:	103	26
Szakrendelésre irányítottak:	1210	58
Laborvizsgálatra beutaltak:	1420	83
Gyógyintézetbe utalások száma:	103	18
Ápolónői látogatások száma:	73	20

II. körzet

	2022	2023. jan.-máj.
Rendelésen megjelentek:	8923	3756
Lakáson történt ellátás:	84	1
Szakrendelésre irányítottak:	406	269
Laborvizsgálatra beutaltak:	688	286
Gyógyintézetbe utalások száma:	49	28
Ápolónői látogatások száma:	54	0

III. körzet

	2022	2023. jan.-máj.
Rendelésen megjelentek:	16481	3500
Lakáson történt ellátás:	10	17
Szakrendelésre irányítottak:	914	812
Laborvizsgálatra beutaltak:	409	300
Gyógyintézetbe utalások száma:	128	28
Ápolónői látogatások száma:	36	20

A vizsgált időszakban mártfői elhalálozottak száma:

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022	2023. jan.-máj.
I. Körzet	75	66	86	80	20	8
II. Körzet					nincs adat	nincs adat
III. Körzet					15	13

A rendelők betegforgalma átlagosan 40-50 fő naponta, mely télen, vagy járványos időszakban ennek két-háromszorosára is nőhet. A házi orvosok fontosnak tartják az orvos-beteg kapcsolat elmélyítését. A betegek betegségükkel kapcsolatos magyarázatot rendszerint a házi orvosi rendelőkben kapnak a szakrendelők zsúfoltsága miatt. Fontos továbbá, hogy a rendelőben minél több idő jusson a házi orvoshoz forduló betegre, itt ne csak orvosi ellátást kapjon, hanem életviteli tanácsadásban is részesüljön. A betegek gyakran a szociális problémáikra is itt kérnek segítséget.

Fontos feladat továbbá, hogy orvosaink a gyógyszeres kezelés mellett felhívják a figyelmet a helyes életmódra, táplálkozásra, és ez irányú tanácsokkal is szolgáljanak. Az életviteli tanácsadásban sokat segítenek az orvosok mellett dolgozó ápolónők, és a védőnők. Elengedhetetlen a személyre szabott ellátás és terápia melynek alapja, a bizalmas orvos-beteg kapcsolat.

A háziorvosokhoz bejelentkezett lakosok száma /kártyaszám/ csökkenést mutat, melynek oka részben a kevesebb lélekszám, az elköltözések, illetve sok esetben a gyermekorvostól kikerülő fiatalok csak betegség esetén jelentkeznek be a felnőtt háziorvoshoz. Sokszor évek telnek el úgy, hogy a gyermekorvosnál már nem, a háziorvosnál pedig még nem kerül nyilvántartásba egy-egy fiatal.

Gyermek-egészségügyi ellátás:

Jelenleg bejelentkezett 0-18 éves páciensek száma: 971 fő

Tárgyi feltételek:

A rendelő tárgyi felszereltsége az előírt szakmai minimum feltételeknek megfelel.

A gyermekorvosi tevékenység összetevői:

- Újszülött látogatás – védőnővel együtt történik
- Csecsemő-tanácsadás keretében:
 - Szomatikus, motoros és mentális fejlődés követése
 - Rendellenességek kiszűrése – szakvizsgálatra irányítás
 - Kötelező védőoltások megadása
 - Nem kötelező védőoltások megadása
 - Korhoz kötött szűrővizsgálatok végzése 6 éves korig.
 - Tanácsadás a helyes csecsemőtáplálásról és ápolásról.

Az új rendelőbe költözéssel a gyermekorvosi és a védőnői csecsemő-tanácsadás kettévált városunkban. Ennek oka egyrészt, hogy önálló védőnői munkát, tanácsadást ír elő a 2005. január 1-től hatályba lépő 49/2004. (V.21) ESZCSM rendelet, másrészt a költözéssel távolabb került egymástól a két szolgálat. A szülőknek így többször kell hozniuk a gyermeküket. A két szolgálat próbál rugalmasan együttműködni, a szülőkre, a gyermekek érdekeire tekintettel lenni.

Iskolaorvosi feladatok:

- szűrővizsgálat az index osztályokban,
- minden évfolyamon testnevelés- besoroláshoz vizsgálat,
- iskolai kampány védőoltások a 6. és 7. osztályosoknál,

Betegrendelés:

- Az akut megbetegedéseknél cél a korai diagnózis, a megfelelő és hatékony kezelés, a gondozás során cél a progresszió megelőzése és a rehabilitáció.

Gondozásba főként:

- krónikus légúti betegségek: allergiás nátha, visszatérő gégehurut, asztma;
- idegrendszeri betegségek: gyermekkori epilepszia;
- bőrbetegségek: gyermekkori ekcéma;
- mozgásszervi betegségek: gerincferdülés, hanyagtartás, lúdtalp;
- gyermekkori elhízás és szemészeti elváltozás miatt kerülnek betegeink.

Betegforgalom a gyermekorvosi rendelésen:

Év	Eset
2018	9665
2019	9244
2020	8753
2021	12302
2022	16509
2023 jan.-jún.	9222

A 2020/2021 tanévtől a HPV védőoltás a fiúk számára is bekerült a választható iskolai kampányoltások közé.

2022. és 2023. évben is sor került a 6 éveseknél ingyenes lisztérzékenységi szűrővizsgálatra a Szolnoki Lisztérzékenyek Egyesülete közreműködésével.

Védőnői Szolgálat

A védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló megelőző tevékenységet, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlás megelőzése érdekében egészségfejlesztést végez. A védőnői feladatokat a területi-és iskolai védőnők látják el.

A védőnői gondozás személyközpontú tanácsadás, amely nemcsak tájékoztatásból, felvilágosításból, oktatásból áll, hanem olyan interakció, melynek során a védőnő figyelmet, időt, elfogadó magatartást, légkört biztosít, hogy segítse a gondozott egyént, családot az egészséges életvitelben, a problémák feltárásában, megfogalmazásában, és a megoldás lehetőségeinek megtalálásában. Kölcsönös kommunikáció és együttműködés a cél.

Területi védőnői ellátás

A területi védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyasa anya, illetve 0-6 éves korú gyermek él. A védőnő feladatai a következők:

Nővédelem

A gondozás teljessége kiterjedhet az anyán és a csecsemőn túl a család és a gondozási körzet többi nőtagjára, a női életszakaszoknak megfelelően prevenciós célból. Az egészségesebb életmód megvalósulása érdekében a védőnő gondozási tevékenysége során kiemelten foglalkozik:

- a családtervezéssel kapcsolatosan, segíti a női szerepre, anyaságra való felkészülést,
- közreműködik a betegségek megelőzésében, az elváltozások korai felismerésében.

Várandós anya gondozása

A nőgyógyászati vizsgálati lelettel rendelkező várandós anyának:

- Kiállítja és kiadja a várandós anya gondozási könyvét, a leletek és a saját megállapításait rögzíti a várandós gondozási könyvben.
- Közreműködik a várandós nő egészségi állapotát ellenőrző alapvető vizsgálatok elvégzésében, amelyek keretében az erre vonatkozó rendeletben foglalt vizsgálatokat önállóan végzi. Ezek a következők: testsúlymérés, testmagasság mérés, vérnyomásmérés, pulzusszámolás, emlők megtekintése, magzati szív működés vizsgálata, haskörfogat mérése, magzati mozgások észlelése, alsó végtagok megtekintése, vizelet vizsgálat, vércukor vizsgálata.
- Figyelemmel kíséri a várandós nő szociális, családi és munkahelyi körülményeit, egészségi és pszichés állapotát.
- Tájékoztatja a várandós nőt a rá vonatkozó jogosultságokról,

- Felkészíti a szülésre, újszülött fogadására ellátására, kiemelt figyelmet fordít az anyatejes táplálás elősegítésére.

A védőnői gondozás tanácsadáson, családlátogatáson, és közösségi programon valósul meg.

Gyermekágyas gondozása

Segítséget nyújt és tanácsot ad a szülést követő egészségi állapottal, és életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban. Feladata a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve a problémák megfelelő időben történő felismerése, a családi kötődés támogatása.

Gyermekek gondozása a hatodik életévig

A védőnő a családlátogatásai, védőnői tanácsadásai alkalmával:

- Tanácsot ad a szoptatás helyes technikájára és a tejelválasztás fokozására. Segítséget nyújt az anyának abban, hogy gyermekét lehetőleg 6 hónapos koráig kizárólag szoptassa, majd később a csecsemő és kisgyermeknek táplálásával kapcsolatos tanácsokat ad.
- Figyelmet fordít a gyermek testi és pszichoszomatikus fejlődésére, szocializációjára, gondoskodik az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok megtörténtéről, szükség esetén a gyermeket háziorvosához irányítja.
- Segítséget nyújt az életkornak megfelelő egészséges életmódra nevelésről.
- Tájékoztatja a családokat az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról. Szervezi és dokumentálja ezeket.
- Felkészíti a családot a beteg csecsemő és gyermek gondozására-segítséget nyújt a gondozott családban előforduló egészségi, mentális, és környezeti veszélyeztetettség felismerésében, megelőzésében a harmonikus, családi környezet kialakításában
- Segítséget nyújt és tanácsot ad , együttműködve a háziorvossal és szükség esetén más illetékes szakemberekkel a fogyatékkal élő személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. Tr. 4§-nak a pontja szerinti fogyatékkal élő, valamint magatartási zavarokkal küzdő gyermekek és családja életviteléhez.
- A gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a házi orvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermeket és családját fokozott gondozásba veszi.

- Felvilágosítást ad a családtámogatási formákról, és lehetőségekről.
- Részt vesz az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében é megvalósításában

Óvodában végzendő feladatok

- ellenőrzi a gyermekek személyi higiéniáját
- krónikus betegek magatartási zavarokkal küzdők életvitelét segíti
- egészségnevelési tevékenységet végez
- kapcsolatot tart a szülőkkel
- egészségnapokon részt vesz.

Családgondozás

- segítséget nyújt a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség felismerésében, megelőzésében, a harmonikus családi környezet kialakításában.
- soron kívül családlátogatást végez az iskolavédőnő írásbeli kérése alapján.
- a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása, vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén , a gyermekjóléti szolgálatot, és a házi gyermekorvost értesti,
- felvilágosítást ad a családtámogatási formákról, és lehetőségekről.

Városunkban három védőnői körzet van, melyből 2 betöltött és egy körzetet a 2 védőnő helyettesítéssel látja el. 2023.07.01 –től a védőnőket a Kórház Igazgatóság veszi át munkáltatói jogkörben.

A körzeti védőnő gondozási feladatait önállóan, Tanácsadóban, családok otthonában. Óvodában, Általános és Közép Iskolában, és a közösségi programokra alkalmas helyen végzi.

A várandós gondozást a védőnő egyedül végzi, MSSZ szakszolgálat megszűnt, ezáltal a védőnő és szülés-nőgyógyász szakorvossal való konzultáció lehetősége megszűnt. A védőnő az egészségügyi alapellátást a terhesgondozást, a város házi orvosaival közösen végzi. A vizsgálatokra való beutalás házi orvosi beutalással történik. A várandósok vagy magán nőgyógyászhoz, vagy az SZTK rendelésen megjelent nőgyógyászhoz járnak.

Nyilvántartott Várandós anyák 2021-2022. év

	2018	2019	2020	2021	2022
Az év folyamán nyilvántartott terhesek száma	87	77	73	71	83
Újonnan nyilvántartásba vettek száma	45	45	47	45	46
Veszélyeztetettek száma	25	30	20	48	24
Védőnői tanácsadáson megjelentek száma	251	224	222	178	221
Terheslátogatások száma	200	173	210	174	240
Gondozáson nem jelent meg	0	0	0	-	-
Szült anyák száma	56	43	43	33	53
Nővédelmi látogatások	4	1	4	0	2

A védőnő csecsemő és kisgyermek részére heti 1 alkalommal 2 órában tart tanácsadást, ahol a pszichoszomatikus fejlődések nyomon követése, táplálási, gondozási és egyéb vizsgálatok készülnek. A területi védőnői ellátási kötelezettség a 0-7 éves korú gyermeke gondozására terjed ki. Fokozott gondozásban részesíti az újszülötteket, a kis súlyú újszülötteket, az egészségügyi és környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemőket, kisgyermekeket.

A védőnő tevékenységét egyénre szabott gondozási terv szerint végzi, figyelembe véve a gondozottak szükségletét, melyeket a családlátogatások, és tanácsadások során alkalmazza.

A koragyermekorri program keretén belül a védőnő korhoz kötött vizsgálatokat végez, melyhez védőnői és orvosi szűrővizsgálatok kötődtek. A házi gyermekorvosok/háziorvosok és a védőnők által végzett egészségügyi szűrővizsgálatok hivatottak az egészségi állapot meghatározására, kiegészítve a szülői megfigyeléssel és rizikófelméressel. Az életkorhoz kötött orvosi és védőnői szűrővizsgálatokon túl - melyeket jelenleg miniszteri (51/1997.(XII.18.NM) rendelet szabályoz - szükség van egyéb szempontokon alapuló megfigyelésekre, vizsgálatokra is az egészségi állapot pontos meghatározásához. A projekten felül rizikókérdőíveket kell a szülőkkel közösen kitölteni.

A védőnő szorgalmazza az anyatejes táplálást, szervezi az orvosi és védőnői tanácsadást, életkorhoz kötött folyamatos védőoltást, a nem kötelező vőoltást, kampányoltást, rachitises és carieses profilaxis szervezését. Tetvességi szűréseket végez, feladata az összes szűrési kötelezettség ellátása, folyamatosan részt vesz szakmai napokon, vezető védőnői értekezleteken, továbbképzéseken.

Szorosan együttműködik a körzethez tartozó Óvodákkal, Oktatási Intézményekkel.

Az év folyamán nyilvántartott csecsemők száma 2021-2023.

	2018	2019	2020	2021	2022
Nyilvántartott csecsemők száma	55	37	44	42	53
Fokozott gondozást igénylők száma	5	21	12	6	8
Koraszülöttek száma	5	3	2	2	0
Fejlődési rend. Szülöttek száma	-	-	-	1	-
Védőnői látogatások száma	776	680	853	531	676
Önálló védőnői tanácsadáson megjelentek száma	387	390	529	265	280

Az 1-3 éves korú gyermekek ellátása a családlátogatás keretén belül otthonában , illetve védőnői és orvosi tanácsadáson történik. A gondozás a gondozási protokollnak megfelelően történik.

A 3-6 éves korú gyermekek ellátása: az óvodákban megszűnt az orvosi vizsgálat, státuszvizsgálat a tanácsadóban történik, illetve a házi gyermekorvosnál. Az óvodákban negyedévente történik tetvességi vizsgálat, illetve igény szerint, felkérésre részt veszünk egészségnapon, szülőértekezleten.

Az év folyamán nyilvántartott gyermeke száma 2021-2022év

	2021		2022	
	1-3 év	3-6 év	1-3 év	3-6 év
Nyilvántartott gyermekek száma	92	176	82	186
Veszélyeztetett gyermekek száma	2	4	6	9
Védőnői látogatások száma	239	194	309	276
Védőnői tanácsadáson megjelenések száma	299	212	139	163

Az összes szaklátogatások száma: 2021-ben: 1328

2022-ban: 1817

Az iskola egészségügyi feladatok ellátását a területi védőnők végzik, mivel a körzeteke vegyesek. Továbbra is mind az Általános, és Közép iskolában a páros osztályok kötelezettek teljes szűrővizsgálatra, a páratlan osztályokban testnevelési besorolás történik. Az Általános iskolában kiegészül a tevékenység a kötelező kampányoltásokkal, és a nem kötelező védőoltásokkal (Cervarix). Negyedévente történik tetvességi vizsgálat illetve, igény szerint, illetve pozitivitás esetén 2 hetente történik visszaellenőrzés.

Éves iskola egészségügyi tervet készítünk, a védőnő egészségnevelő munkát is végez a kiemelt korosztályok körében, az egészséges életmód kialakításához szükséges ismereteket átadja. Felvilágosító előadásokat tart felkérésre. Részt veszünk az iskolák által évente 1-2 alkalommal megrendezésre kerülő egészségnap.

Középiskolában a szakmai alkalmassági vizsgálatok elvégzésében is aktívan közreműködünk.

Iskola egészségügyi munka főbb adatai 2021-2022

	Ált iskola	Szakközép	Szakiskola
Beíratottak száma okt.1	410	165	67
Orvosi vizsgálatok száma	410	165	67

Általános iskolában összes oltások száma: 248

Összegzés:

A várandósok szívesen járnak tanácsadásra, ahol megfelelő információkat kapnak, mikor hova kell menniük, családlátogatáskor szívesen várnak. A nővédelmi látogatások száma nem nagyon jelentős, ezen esetekben is a rossz szociális helyzet a főbb mérvadó.

Csecsemőgondozás területén is csökkent a veszélyeztetettek száma, inkább koraszülés, vagy egyéb betegség miatt vannak fokozott gondozást igénylő csecsemőink. A védőnői látogatások többnyire sikeresek, ezt annak is köszönhetjük, hogy a családokat csak előre egyeztetett időpontokon tudjuk látogatni, mert akkor biztosan otthon vannak.

A státuszvizsgálatokra szintén egyeztetett időpontban elhozzák a szülők a gyermekeket, így 100 % a teljesítési arány.

Az 1-3 és 3-6 éves gyermekek létszáma jelentősen nem változott, inkább a veszélyeztetett gyermekek száma mutat növekedést, ami szintén a rossz anyagi és családi körülményeknek köszönhető.

A szülők többnyire együttműködőek, tanácsokat megfogadják.

Az oktatási intézményben végzett orvosi vizsgálatok során, a védőnői és orvosi tevékenységről a szülők tájékoztatást kapnak, a védőnői és orvosi vizsgálatok során kiszűrésre kerülő gyermekek szülei jelzést kapnak az adott elváltozásról, esetleg szakrendelésre való beutalásról. Továbbra is azt tapasztaljuk, hogy a szülők nagy részre nem veszi komolyan az adott jelzéseket, gyermeküket nem viszi tovább szakvizsgálatokra. Minden évben egyre több a szemészeti és gerincproblémával küszködő gyermek.

A védőnői munka részeként minden évben 4x megrendezésre kerülő véradásban is részt vesznek, plakátozásban, a közösségi médiában való megjelentetésben.

A védőnő feladatai szerteágazó, nemcsak csecsemőgondozásból és látogatásból áll. Reméljük ezen beszámolóval sikerült részletesen bemutatni munkákat.

Fogorvosi ellátás:

Martfűn két fogorvosi praxis működik. A rendelők felszereltsége megfelel a minimumfeltételeknek.

A lakosság elszegényedése és az egyre dráguló fogászati díjak miatt az emberek fogászati státusza romló tendenciát mutat, a foghúzásokat nem követi minden esetben a fogak pótlása.

Fontos, hogy a szervezett keretek között történő iskolai fogászon mindenki megjelenjen, hiszen így időben sor kerülhet a megfelelő ellátásra. A későbbi szűrővizsgálatokon a lakosság egy része jelenik csak meg.

Nehézséget jelent, főleg az idős betegek ellátásánál a fogászati röntgen vizsgálat elvégeztetése, mivel ők már nehezen tudnak beutazni Szolnokra, viszont ellátásukhoz sokszor elengedhetetlen az rtg. felvétel készítése.

Fogászati betegforgalom alakulása (fő):

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023. I. félév
I. számú körzet	nincs adat	nincs adat	nincs adat	42	965	
II. számú körzet	1997	1904	1150	1233	738	395

Szakorvosi betegellátás:

Fontos lenne az NEAK által finanszírozott szakellátások számának gyarapítása, de ez továbbra sem valósulhatott meg. Ennek oka részben a kapacitáshiány, részben a jelentős orvoshiány. Az elmúlt években ez a helyzet tovább romlott, a környező nagyobb településeken a szakrendeléseket részben nyugdíjas korú, illetve kórházakban is dolgozó orvosok látják el, akik nem vállalkoznak további feladat ellátására, illetve a jogszabályi változások miatt is nehezebb az ilyen státuszok betöltése.

Jelenleg szakorvosi betegellátás csak magánrendelés formájában működik, ez alól kivételt képez a vérvétel, valamint a reumatológiai szakrendelés, mely ingyenes a MÁV Kórházzal kötött szerződés, illetve a fizioterápiát működtető szakasszisztens közreműködésével. Ehhez az Önkormányzat biztosítja térítésmentesen a helyiségek igénybevételi lehetőségét az Egészségházban.

Nőgyógyászat:

Átlagos betegforgalmuk viszonylag magas, havonta 30-40 beteg jelenik meg a rendeléseken. A nők jelentős része kényelmi szempontból a citológiai szűrővizsgálatokat is magánrendelésen végezteti el, bár erre térítésmentesen Szolnokon, a Hetényi Géza Kórház Rendelőintézetében van lehetőség.

Az elmúlt 2-3 évben Martfűn működő civilszervezetek önkormányzati pályázati forrásból, valamint saját egyéb bevételeikből lehetőséget teremtettek ingyenes szűrővizsgálatokra, korlátozott számú részvétellel.

Szemészet:

Szemészeti magánrendelés kéthetente két órában történik. A szemészeti szakrendelés szerepe megnőtt, mivel a vállalkozások számára előírás a szemészeti szakvizsgálat azoknál a dolgozóknál, ahol négy óránál többet dolgoznak számítógép előtt. A doktornő végzi az önkormányzati dolgozók szemészeti vizsgálatát is. A betegek részére a szemorvossal együtt, optikus is rendelkezésre áll.

Bőrgyógyászat:

Továbbra is magánrendelés formájában működik. Igény van rá a tapasztalatok alapján. A doktornő onkológiával is foglalkozik, illetve kisebb bőrgyógyászati műtéteket is végez.

Ortopédia:

Időszakosan működő szakrendelés, előzetes bejelentkezés alapján működik. Az orvosi vizsgálat ingyenes, gyógycipő felírására is van lehetőség, mely nagy segítség a mozgásszervi betegségekben szenvedő betegek számára.

Reumatológia:

A martfői lakosság számára OEP finanszírozott szakrendelés, mely előjegyzés alapján történik. A MÁV Kórházzal kötött megállapodás szerint heti két órában az egészségügyi intézményben és két órában a Termál Hotelben reumatológus szakorvos látja el ezt a feladatot. A szakrendelésen megjelent betegek száma 10-12 fő, az előjegyzési idő kb. egy hónap. Munkáját szakképzett asszisztencia segíti.

Fizioterápia, gyógytorna:

A Mobil Fizioterápia Kft. által végzett szakrendelés tevékenységéről:

2022-es évben a Fizioterápián 7328 beteget látta el. Az előző évekhez képest, folyamatos a beteg létszám növekedése. A kezelések fizioterápiás, gyógytorna, gyögmasszázs kezelésekből áll.

2023. évben sikeresen pályáztak eszközbeszerzésre, amiből BEMER mágnessterápiás eszközt, lézer terápiás eszközt, és korszerűbb fizioterápiás eszközöket vásároltak, mely fejlesztés nagy mértékben segíti a betegek hatékonyabb kezelését.

A legtöbb kezelési forma OEP finanszírozással történik. Sikerült a pályázat keretében lökéshullám terápiás eszközt is vásárolni, ami ugyan nem OEP támogatott, de hatékonyabb kezelési forma. Itt a beteg maximum 5 kezelést kap heti 1 alkalommal, és 80 %-ban gyógyultan távozik. Ez hatalmas szakmai előrelépés.

Reumatológiai szakrendelésen a 2022. évben a heti két órában, azaz havi nyolc órában, évi összesen 513 beteget láttunk el. Szintén emelkedést mutat az előző évekhez képest.

2023-as év I. félévében a Fizioterápián 3546 beteget, a Reumatológián 292 beteget láttunk el. Ami már most növekedést mutat a 2022 es évhez viszonyítva.

Személyi változás ez idő alatt nem történt.

Terveink között szerepel az óraszámok bővítése, hogy lehetőségünk legyen több beteget ellátni, ezzel is csökkentve a már kezdődő várólistát. Szeretnénk több szakrendelést is behozni, mint Ortopédia, Mozgásszervi Rehabilitáció, Ultrahang.

Laboratórium:

Martún az Egészségügyi Központban 2004 óta működik a laboratórium, melynek során az itt élő embereknek nem kell vérévétel céljából Szolnokra utazni. A helyben, zárt rendszerrel levett vér és vizeletmintákat a Hetényi Géza Kórházzal kötött szerződés alapján a Kórház

laboratóriumában elemzik ki. A mintavételt követő két órán belül szállításra kerül a vérminta. Az eredmények online módon még aznap letölthetők a háziiorvosi rendelőkben. Írott formában a laboratórium már nem küldi ki az eredményeket, ezt a háziorvosoktól kaphatják meg a betegek, illetve akinek van ügyfélkapus hozzáférése, az az EESZT rendszerből le tudja tölteni. A vérvétel jelenleg változó, 1 hónapra előre megadott napokon történik, havonta 7-8 időpontban. Alkalmanként 50 beteg laborvizsgálatára van lehetőség. Laborvizsgálatra a háziorvosok és a gyermekorvos adnak beutalót és időpontot. A vizsgálatok számát növeli a véralvadásgátlót szedők számának folyamatos növekedése, akik számára elengedhetetlen a laborkontroll.

A labor működésének teljes rezszi- és bérköltségét az Önkormányzat viseli, a vizsgálati anyagok beszállítását, valamint az eszközös kiszállítását is az Önkormányzat végzi.

A vizsgálati anyagokhoz szükséges csöveket, tűket igény szerint a Kórház biztosítja. A háziorvosok könnyebben végezhetik el a lakosság rizikószűrését, melynek fontos eleme a laboratóriumi vizsgálat, illetve a lakosság is könnyebben tudja megoldani a vérvételen való megjelenést, hiszen így mentesül az utazás nehézségeitől és költségeitől egyaránt.

Laboratóriumi vizsgálaton megjelentek száma:

2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023. I. félév
2526 vérvétel/év (210 fő/hó)	2757 vérvétel/év (230 fő/hó)	2240 vérvétel/év (187 fő/hó)	2326 vérvétel/év (194 fő/hó)	2332 vérvétel/év (194 fő/hó)	1133 vérvétel/félév (189 fő/hó)

Betegszállítás:

Évek óta betegszállító rendszer szolgálja a betegek szállítását, melyet egy diszpécser szolgálat irányít.

Foglalkozás-egészségügy:

A SOLT MEDIC Kft. mint Foglalkozás-egészségügyi Szolgálat a hozzá bejelentkezett, munkaviszonyban álló dolgozók részére végzi a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatot Martfűn. 2020 január 1-ig hozzá tartozott a BUNGE Növényolajgyár munkavállalóinak ellátása is. Martfű Város Önkormányzat dolgozóinak vizsgálatát a mai napig ellátja, ide tartozik a Polgármesteri Hivatal, a Játékvár Óvoda és Bölcsőde, a Művelődési Központ és

Könyvtár, valamint a Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ dolgozóinak foglalkozás-egészségügyi ellátása. A szolgálat végzi továbbá a közfoglalkoztatottak, valamint több vállalkozás munkavállalójának munka-alkalmassági vizsgálatát, mely előzetes, időszakos, soron kívüli és záróvizsgálatból áll. Feladata továbbá a dolgozók munkakörülményeinek felügyelete, szükség esetén tanácsadás, valamint a kockázatelemzések véleményezése. A dolgozók vizsgálata egyben egy rendszeres, időszakos szűrővizsgálatnak is megfelel. A vizsgálatok általában évente történnek. Gyakran ilyenkor derül ki egy-egy lappangó betegség, mely panaszt nem okozott. A háziorvosokkal kialakított jó kollegiális viszonynak köszönhetően ezek a felderített betegségek további kivizsgálásra kerülnek. Sajnálatos tény, hogy ez a rendszeres orvosi vizsgálat csak a foglalkoztatott lakosságra terjed ki. Az önkormányzat jól felszerelt szakorvosi rendelője ad helyet a foglalkozás-egészségügyi ellátásnak.

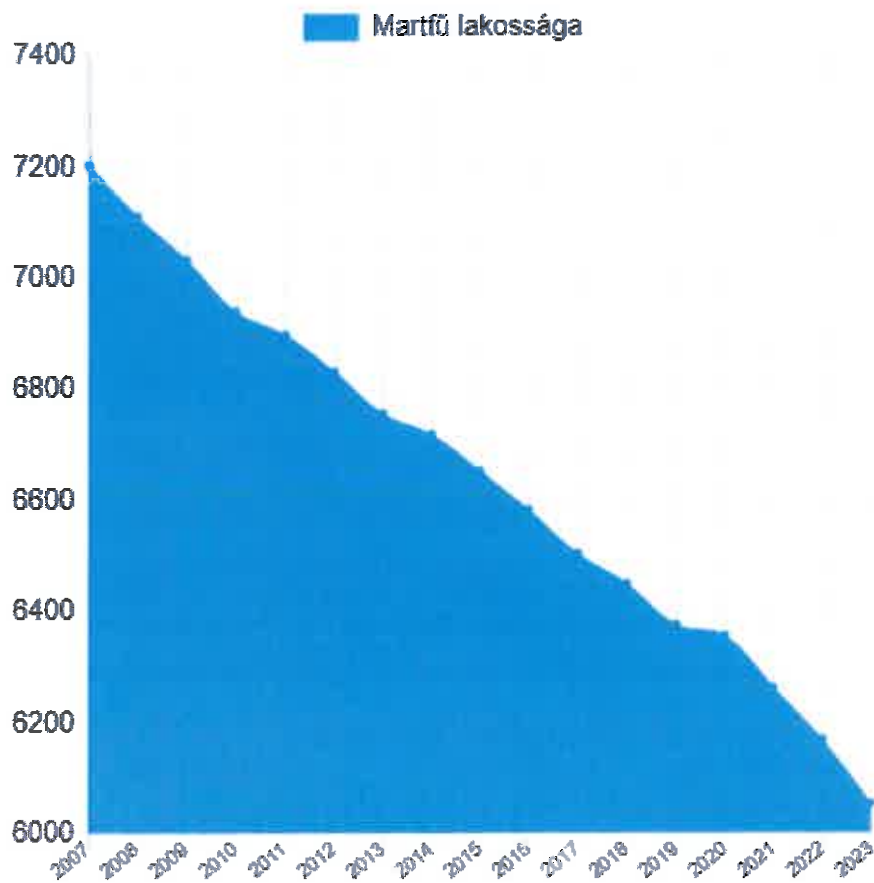
IV.

Demográfiai jellemzők

Martfű utolsó becsült népessége 6376 fő (2019 évben), ami az akkori Magyarország népességének **0.06%-a** (Jász-Nagykun-Szolnok megyének 1.72%-a). Népsűrűsége 276 fő/km². Lakások száma 2931, népességet figyelembevéve, ez 2.2 fő per lakás. Ha népesség azonos ütemben változna, mint [2018-2019] időszakban (-1.15%/év), 2023-ban Martfű lakossága 6 088 lenne.

A város népességének alakulása:

Statisztika az állandó bejelentett lakosokról:

	Év	Nő	Férfi	Lakosságszám
1.	2023	3157	2896	6053
2.	2022	3222	2947	6169
3.	2021	3272	2990	6262
4.	2020	3311	3045	6356
5.	2019	3320	3056	6376
6.	2018	3364	3086	6450
7.	2017	3399	3105	6504
8.	2016	3435	3148	6583
9.	2015	3475	3178	6653
10.	2014	3509	3210	6719
11.	2013	3525	3231	6756
12.	2012	3572	3260	6832
13.	2011	3619	3279	6898
14.	2010	3631	3309	6940
15.	2009	3670	3363	7033
16.	2008	3709	3402	7111
17.	2007	3748	3453	7201

Az adatok a nyilvantarto.hu oldalról származnak. Az adatok tájékoztató jellegűek.
© dbhir.com 2023

Mint az a fenti diagramból látszik, Martfű lakosságszámának csökkenése továbbra is folyamatos. 2007. és 2023. között több, mint 1100 fővel csökkent a lakosságszám. 2021. évben drámai lett a lakosság számának csökkenése. A Pénzcentrum.hu „Tömegével költöznek ezekre a vidéki településekre a magyar családok: mégis, mit tudnak?” címmel jelentetett meg egy idevágó cikksorozatot, melyben statisztikai adatokra támaszkodnak. *„Magyarország településeinek állandó lakosságát vizsgálva látható az utóbbi években jellemző tendencia, hogy egyre többen költöznek kistelepülésekre agglomerációkban, üdülő övezetekben. Ez nem csak a fővárosban, vagy a Balaton környékén jellemző, hanem az ország más régióiban is. A városok állandó lakossága jellemzően apad, és sok népszerű kistelepülésen 10-20 százalékkal is nőhet a lakosok száma akár egy év alatt. Természetesen ez sem általános, vannak minden régióban továbbra is, vagy újra népszerű városok, illetve elnéptelenedő falvak. A Pénzcentrum új cikksorozatában régióként elemezzük, hogy mely településeken nőtt a lakosok száma leginkább az elmúlt években az egyes országrészekben, vármegyékben. Ezúttal Észak-Alföld régióban vizsgálódtunk. Cikksorozatunk második részében az Észak-Alföld régió lakosságszámának változását vizsgáljuk. Az első részben már elemeztük Észak-Magyarország településein az állandó lakosság számának változásait, a következő részekben pedig az ország további régióival is foglalkozunk részletesen. A friss elemzésünkéből kiderül, mely településeken nőtt az állandó lakosok száma a legnagyobb mértékben az elmúlt egy, illetve 5*

év során. A lakosságszám változásokat a régióhoz tartozó három megyében, Hajdú-Biharban, Szabolcs-Szatmár-Beregben és Jász-Nagykun-Szolnokban külön is megvizsgáltuk. Régiós és megyei toplistáinkból kiderül, melyek most ezen a területen a favorit települések. A Belügyminisztérium lakosság-nyilvántartásának adatai szerint 2023. január 1-jén 9 804 022 állandó lakost tartottak nyilván Magyarországon. 0,4 százalékkal kevesebbet mint 2022-ben, és 1,7 százalékkal kevesebbet, mint 2018-ban az év első napján. Az Észak-Alföld régióban 1 465 251 lakost tartottak nyilván 2023-ban, vagyis a lakosság 14,9 százaléka az országnak ezen a területén él. A lakosságszám apadása ebben a régióban magasabb, mint országosan: egy év alatt 0,55 százalékkal, 5 év alatt pedig 3,07 százalékkal csökkent az állandó lakosok száma. Ebből az is kiderül, hogy a már vizsgált Észak-Magyarország régiónál a lakosságszám fogyása valamivel kisebb. Fontos, hogy a lakosságszám változást befolyásolják a születések és halálozások száma, illetve az elvándorlás is.”

Ezen tanulmánynak a befejező része számunkra drámai eredményt mutat: „Bár külön listát nem szenteltünk a legnagyobb lakosságszám csökkenést mutató településeknek, az adatokból kiderült, hogy 2022-ről 2023-ra a szabolcsi Kispaládon, Szamosangyaloson és Lónyán csökkent leginkább a lakosok száma. Öt év alatt pedig leginkább Kishódos, Győröcske és Bihardancsháza lakossága fogyatkozott meg. A városok közül öt év alatt Kisvárdán, Csengerben, Kunhegyesen, Vásárosnaményben és Záhonyban apadt leginkább a lakosok száma, egy éves viszonylatban pedig Vásárosnamény, Martfű, Kisvárda, Fehérgyarmat és Kunhegyes a sereghajtó.”

Sajnos olyan települések is megelőznek minket, mint pl. Kőtelek, Csataszög, Mezőhék vagy Tiszainoka. Ezen tények alapján mindenképpen szükséges elgondolkodni azon, hogy milyen változtatásokra lenne szükség ahhoz, hogy városunk is letelepedési célú településsé váljon. **Köztudomású, hogy a martfői ingatlanárak nagyon magasak, melyet nem tudunk befolyásolni, de valószínű ez is oka annak, hogy a kevesebb pénzzel, vagy hitellehetőséggel rendelkezők akkor sem tudnak itt gyökeret verni, ha egyébként szeretnének.** További gátló tényező a CSOK feltételeinek jogszabályi módosítása. A fiatalok ide „csalogatása” pl. olcsó bérlakások biztosításával, születendő gyermekek támogatásával hatásosabbá válhat. Az idősek otthonának megvalósulása lehetőséget nyújthat ezen a téren is, hiszen az otthonba beköltöző idős lakásába fiatal családtagja költözhetne, vagy bérlők jöhetnének oda, esetleg a lakás eladásra kerülhetne. Problémát jelent az is, hogy nincs megfelelő szórakozási, kikapcsolódási lehetőség. Amennyiben nem tudjuk megállítani a lakosság számának csökkenését, előbb-utóbb a város nagyon komoly nehézségekkel fog küzdeni. Jelenleg ez tűnik a legnagyobb problémának, melyre sürgősen megoldást kell találni.

Az állandó népesség számának alakulása nemek és kor szerinti bontásban (2021.évre):

Állandó népesség száma	6169
Ebből: nő	3222
Ebből: férfi	2947
0-14 évesek	745
0-14 éves nők	376
0-14 éves férfiak	369
15-18 évesek	169
15-18 éves nők	90
15-18 éves férfiak	79
19-65 évesek	3940
19-65 éves nők	1972
19-65 éves férfiak	1968
66 éven feletti	1315
66 éven feletti nők	509
66 éven feletti férfiak	806

Az állandó népesség számának alakulása nemek és kor szerinti bontásban (2022.évre):

Állandó népesség száma	6053
Ebből: nő	3157
Ebből: férfi	2895
0-14 évesek	722
0-14 éves nők	364
0-14 éves férfiak	358
15-18 évesek	178
15-18 éves nők	86
15-18 éves férfiak	92
19-65 évesek	3799
19-65 éves nők	1919
19-65 éves férfiak	1880
66 éven feletti	1354
66 éven feletti nők	527
66 éven feletti férfiak	827

Összehasonlítva az elmúlt néhány év adatait, bizonyítottá válik, hogy a lakosság előregedése nem állt meg, sőt míg 2020-ban a **65 év felettiiek aránya** a lakosságszámhoz viszonyítva 20,8 % volt, **2021-ben már 22,32 %-ra, 2022-ben pedig 22,37 %-ra emelkedett.**

A helyi szociálpolitikai stratégia kialakításának egyik legfontosabb előfeltétele, hogy minél pontosabb ismereteink legyenek a településen jellemző szociális problémákról és valós szükségletekről. A szociális felmérés fontos funkciója a feltárt idős-társadalmi problémák és a helyi szociális egészségügyi ellátórendszer illeszkedésének vizsgálata és ennek ismeretében az, hogy megítélhetővé váljék a segítői rendszer hatékonysága, hatásossága.

A népesség öregedéséből következtethető, hogy megnövekszik az igény a szociális és egészségügyi szolgáltatások iránt. Az előregedő népesség problémája egyre növekvő kihívást jelent a település szociálpolitikája számára, hiszen egyre nagyobb az eltartott, ellátásra, támogatásra szoruló lakosság száma. Ennek értelmében az időseknek szélesebb, nagyobb kapacitású ellátórendszerre van szüksége.

Amikor az időskorúak helyzetét vizsgáljuk, mindvégig szem előtt kell tartanunk azt a társadalmi és családi környezetet, amelyben az idősek élnek, és azt a tényt is, hogy az idős emberek jelen élethelyzete egy munkával, erőfeszítésekkel teli életszakasz végeredményét tükrözi. A nyugdíjba vonulással az elért élethelyzet javítására már nincs sok esély, s az életkor előrehaladtával a megszokott életszínvonal fenntartása is egyre nehezebb.

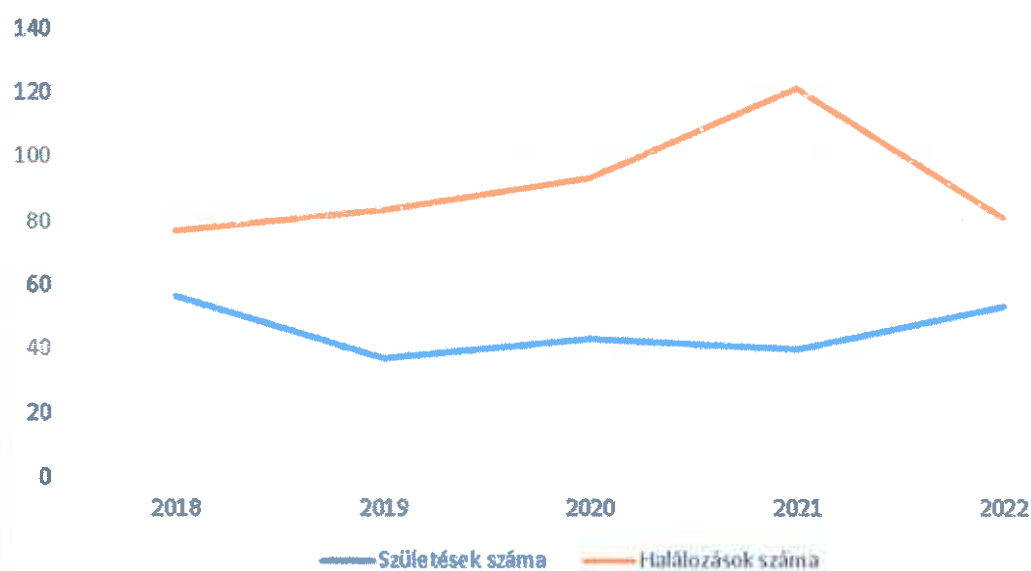
A szociális ellátás megszervezése, az időskorúak gondozása szempontjából fontos tudni, hogy hány időskorú személy él a településen és milyen mértékben szorulnak segítségre. Az idősek számára elsődlegesen segítségnyújtást biztosít a család támogató szerepe után a szociális és egészségügyi ellátást biztosító intézmények jelenléte a településen. Meghatározóak minőségi mutatóik, amelyek ismerete folyamatos monitoringot igényel. Szükséges szem előtt tartani, hogy a településen élő idősek megváltozott élethelyzeteinek kezelését célzó szociális ellátórendszer egy komplex lehetőséget hordoz magában.

A meglévő intézmények által biztosított szakmai erőforrásokra lehet építeni. A meglévő alapszolgáltatások szinten tartását, esetleges fejlesztését – a csökkenő finanszírozási források mellett is – érdemes célként megjelölni.

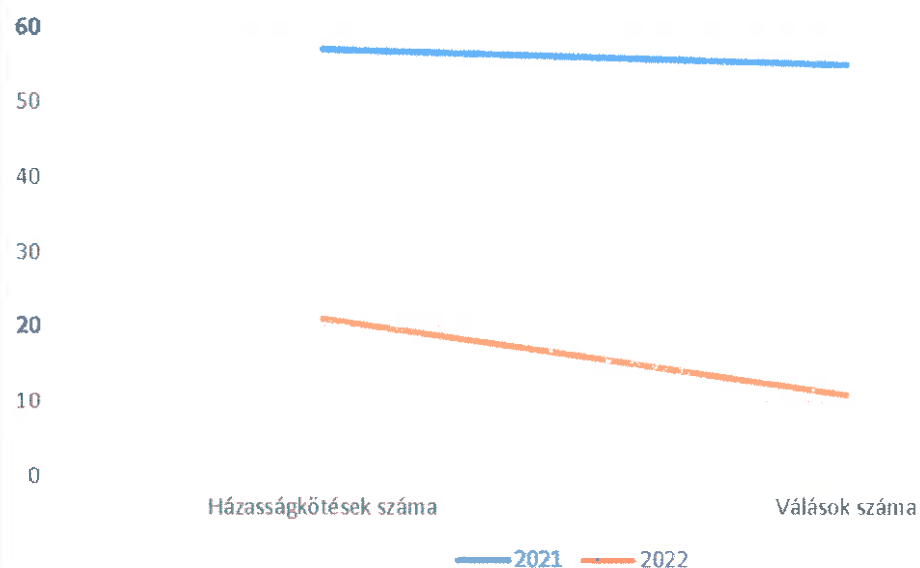
A településen történt összes anyakönyvi esemény száma

	Születések száma	Halálozások száma	Házasságkötések száma
2018.	56	77	50
2019.	37	83	51
2020.	43	93	65
2021.	40	121	57
2022.	53	81	55

Születések és halálozások aránya

Házasságkötések és válások aránya

Martfűn a születések számában növekedés figyelhető meg. 2022-ben megközelíti a születések száma a 2018-as számot. A halálozások száma is lényeges csökkenést mutat, 2018. óta először. A lakosság számának csökkenését korábban a halálozások számával indokoltuk, azonban ez mára megváltozott. Mivel a születések és halálozások száma is pozitív változást mutat, a lakosság száma mégis drasztikusan – nem a halálozások arányában - csökken, sajnos meg kell állapítani, hogy a népesség csökkenésének oka ma már az elvándorlás. Ez korábban nem volt jellemző Martfűre. Cél, hogy az elvándorlás megszűnjön, valamint a születések száma tovább növekedjen. A „helyben maradáshoz” és letelepedéshez a felnövekvő nemzedék megfelelő oktatási intézményekben történő elhelyezésével, a rendezett, kulturált településkép, fejlődő településközponttal, újabb nívós, rendezett lakóterületekkel is hozzájárulhat Martfű a népességmegtartáshoz. A lakásárak aránytalanul magas növekedése, illetve a megvásárolható lakások alacsony száma miatt az itt letelepedni kívánó fiatalok komoly akadályokba ütköznek, melynek megoldása további, megfelelő (családalapításhoz kellő nagyságú és minőségű) bérlakások létesítése lehet. Bár a válások száma is lényegesen lecsökkent 2022-ben az előző évhez képest, még mindig nagyon sok a gyermekét egyedül nevelő szülő Martfűn. Őket kiemelten fontos támogatni, főleg lakhatási és munkalehetőséget biztosítva számukra. Ennek hiányában az ide települt egyedülálló szülő sok esetben kénytelen elhagyni a várost, kilátástalan élethelyzetében visszaköltözni a nem martfűi szülőkhöz, családtagokhoz, vagy olyan települést keresni, ahol lakhatása és munkavállalása biztosított.

V.

A szociális ellátórendszer bemutatása

Martfű Város Önkormányzata a szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) alapján biztosítja a szociális ellátásokat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekjóléti alapellátást.

A szociális igazgatás hatósági feladatait a Polgármesteri Hivatal látja el. Helyben, kormányhivatali hatáskör szerinti feladatok ellátására 2023. január 01. naptól nincs lehetőség. Az ellátások iránti igény dinamikus növekedést mutat, háttérében az egyes társadalmi rétegeket érintő kedvezőtlen változások állnak. Párhuzamosan nagymértékben növekedett a szociális kiadások súlya.

V.1. Pénzbeli és természetbeni ellátások

A kapcsolódó jogszabályokban meghatározott anyagi támogatások feltételei konkrétan megfogalmazásra kerültek, méltányossági eltérésekre kizárólag jogszabályi felhatalmazás alapján van lehetőség.

- **Időskorúak járadéka**

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatalához kell az ügyfeleknek fordulniuk az időskorúak járadékával kapcsolatos ügyekben.

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

- **Aktív korúak ellátása**

Az aktív korúak ellátása szintén a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatalának hatáskörébe tartozó ellátási forma, mely a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

Az aktív korúak ellátása egy gyűjtő fogalom, mely két részre tagolódik:

1. foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
2. egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

- **Ápolási díj**

A járási hivatal ápolási díjat állapít meg a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére. Az ápolási díjra jogosult hozzátartozók körét a Ptk. szabályozza. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi. A járási hivatal- kérelemre – kiemelt ápolási díjra való jogosultságot állapít meg annak a személynek, aki

- a) komplex minősítés alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 3.§ (2) bekezdés b) pont bd) alpontja szerinti minősítési kategóriába sorolt hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy
- b) olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosagra tekintettel folyósítják.

A járási hivatal a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végző, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek meg nem felelő személy kérelmére emelt összegű ápolási díjat állapít meg. A kiemelt ápolási díj kivételével az ápolat önellátási képessége is vizsgálatra kerül.

- **Gyermekek otthon gondozási díja**

A járási hivatal gyermekek otthongondozási díjat állapít meg annak a vér szerinti vagy örökbefogadó szülőnek, aki a súlyos fogyatékoságból eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről, vagy a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik.

- **Közgyógyellátás**

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult gyógyszerre, gyógyszerkerete erejéig, gyógyászati segédeszközre, gyógyászati ellátásokra.

Közgyógyellátásra alanyi és normatív jogcímen lehet jogosultságot szerezni. Az alanyi és a normatív közgyógyellátásra való jogosultságról a járási hivatal dönt. Az alanyi közgyógyellátásra való jogosultságot négy évre, a normatív közgyógyellátásra való jogosultságot két évre állapítják meg.

- **Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság**

A járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 120 %-át, egyedül élő esetében a 150 %-át, és családjának vagyona nincs. A szociális rászorultság igazolásáról a járási hivatal hatósági bizonyítványt állít ki. A bizonyítvány hatályossága 1 év.

- **Köztemetés**

A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testület – a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül – gondoskodik az elhunyt közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs, vagy nem lehet fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik. Az elhunyt személy elhalálása időpontjában fennálló lakóhelye szerinti települési önkormányzat a köztemetés költségét a temetésről gondoskodó önkormányzatnak megtéríti. Az elhunyt személy utolsó lakóhelye szerinti települési önkormányzat a költségeket hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél bejelenti, vagy az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi. A települési önkormányzat rendeletében szabályozottak szerint az az eltemettetésre köteles személy mentesíthető a köztemetés költségeinek megtérítése alól, akinek családjában az egy főre eső jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 120 %-a alatt van, vagy aki egyedül élő nyugdíjas és a jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át. A temetőkről és a temetkezésekről szóló 1999. évi XLIII. törvény, a végrehajtására kiadott 145/1999. (X.01.) Korm. rendelet, valamint Martfű város Önkormányzata Képviselő-testületének Polgármesteri Hivatala, mint temetőfenntartó, másrésről 2018-ig a PIETAS Temetkezési Kft., mint temető üzemeltető között a martfűi régi és új köztemető üzemeltetése tárgyában kötött kegyeleti közszolgáltatási szerződés alapján temető üzemeltető térítésmentesen lebonyolítja a temető fenntartójára háruló, Martfű városában elhunytak közkölségen történő eltemetését. Ezt követően a térítésmentes köztemetés megszűnt, az új

szerződő fél az In Memoriam Elizium Kft. lett, aki 139.700.-Ft összegben vállalta a közkölségen történő temetések lebonyolítását.

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Fő	1	6	4	4	3
Ráfordított összeg	0	798500	524523	423755	419100

- **Települési támogatás**

A Képviselő-testület szociális rászorultság esetén a jogosult számára

- a) települési támogatást
 - aa) lakhatási támogatást
 - ab) gyógyszer-támogatást
 - ac) szociális ösztöndíjat
- b) rendkívüli települési támogatásként
 - ba) temetési támogatást
 - bb) krízistámogatást
 - bc) eseti támogatást
- c) köztemetés költségeinek megtérítése alóli mentesítést állapít meg.

- **Lakhatási támogatás**

A Képviselő-testület lakhatási támogatás formájában települési támogatást állapít meg a szociálisan rászorult személyeknek az általuk lakott lakás rendszeres fenntartási költségeinek viseléséhez. Az önkormányzat a lakhatási támogatást természetbeni ellátás formájában nyújtja. A lakhatási támogatás folyósítása a szolgáltató részére történik, annak összegét a szolgáltató írja jóvá. A lakhatási támogatásra való jogosultság a kérelem benyújtása hónapjának első napjától egy év időtartamra kerül megállapításra.

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Fő	125	97	79	59	44
Kifizetéssel érintett hónapok száma	850	688	577	385	346
Kifizetett támogatás összege	2.547.000	2.064.000	1.731.000	1.155.000	1.284.000

➤ Gyógyszertámogatás

A képviselő-testület gyógyszertámogatás formájában települési támogatást nyújt a szociálisan rászorult azon személyek részére, akik közgyógyellátásra nem jogosultak, de egészségi állapotuk, betegségük miatt rendszeres gyógyszereszedésre szorulnak. A gyógyszertámogatás a háziorvosi igazoláson szereplő időtartamra, de legfeljebb egy évre kerül megállapításra. A gyógyszertámogatás összegét a gyógyszertárakkal kötött megállapodás alapján közvetlenül a kérelemben megjelölt gyógyszertárnak kell átutalni. Amennyiben az ellátásban részesülő közgyógyellátásra jogosult, a háziorvosi igazolásra kizárólag a közgyógyellátásra nem rendelhető gyógyszerek kerülhetnek. A közgyógyellátásra rendelhető gyógyszerek költsége ezen kérelmezőknél nem vehető figyelembe.

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Fő	37	37	37	33	28
Kifizetéssel érintett hónapok száma	219	199	212	181	152
Kifizetett támogatás összege	876.000	796.000	838.270	718.440	804.000

➤ Szociális ösztöndíj

Szociális ösztöndíjban részesíthető a nappali tagozaton tanulmányokat folytató tanuló a 9. évfolyam kezdetétől a középfokú tanulmányok befejezéséig – de legfeljebb a 25. életév betöltéséig –, ha a tanulmányi eredménye a 3,00 átlagot eléri. Szociális ösztöndíj állapítható

meg az érettségi utáni szakképzés, illetve felsőfokú szakképzésben résztvevő tanulónak, tanulmányi eredménytől függetlenül. Nem állapítható meg szociális ösztöndíj a katonai és rendészeti intézmények tanulóinak. Az ösztöndíj tanulmányi évre állapítható meg.

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Fő	7	4	4	5	12
Kifizetéssel érintett hónapok száma	33	18	18	22	20
Kifizetett támogatás összege	160.000	82.000	76.000	97.000	188.000

➤ Temetési támogatás

Temetési támogatás formájában rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a martfői lakcímmel rendelkező személynek, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott és a temetési költségek viselése saját, illetve családja létfenntartását veszélyeztetik. A temetési támogatás visszatérítendő kölcsön formájában is nyújtható.

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Fő	37	35	29	29	23
Kifizetett támogatás összege	568.000	633.520	676.460	554.775	613.370

Visszatérítendő kölcsön formájában nyújtott temetési támogatás:

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Fő	2	3	8	4	4
Kifizetett támogatás összege	200.000	390.000	1.250.000	850.000	619.100

➤ Krízistámogatás

Krízistámogatás formájában rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a személynek, akinek esetében az alábbi feltételek legalább egyike fennáll (és a megállapított jövedelemhatárt nem éri el):

- a) váláshelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítése, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás biztosítása, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése érdekében vagy
- b) akinek Martfű közigazgatási területén lévő ingatlanát elemi kár (tűz, robbanás, belvíz, árvíz) éri, és az ingatlan tulajdonosa, hasznélvezője, használója, önkormányzati lakás

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Fő	5	7	3	4	2
Kifizetett támogatás összege	63000	210000	48000	85000	40.000

➤ Eseti támogatás

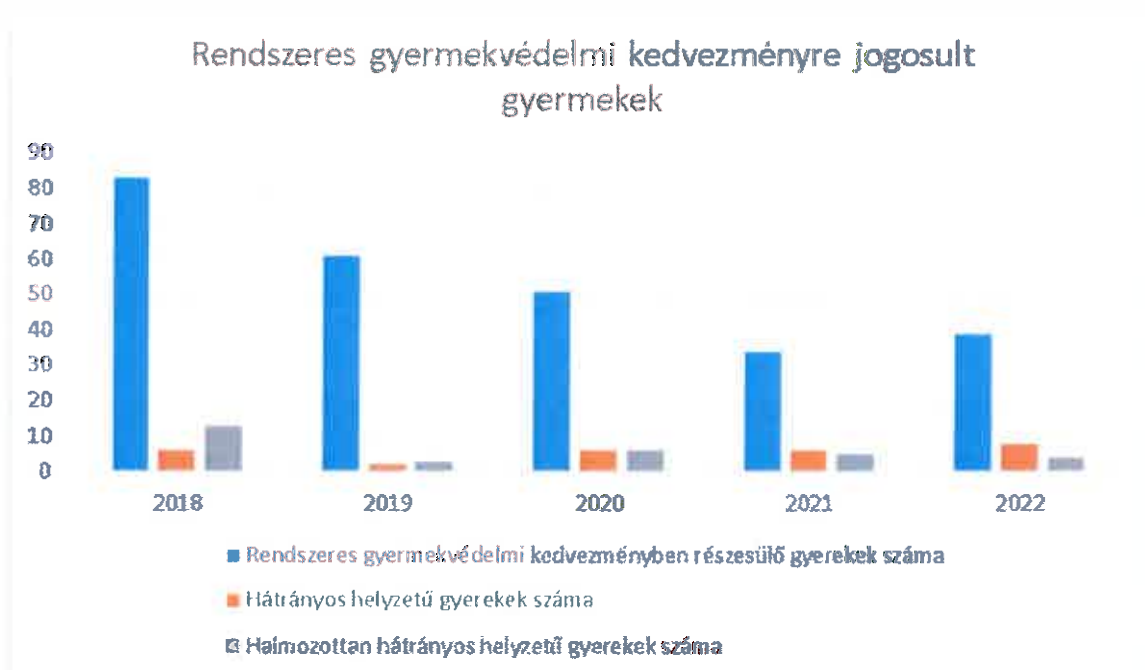
Eseti támogatás formájában rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a személynek, aki vagy akinek a családja önhibáján kívül átmenetileg létfenntartási gondokkal küzd. Az eseti támogatás természetbeni ellátásként is megállapítható, ha a kérelemben megjelölt cél így hatékonyabban érhető el. 2022-ben jövedelemtől függetlenül minden 70 év feletti martfűi lakos igényelhetett 20.000.- forint egyszeri támogatást, melyet a rendkívüli politikai helyzet miatti megnövekedett kiadások (különösen magas rezsidíjak) enyhítésére fordíthattak az idősök. 2023-ban szintén sor kerül erre az egyszeri támogatásra, azonban - tekintettel az infláció okozta megélhetési nehézségekre - magasabb, 30.000.-Ft/fő összeggel.

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Fő	419	448	311	168	959
Kifizetett támogatás összege	4.225.710	5.058.000	2.986.000	2.458.800	19.564.000

2023-ban várhatóan meghaladja a 30 millió forint kifizetést.

➤ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek, a jogszabályban meghatározott természetbeni támogatásnak, egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A fenti diagram adatai nagyon megtévesztőek, valódi képet nem mutat. Ennek oka egyrészt az, hogy a veszélyhelyzet miatt 2020-ban és 2021-ben nem új kérelmek kerültek beadásra, hanem a már megállapított jogosultság automatikus meghosszabbítására került sor, minden nemű felülvizsgálat nélkül, illetve a jogszabály olyan alacsony jövedelemhatárt ír elő, amely nagyon sok, egyébként rászoruló, illetve hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetű gyermeket szorít ki ebből a kedvezményből. Itt nagyon fontos szerepet kap az Önkormányzat, az egészségügyi dolgozók és a Családsegítő- és gyermekvédelmi szolgálat szoros együttműködése, a megfelelő jelzések áramlása annak érdekében, hogy az ily módon látókörön kívül kerülő családok, gyerekek is megfelelő segítséget kaphassanak.

V.2. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ az alábbi szolgáltatásokat biztosítja Martfű város lakosai számára:

- Idősek klubja (nappali ellátás)
- Házi segítségnyújtás
- Étkeztetés
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Támogató szolgálat

Intézményünk a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet alapján végzi tevékenységét, Martfű Mártírok út 4. szám alatti telephelyen.

Az intézmény hétfőtől- csütörtökig 07: 30-tól 16 óráig, pénteken 7:30-tól 13:30 –ig tart nyitva.

Az alapszolgáltatások legfontosabb célja az ellátottak önellátó képességének a megőrzése, a valós környezetben történő közvetlen ellátása. Az otthon és a településen maradás egyaránt érdeke a szolgáltatást igénybe vevőnek, intézményünknek és a társadalomnak.

Ellátandó célcsoportok:

- időskorúak
- megromlott egészségi állapotú lévő aktív korú személyek
- különböző fogyatékkal élő személyek

Az intézmény egymásra épülő ellátórendszere megteremti a feltételeit a gondozási formák közötti átjárhatóságnak, így megfelelő odafigyeléssel és felkészültséggel több feladatot tud ellátni az időspopuláció és a település érdekében. Minden esetben figyelembe kell venni az ellátást igénylő szükségleteinek leginkább megfelelő ellátási formát.

A szociális szolgáltató központ célja, hogy az idősödő társadalom kihívásainak és a korszerű idősgondozás szakmai kívánalmainak megfelelően olyan magas színvonalú, egységes szakmai elveken alapuló hatékony szociális szolgáltatásokat nyújtsunk, amellyel hozzájárulhatunk ellátottjaink idős korának szebbé, tartalmasabbá, elfogadhatóbbá tételéhez.

Idősek klubja:

Saját otthonukban élő szociális és mentális gondozásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására szolgál és nyújt különböző szolgáltatásokat. A klubtagoknak lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint szabadidős programok szervezésére. Étkeztetés igénylése esetén az ebéd elfogyasztására lehetőséget biztosít.

A Klub célja a családi gondoskodás pótlása szociális és mentális segítségnyújtás révén, valamint az idős ember szociális helyzetének javítása, egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, valamint egészségi és higiéniai viszonyainak javítása.

A személyi feltételek Martfű vonatkozásában:

- 1 fő klubgondozó
- 1 fő klubvezető gondozó

2021.január 01-én az ellátottak száma 23 fő volt. Ebből a demensek száma 1 fő.

A 2021-es évben 2 fővel kötöttünk megállapodást és 3 klubtag gondozása szűnt meg. Így 2022. január 01-én a klubtagok létszáma 22 fő volt, ebből a demensek száma 3 fő. Az év folyamán 4 fő került gondozásba és 5 ellátott megállapodása szűnt meg. 2023. január 01-én a tagok létszáma 21 fő volt, demensek száma:3 fő.

A 2023-as évben 2 fővel kötöttünk megállapodást és 3 klubtag gondozása szűnt meg. Így 2023. június 30-án a klubtagok létszáma 20 fő, ebből a demensek száma 4 fő.

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása:

életkor	60-64		65-69		70-74		75-79		80-89		90-x		Összesen:
nem	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	
2021	1	-	1	-	3	-	6	-	11	3	-	-	25
2022	1	-	1	-	2	-	8	-	12	2	-	-	26
2023	1	-	2	-	4	-	5	-	8	2	1	-	23

Az idősek klubja látogatottságával kapcsolatos adatok:

2021. év		
	Átlagos szükségletűek ellátása	Demens személyek ellátása
Január	275	20
Február	274	20
Március	322	0
Április	292	5
Május	280	18
Június	309	21
Július	308	22
Augusztus	294	21
Szeptember	306	22
Október	274	21
November	284	20
December	343	24

2022. év		
	Átlagos szükségletűek ellátása	Demens személyek ellátása
Január	294	21
Február	280	20
Március	310	22
Április	267	18
Május	310	20
Június	295	21
Július	310	21
Augusztus	284	61
Szeptember	264	66
Október	230	63
November	233	59
December	254	63

2023. év		
	Átlagos szükségletűek ellátása	Demens személyek ellátása
Január	258	66
Február	240	60
Március	264	66
Április	231	39
Május	256	57
Június	272	58

Az idősek klubja a 2020-2021. évben fennálló veszélyhelyzet ideje alatt bevezetésre került korlátozó intézkedések értelmében nem működhetett a megszokott módon. A klubtagokat otthonaikban kellett ellátnunk, úgy, mint a házi segítségnyújtásban részesülőket. Miközben járványügyi szempontból, a távolságtartás kulcsfontosságú volt, az idősekre kényszerített egyedüllétnek önmagában is súlyos következményei alakultak ki. Ebben a helyzetben a lelki egészség súlyos veszélynek van kitéve, különösen az egyedül élő időseknél, ami nagymértékben hozzájárul fizikai állapotuk romlásához is.

A nappali ellátás egyik alapvető célja híúsult meg ez idő alatt, ami az idős ember szociális helyzetének javítása, egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, a magány oldása és a szabadidő hasznos eltöltése. Az épület felújítása is ebben az időszakban történt, az átadást követően azzal a problémával kellett szembesülnünk, hogy tagjaink egy részét a megbetegedéstől való félelem miatt az önkéntes bezárkózás jellemzi. Így főleg azok, akik egyedül élnek, ebben az időszakban még jobban izolálódtak.

Az elmagányosodás, a vírus miatti bezártság sokaknál fizikai és mentális állapotrosszabbodást váltott ki. Az ellátottak egy részénél depressziós tünetek nehezítik az aktív időskor megélését, a klub nyújtotta közösségi életbe való visszakapcsolódást. A klubtagok interperszonális kapcsolatai átalakultak. Biztonságosabbnak tartják, - ezáltal előtérbe helyezik - a telefonos és az internetes kapcsolattartás módját, valamint az ellátási formák közül a házi segítségnyújtást, melynek során a gondozónő keresi fel őket otthonukban.

Házi Segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtásban dolgozó gondozók feladatuk ellátása során segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját lakókörnyezetében, az életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás, az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartása érdekében szükséges ellátást -szükségleteinek megfelelően- lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A Szociális Szolgáltató Központ házi segítségnyújtás keretében gondoskodik:

- azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak,
- azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik, illetve bentlakásos intézményi elhelyezésre várakoznak,
- azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás önkéntesen, saját kezdeményezésre vehető igénybe. Az ellátást kezdeményezheti még a háziorvos és a lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős vagy szociálisan rászorult emberről tudomást szerez. Az ellátásra vonatkozó igény előzetesen szóban, vagy az intézmény telephelyén írásban nyújtható be.

Házi segítségnyújtás keretében két szolgáltatási altípus került megkülönböztetésre a nyújtott tevékenységek mentén: szociális segítség és a személyi gondozás.

A szociális segítség az alacsony szintű szükséglet kielégítését szolgáló, szakképzettség nélkül ellátható tevékenységeket öleli fel, míg a személyi gondozás a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását, a gondozási és ápolási feladatok elvégzését, valamint a szociális segítség keretében biztosított szolgáltatásokat.

A házi segítségnyújtás keretében biztosított tevékenységek és résztvékenységek:

a) Szociális segítség keretében:

A lakóköznyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében)
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- ruhajavítás
- közkútról, fúrtkútról vízhordás
- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kísérés
- Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában
- Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése

b) Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási és ápolási feladatok körében:

- mosdatás
- fürdetés
- öltöztetés
- ágyazás, ágyneműcsere
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolás

- száj, fog és protézis ápolás
- körömápolás, bőrápolás
- folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- mozgás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- sztómaszák cseréje
- gyógyszer kiváltása
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vércukor mérése
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás
- a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzésében való kompetencia határáig)

A következő táblázat foglalja össze a házi segítségnyújtás keretében felmerült óraszámokat és létszámokat.

Hónap	házigondozás óraszám, óra			házigondozotti létszám, fő		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Január	919,5	898,5	983,0	45	45	45
Február	854,3	722,5	873,8	42	43	51
Március	879,3	761,5	968,5	43	41	51
Április	778,5	694,5	846,7	42	42	52
Május	814,3	907,2	1060,3	43	45	51
Június	929,5	921,3	1056,5	44	43	53
Július	787,3	849,5		42	40	
Augusztus	745,0	967,3		40	43	
Szeptember	818,5	929,0		41	40	
Október	734,8	775,3		44	40	
November	796,5	784,0		44	41	
December	966,0	839,0		43	39	
összesen	10 024	10 050	5789	-	-	-

Martfű városban a várólista megszüntetése elsődleges céljaink között szerepelt, amit a gondozónői létszám növelésével és a hatékony munkavégzés megszervezésével sikerült elérni és – jelenleg is - fenntartani.

2021. január 01-én ezen az ellátási területen 45 fővel rendelkezünk megállapodással. Az év folyamán 24 ellátott került ellátásba és 26 ellátott gondozása szűnt meg.

2022. január 01-én 43 fővel rendelkezünk megállapodással. Az év folyamán 28 fő került ellátásba és 26 fő ellátása szűnt meg.

2023. január 01-én 45 fővel rendelkezünk megállapodással. Ez év június 30-ig 27 fővel kötöttünk megállapodást, 19 fő ellátása szűnt meg. 2023. június 30-án 53 fő az igénybe vevők száma.

A területen dolgozó gondozónők ledolgozott óraszámuk évről – évre növekedő tendenciát mutat 2022-es évben egy napi 4 órás gondozónői létszámnövekedés történt. A gondozási igény folyamatos növekedése miatt azonban a dolgozók maximális leterheltsége mellett is kevésnek bizonyult a szakemberek létszáma, ezért ebben az évben a munkakörök közötti átcsoportosításoknak köszönhetően tudtuk tovább emelni az ellátotti létszámot. Azonban az átszervezésekkel is elértük a dolgozók munkaidejének teljes kihasználását, ennél magasabb óraszám kizárólag a gondozónői létszám további emelésével érhető el.

A 2023-as adatok megegyeznek a veszélyhelyzet ideje alatt ledolgozott gondozási órák számával és gondozotti létszámmal. Házi segítségnyújtás tekintetében a működési engedélyben feltüntetett engedélyezett férőhelyek száma 45 fő. A létszám korlátozottsága miatt csak személyi gondozás történik, önmagában szociális segítséget nem tudnak vállalni.

Hétfőtől-csütörtökig 7³⁰– 16⁰⁰ óráig, Pénteken 7³⁰– 13³⁰ óráig biztosítunk ellátást a szolgáltatás nyitvatartási rendjéhez igazodva.

Az ellátottak gondozását a 2022-es évig 5 fő napi 8 órás szakképzett gondozónő végezte. A 2022-es évben 1 fő napi 4 órás szakképesítés nélküli gondozónővel bővült a dolgozók létszáma 2023-ban a szociális étkeztetés szakterületen dolgozó szakképzett gondozónő osztott munkakörben házi segítségnyújtás területén végez gondozási feladatot napi 4 órában.

Az ellátottak demográfiai mutatói kor és nem szerinti megoszlása 2021. év

	18-39 év	40-59 év	60-69 év	70-79 év	80 felett	Összesen
Nők	-	-	2	21	27	50
Férfiak	-	-	-	7	12	19
Összesen	-	-	2	28	39	69

Az ellátottak demográfiai mutatói kor és nem szerinti megoszlása 2022. év

	18-39 év	40-59 év	60-69 év	70-79 év	80 felett	Összesen
Nők	-	-	2	22	24	48
Férfiak	-	-	-	9	14	23
Összesen	-	-	2	31	38	71

Az ellátottak demográfiai mutatói kor és nem szerinti megoszlása 2023. év

	18-39 év	40-59 év	60-69 év	70-79 év	80 felett	Összesen
Nők	-	-	2	17	28	47
Férfiak	-	-	1	8	16	25
Összesen	-	-	3	25	44	72

Házi segítségnyújtás során nyújtott jellemző tevékenységek, szolgáltatások tartalma:

Fizikai ellátás: Közreműködés a háztartás vitelében, különösen bevásárlás, takarítás, mosás, vasalás, mosogatás, segítség a személyi higiéne megtartásában, segítség az étkezésnél.

Egészségügyi ellátás: Gyógyszerek felírása, kiváltása, adagolása, gyógyszeresedés ellenőrzése, vérnyomás-, vércukormérés, tanácsadás. Kapcsolattartás háziorvossal. Gyógyászati eszközök beszerzése.

Mentális gondozás: kedélyállapot javítása, pozitív gondolatok erősítése, elmagányosodás megakadályozása, életvitelre, életvezetésre vonatkozó tanácsadás végzése, kapcsolattartás a környezettel, családtagokkal, ebben való segítségnyújtás.

Társas kapcsolatok ápolása, elősegítése, beszélgetés, kulturális igények kielégítése-felolvasás, újságolvasás, segítség a hitélet gyakorlásában, szabadidős tevékenységek szervezése.

Érdekvédelem, ügyintézés: segítségnyújtás a szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, információnyújtás, hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás.

Martfű tekintetében e szolgáltatási formánál a legjelentősebb a leterheltség és itt a legnagyobb az igény. A szolgáltatás keretében végzett tevékenységek az elmúlt évek során átalakultak, az ellátásban részt vevők jelentős része legtöbb esetben már a felvétel során olyan egészségi állapotban van, hogy gondozási szükséglete a napi 2 órát meghaladja, de sok esetben eléri vagy meghaladja a napi 4 órát, azonban az idősotthoni elhelyezés a férőhelyhiány miatt hónapokat vagy akár éveket várat magára, vagy az érintett személy elutasítja azt. Az

egészségügyi intézmények pedig ugyancsak leterheltségre és férőhelyhiányra hivatkozva otthonukba bocsájtja azon idős személyeket, akik önmaguk ellátására nem képesek.

Fent említett okok miatt házi segítségnyújtásra irányuló kérelmek vizsgálatakor elsődlegesen azon személyek kerülnek felvételre, ahol a személyi gondozáson belül az alábbi ápolási-gondozási feladatok indokoltak:

- mosdatás
- fürdetés
- öltöztetés
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- folyadékpótlás, étkeztetés
- mozgás ágyban
- felületi sebkezelés
- gyógyszer kiváltása
- gyógyszer adagolása.

A szociális segítség keretében végzett tevékenységeket azon ellátottaknak, tudjuk biztosítani, akik egészségi állapotuk miatt személyi gondozásra jogosultak.

V.3. Szociális alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások keretében biztosított a településen élők és jogosultsági feltételekkel rendelkezők számára az étkezés, házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása és a családsegítés.

Étkeztetés

Azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás, akik azt önmaguknak tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük miatt nem képesek az étkezésről más módon gondoskodni.

Az étkeztetés az igénylő szükségleteinek megfelelően biztosított az ebéd

- elvitelének lehetővé tételével
- helyben fogyasztással

- lakásra szállítással.

A feladat ellátást az intézmény napi egyszeri meleg étkezés (ebéd) biztosításával végzi.

Azok, akik önmaguk viszik el az ebédet, azt saját ételhordóban tehetik meg.

Azok, akiknek egészségi állapotuk miatt nehézséget okoz az étel elvitele lakására szállítjuk azt.

Az ellátás önkéntesen, saját kezdeményezésre vehető igénybe. Az ellátást kezdeményezheti még a háziorvos és a lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős vagy szociálisan rászorult embert észlel.

A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál a szolgáltatást igénybevevő személy rendszeres havi jövedelmét kell figyelembe venni.

A szállításért fizetendő összeg nincs benne az étkezés térítési díjában, külön kerül kiszámlázásra azok számára, akik házhoz szállítással igénylik az étkezést. A házhoz szállítás ebédhordó közreműködésével valósult meg.

A személyi feltételek Martfű vonatkozásában:

- 1 fő ebédszállító (osztott munkakörben)
- 1 fő napi 4 órában adminisztrációs munkatárs

A következő táblázatban foglaljuk össze az étkeztetési szolgáltatás főbb jellemzőit.

Hónapok	étkezés elvitellel, adag			étkezés kiszállítással, adag			összesen, adag		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
január	518	326	412	738	819	784	1.256	1.145	1.196
február	493	334	424	720	748	751	1.213	1.082	1.175
március	520	373	465	769	777	895	1.289	1.150	1.360
április	469	315	318	689	642	650	1.158	957	968
május	491	387	390	728	757	759	1.219	1.144	1.149
június	523	362	387	832	689	754	1.355	1.051	1.141
július	505	317		848	726		1.353	1.043	
augusztus	445	352		798	798		1.243	1.150	
szeptember	496	348		834	757		1.330	1.105	
október	445	368		765	720		1.210	1.088	
november	406	395		710	702		1.116	1.097	
december	371	382		774	718		1.145	1.100	
összesen	5 682	4 259	2 396	9 205	8 853	4 593	14 887	13 112	6 989

A 2021-es év során 14.887 adag ebéd került kiosztásra, melyből 5682 adagot elvitellel és 9205 adagot kiszállítással biztosítottunk az igénybevevőknek.

A 2022-es év során 13.112 adag ebéd került kiosztásra, melyből 4259 adagot elvitellel és 8853 adagot kiszállítással biztosítottunk az igénybevevőknek.

A 2023-as év június 30-ig 6989 adag ebéd került kiosztásra, melyből 2396 adagot elvitellel és 4593 adagot kiszállítással biztosítottunk az igénybevevőknek.

A táblázat adatai alá támasztják, hogy a szolgáltatást igénybevevők között egyre több az olyan személy, akinek az egészségi állapota miatt csak kiszállítással tudjuk biztosítani az ellátást.

2021. január 1-én 90 igénybevevővel volt megállapodásunk. Az év során 28 új szerződés megkötésére került sor, 39 fő kikerült az ellátottak köréből.

A 2022. január 1-én 79 igénybevevővel volt megállapodásunk. Az év során 26 új szerződés megkötésére került sor, 42 fő kikerült az ellátottak köréből.

A 2023. január 1-én 63 igénybevevővel volt megállapodásunk. 2023. június 30-ig 18 új szerződés megkötésére került sor, 19 fő kikerült az ellátottak köréből. 2023 június 30-án 62 igénybevevővel volt megállapodásunk.

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2021. évben:

Nem, életkor	18-39	40-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-89	90-x	Összesen:
Férfi	-	-	-	3	8	8	14	6	39
Nő	-	-	2	14	18	16	17	12	79
Összesen	-	-	2	17	26	24	31	18	118

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2022. évben:

Nem, életkor	18-39	40-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-89	90-x	Összesen:
Férfi	-	-	-	4	8	9	9	6	36
Nő	-	-	2	6	8	14	25	14	69
Összesen	-	-	2	10	16	23	34	20	105

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2023. évben:

Nem, életkor	18-39	40-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-89	90-x	Összesen:
Férfi	-	1	-	2	3	6	7	8	27
Nő	-	-	2	8	9	11	14	10	54
Összesen	-	1	2	10	12	17	21	18	81

Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorúak vagy betegek részére a felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtunk szolgáltatást.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítjuk:

- Az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes, szakképzett gondozónak a helyszínen történő megjelenését 30 percen belül.
- A segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét.
- Szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A szolgáltatás működésének módja:

A jelzőrendszeres készülékkel rendelkező ellátott, szükség és krízishelyzet esetén a testére (nyakba) elhelyezett nyomógommbal aktív kapcsolatot létesít a készüléken keresztül a diszpécser központtal.

Az ellátás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorultnak tekinthető:

- az egyedül élő 65 év feletti személy,
- az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy,
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az igénylő illetve a törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásért személyi térítési díjat kell fizetni: szociálisan rászorultak esetén: 30 Ft/nap, szociálisan nem rászorultak esetén: 130 Ft /nap.

2021-ben a gondozottak száma 16 fő, 2 fővel kötöttünk megállapodást, 4 fő ellátása szűnt meg. 2022. évben a gondozottak száma 14 fő, 1 fővel kötöttünk megállapodást, 3 fő ellátása szűnt meg az év folyamán. 2023. június 30-án 12 lakos rendelkezik jelzőkészülékkel, 2 fő került felvételre és 2 fő ellátása szűnt meg.

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2021. évben:

	65-69 év	70-74 év	75-79 év	80-89 év	90 év felett	Összesen
Nő	-	3	5	4	2	14
Férfi	-	-	2	1	1	4
Összesen	-	3	7	5	3	18

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2022. évben:

	65-69 év	70-74 év	75-79 év	80-89 év	90 év felett	Összesen
Nő	-	2	4	4	3	13
Férfi	-	-	-	1	1	2
Összesen	-	2	4	5	4	15

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2023. évben:

	65-69 év	70-74 év	75-79 év	80-89 év	90 év felett	Összesen
Nő	-	4	4	4	1	13
Férfi	-	-	-	1	-	1
Összesen	-	4	4	5	1	14

Feladatellátás módja:

A szociális szolgáltatást a MULTI ALARM Zrt – vel kötött bérleti szerződésben foglaltak szerint látta el az általa biztosított jelzőrendszerhez szükséges segélyhívó készülékkel és

diszpécser szolgálattal. A riasztástól számított 30 percen belül a gépkocsivezető és a gondozónő minden esetben a helyszínre érkezik.

Személyi feltételek:

- 2 fő gépkocsivezető (Rákóczi falva, Martfű)
- 3 fő szociális gondozó végzettségű gondozónő (Rákóczi falva, Martfű)
- 1 fő koordinátor (Martfű)
-

Szociális rászorultság szerinti megoszlás 2021. évben:

- 1. Egyedülálló 65 év feletti személy: 12 fő
- 2. Egyedülálló súlyosan fogyatékos személy: 3 fő
- 3. Kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti személy: 3 fő
- 4. Kétszemélyes háztartásban élő súlyos fogyatékos személy: 0 fő

Szociális rászorultság szerinti megoszlás 2022. évben:

- 1. Egyedülálló 65 év feletti személy: 10 fő
- 2. Egyedülálló súlyosan fogyatékos személy: 2 fő
- 3. Kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti személy: 2 fő
- 4. Kétszemélyes háztartásban élő súlyos fogyatékos személy: 1 fő

Szociális rászorultság szerinti megoszlás 2023. évben:

- 1. Egyedülálló 65 év feletti személy: 9 fő
- 2. Egyedülálló súlyosan fogyatékos személy: 3 fő
- 3. Kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti személy: 2 fő
- 4. Kétszemélyes háztartásban élő súlyos fogyatékos személy: 0 fő

Martfői lakosok által leadott segélykérések száma:

2021. évben 23 esetben kértek segítséget, 2022-ben 38 esetben, 2023. évben június 30-ig 32 esetben éltek a segélyhívás lehetőségével.

Támogató Szolgálat

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személy önrendelkezésen alapuló, önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének

segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása. Támogatás szempontjából csak a szociálisan rászorult személyek személyi segítése, illetve szállítása számolható el. Szociálisan rászorult a súlyosan fogyatékos személy, akire tekintettel fogyatékosági támogatást vagy vakok személyi járadékát vagy emelet összegű családi pótlékot folyósítanak.

Szolgáltatásaink:

- Személyi segítség:
 - a mozgásban, járás gyakoroltatásában, gyógytorna biztosításában; különböző intézményekbe való eljutásban; nem akadálymentes épületbe való bejutásban; épületen belüli közlekedésben; hivatali ügyintézésben, szükséges nyomtatványok kitöltésében; egészségügyi és szociális szolgáltatások igénybevételében; gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök beszerzésében; bevásárlásban; egyéb szolgáltatások igénybevételében. Gyermekkorú személyek esetében felügyelet biztosítása otthonukban, illetve igény szerint intézményünkben.
- Szállító szolgálat:
 - közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása
 - orvoshoz, kórházba való szállítás
 - iskolába való eljuttatás stb.
- Ügyintézés:

A szolgálatnál megtalálhatók az egyes fogyatékosághoz kapcsolódó támogatási formák igénylőlapjai.

- Tanácsadások:

Elősegítjük a társadalmi beilleszkedést segítő szolgálatokhoz való hozzájutást.

A személyi feltételek Martfű vonatkozásában:

- 1 fő személyi segítő.
- 1 fő szolgálatvezető (Rákóczifalva)
- 2 fő személyi szállító (Rákóczifalva)

A feladatellátást segítő tárgyi feltételek

A Támogató Szolgálat akadálymentes irodával rendelkezik a központi és a nyitva álló helységek esetében is. Rendelkezünk két Ford Transit 8+1 személyes kisbusszal, melyből egyet akadálymentesítettünk /4+3 pontos rögzítés, rámpa/, így alkalmassá tettük kerekesszék

szállítására is. Rendelkezünk még egy Suzuki Wagon R+ személygépjárművel is, amely nem alkalmas kerekesszékek szállítására, de költséghatékonysága miatt teljes mértékben kihasznált.

2021-as év folyamán 12 martfüi lakos részesült ellátásban, az év folyamán 1 fő került felvételre és 4 ellátott megállapodása szűnt meg, 2022. január 01-én az ellátottak száma 9 fő volt. 2022-es évben 1 személy került felvételre és 3 személy ellátása szűnt meg, 2023. január 01-én 7 fő az ellátottak száma. 2023. június 30-ig 1 fő került felvételre, megállapodás megszűntetésére nem került sor. Így jelenleg 8 fő az ellátotti létszám.

Ellátottak megoszlása fogyatékosági típus szerint 2021. évben:

- Mozgássérültek száma : 8 fő
- Értelmi fogyatékosok száma: 1 fő
- Látássérültek száma: 1 fő
- Hallássérültek száma: 2 fő
- Autisták száma: 1 fő
- Halmozottan sérültek száma: 0 fő

Ellátottak megoszlása fogyatékosági típus szerint 2022. évben:

- Mozgássérültek száma : 6 fő
- Értelmi fogyatékosok száma: 1 fő
- Látássérültek száma: 1 fő
- Hallássérültek száma: 1 fő
- Autisták száma: 1 fő
- Halmozottan sérültek száma: 0 fő

Ellátottak megoszlása fogyatékosági típus szerint 2023. évben:

- Mozgássérültek száma : 5 fő
- Értelmi fogyatékosok száma: 1 fő
- Látássérültek száma: 1 fő
- Hallássérültek száma: 0 fő
- Autisták száma: 1 fő
- Halmozottan sérültek száma: 0 fő

Közösségi programok az elmúlt évek során:

Hagyományteremtő céllal 2017. év folyamán először, majd az azt követő években is megrendeztük az idősök világnapját, valamint a karácsonyi ünnepséget.

Különösen fontosnak tartjuk, hogy a nagyobb rendezvényeinkre, az idősök klubja tagjain kívül, a házi segítségnyújtásban, valamint a támogató szolgálatnál gondozásban részesülő azon ellátottak is meghívást kapjanak, akiknek egészségi állapota lehetővé teszi, hogy részt vegyenek ilyen jellegű programokon, hiszen a közösségi programok hozzájárulnak az időskori elszigeteltség, az izoláció rossz érzésének megelőzéséhez.

A 2020-2021-es évben 2022. júniusig az egészségügyi veszélyhelyzet miatt életbe lépő korlátozások sajnos nem tették lehetővé a nagyobb létszámú programok szervezését, ezért ebben az időszakban a rendezvényeink elmaradnak. A vészterhes időszak után első nagyobb rendezvényünk a felújított intézmény ünnepélyes átadása volt, hol közel 100 fő vett részt, melynek nagyrészt az ellátottak valamint a településen élő idős személyek tették ki. 2022 decemberében – az ellátottak kérésére- szűk körben családi hangulatban tartottuk meg karácsonyi ünnepségünket az idősök klubja tagjaival.

2023 februárjában farsangi mulatságot tartottunk az intézményben, májusban pedig pünkösdi bográcsbulit, melynek keretében megvendégeltük az ellátottakat és zenés-táncos mulatságot tartottunk.

Szociális alapszolgáltatás fejlesztése:

Telephelyünk „A szociális alapszolgáltatások fejlesztése Martfűn” (TOP-4.2.1-15-JN1-2019-00038) projekt keretében a 2021-es évben megújult. Az idősök nappali ellátását végző intézmény épületének ünnepélyes átadása 2022. június 16-án került megtartásra .

A felújítás magába foglalta az idősök ellátását szolgáló terek és azok funkcióinak bővítését , az ellátás infrastrukturális feltételeinek javítását, a bútorzat és eszközpark cseréjét.

A projekt megvalósulását megelőző időszakban is legjobb tudásunk szerint a lehetőségekhez igazodva végeztük feladatainkat, hiszen az érintett célcsoportot évről-évre egyre szélesebb körben láttuk el, folyamatosan emelkedett a gondozással töltött órák száma. A szolgáltatásainkat nyitott formában, családi légkörben biztosítottuk, melynek középpontjában az egyén és a család szociális egyensúlyának megtartása, helyreállítása állt.

A telephely felújításával megfelelő körülményeket tudunk biztosítani az ellátottak és a telephelyen dolgozó kollégák számára. Az idősök ellátását szolgáló helyiségek rendelkezésünkre állnak a személyre szabott, magas színvonalú ellátás biztosításához.

Jövőbeni célok, feladatok:

Nappali ellátás keretében megvalósítani kívánt céljaink a településen élő idős lakosok idősek klubja nyújtotta közösségi életbe való be- és visszakapcsolódás. Az idős és a demenciával küzdő személyek egész napos ellátása, valamint a szociálisan rászorult személyek magasabb számú bevonása.

Házi segítségnyújtás keretében a legfontosabb feladatunknak tekintjük azon szociálisan rászoruló személyek gondozásba vételét, akik súlyos egészségügyi állapotuk miatt azonnali segítségre szorulnak, természetes támaszaik nincsenek vagy a távolság miatt nem tudnak gondoskodni idős, beteg hozzátartozóikról.

Kiemelten fontosnak tartjuk az észlelő- és jelzőrendszer működésének tökéletesítését.

V.4. Gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátások körét a Gyvt. szabályozza, melyek lehetnek:

- a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai (Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda),
- gyermekjóléti szolgáltatás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ),
- a gyermekek napközbeni ellátásai (a bölcsődei ellátás, a napközbeni gyermekfelügyelet, az alternatív napközbeni ellátás),
- gyermekek átmeneti gondozása (befogadó szülők, helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona).

Városunk kötelező feladatként a gyermekjóléti szolgáltatáson belüli család- és gyermekjóléti szolgáltatást és a bölcsődei ellátáson belüli bölcsődét biztosítja.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását a Játékvár Óvoda és Bölcsőde intézménye biztosítja 34 férőhelyen. A bölcsőde a családban nevelkedő három éven aluli gyermekek napközbeni ellátást, szakszerű gondozását és nevelését látja el.

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

Martfű Város Önkormányzata	
Személyes gondoskodást nyújtó ellátás	
Játékvár Óvoda és Bölcsőde Martfű	Gyermejjóléti és Szociális Szolgáltató Központ Martfű
Bölcsődei ellátás	Család- és gyermejjóléti szolgáltatás

Családsegítés

A Gyermejjóléti és Szociális Szolgáltató Központ szervezeti keretein belül 2016. évtől működik a Család- és gyermejjóléti szolgáltatás a jelenlegi formájában, 5435 Martfű, Szent István tér 1. szám alatti székhelyen.

A szolgáltatási keret magába foglalja a gyermejjóléti szolgáltatást és a családsegítést.

A családsegítés, olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

Az egyének és családok életében jelentkező problémák megszüntetése érdekében:

- Tájékoztatást ad a szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról.
- Szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt.
- Meghallgatja az egyén, a család panaszát és lehetőség szerint intézkedik annak orvoslása érdekében.
- Családgondozással elősegíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását.
- Közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programokat szervez.
- Tartós munkanélküliek, fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer problémával küzdők illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadást nyújt.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer is működik. Az intézményektől, szervezetektől és magánszemélyektől kapott jelzés alapján a családsegítő szolgálat feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A forgalom alakulásának bemutatása

A családsegítő szolgáltatás éves forgalmi adatai (halmozott adat)					
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Forgalom száma	438	360	442	312	266

A forgalmi adatok tekintetében az előző évekhez viszonyítva a megjelentek száma folyamatosan csökken. Ennek leginkább oka, hogy a szolgáltatásban dolgozók feladatellátása elsősorban a gyermekjóléti szolgáltatáshoz kapcsolódik.

A szolgáltatást igénybe vevők száma nem és korcsoport szerint

Életkor	0-13		14-17		18-61		62 felett		összesen	
Nem	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2018.	4	4	4	4	21	56	8	20	37	84
2019.	5	4	-	6	34	56	12	23	39	89
2020.	2	6	2	2	27	52	3	16	34	76
2021.	2	3	2	2	17	48	6	21	27	74
2022.	4	3	4	2	15	55	5	21	28	81

A táblázat adataiból jól látható, hogy elsősorban az aktív korúak jelennek meg a szolgáltatásban. Jellemzőbb a nők általi igénybe vétel, nyitottabbak, könnyebben kezdeményezők és elfogadóbbak a szolgáltatások iránt. A 18 év alattiak elsődlegesen a

gyermekjóléti szolgáltatásban kerülnek rögzítésre, támogatásuk ebben a formában valósul meg. Az idősebb korosztály esetében szükségesség szerint az idősellátást biztosító intézményhez kerülnek átirányításra.

A szolgáltatást igénybe vevők gazdasági aktivitás szerint

Gazdasági aktivitás	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
aktív kereső	33	35	28	28	35
álláskereső	31	30	32	21	17
inaktív	41	48	38	47	49
...ebből nyugdíjas	13	25	17	22	23
eltartott	16	15	12	5	8
összesen	121	128	110	101	109

Jellemzően a szolgálatot felkereső emberek gazdasági aktivitás szerint a nem aktív keresők közül kerülnek ki. Ugyan az előző évekhez képest az aktív keresők száma enyhe mértékben növekszik. Jelen vannak a szolgáltatásban a nem veszélyeztetett gyermekek (eltartottak), segítségük preventív célú.

A szolgáltatást igénybe vevők család összetétele szerint

Családi összetétel	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Házatársi (élettársi kapcsolatban él gyermekkel	27	20	27	28	26
Házastársi (élettársi) kapcsolatban él gyermek nélkül	17	17	15	16	12
Egy szülő gyermekkel	22	26	16	13	19
Egyedül élő	38	49	39	35	38
Egyéb	17	16	13	9	14
Összesen	121	128	110	101	109

A táblázat adatai rámutatnak, hogy jellemzően az egyedül élők fordulnak segítségért a szolgáltatás felé. Továbbra is fontos, támogató szerepe is van a szociális szolgáltatásnak. Az egyedül élők esetében kisebb a kapcsolati háló, kisebb spektrumú az észlelő- jelzőrendszerrel való érintkezés, szociális beszűkülés is.

A szolgáltatást igénybe vevők iskolai végzettség alapján

Iskolai végzettség	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	14	20	10	6	7
általános iskola nyolc osztálya	42	31	29	36	30
szakmunkásképző iskola, szakiskola	27	38	43	31	37
szakközépiskola	17	18	6	15	16
gimnázium	9	13	15	9	12
felsőfokú iskola	12	8	7	4	7
összesen	121	128	110	101	109

A bemutatott táblázatból látható, hogy nem csak az alacsony iskolázottságú lakosok keresik fel a családsegítő szolgálatot. Lassan emelkedő számban jelennek meg a középfokú végzettségűek, valamint jelen vannak a kliensi körben a felsőfokú végzettséggel rendelkező lakosok is (bár számuk nem számottevő).

Legjellemzőbb probléma a településen az ügyintézéshez való segítségkérés mellett a segítő beszélgetés igénye és az információkérés. Egyre inkább tapasztalható a rossz anyagi és tágabb értelemben a rossz szociális körülmény, és az ezzel szorosan összefüggő elszegényedés. Tapasztalataink szerint nő azoknak a klienseknek a száma, akik „elvesznek, belevesznek” hivatalos, szolgáltatásokkal és pénzügyekkel kapcsolatos, teendőikbe, levelezéseikbe. Egyre többen vannak, akik nem képesek képviselni saját ügyeiket, önérvényesítő képességük alacsony.

Nagymértékben növekedtek a kapcsolati problémák, a családon belüli konfliktusok. A klientúra egyre rosszabb egészségi állapotú, mind mentális, mind fizikai állapotuk tekintetében. Egyre több esetben tapasztalható az alacsony problémakezelési képesség. Az egyének, családok problémái ennél fogva gyakran halmozottan jelentkeznek.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ működteti a Család- és gyermekjóléti szolgálatot, ezen belül a gyermekjóléti szolgáltatást.

A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges feladata a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezését elősegítése.

A gyermekjóléti szolgáltatásban végzett sokrétű tevékenységet az alábbi adatok támasztják alá.

Forgalmi adatok alakulása

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Forgalom	1245	1265	1215	1156	1034
Családlátogatás	152	70	50	144	78

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

A gyermekjóléti szolgáltatás gondozási tevékenységének alakulása

Gondozási tevékenység formája	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
alapellátás	19 fő	22 fő	19 fő	20 fő	22 fő
védelembe vétel	1 fő	4 fő	5 fő	2 fő	6 fő
Összesen:	20 fő	26 fő	26 fő	22 fő	28 fő

A szolgálaton belül a gyermekjóléti szolgáltatás feladata

A gyermek testi, lelki és erkölcsi egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- Tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás szervezése, illetve biztosítása,
- Válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok, egyének átmeneti gondozást igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- Szabadidős programok szervezése,
- Hivatalos ügyek intézésének segítése.

A prevenció területei:

Szabadidős programok szervezése

Pályaorientációs csoporttevékenység

A veszélyeztetettség megelőzése érdekében

A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő- jelző rendszert működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetszegbeszélést szervez, szakmaközi megbeszélst tart,
- a veszélyeztetettséget előidézö okot/kat feltárja és ezek megoldására javaslatot készít,
- tájékoztatást, információt nyújt.

A jelzésekben megfogalmazott problémák: családon belüli bántalmazás, tanulásban motiválatlan gyermek, gyermek magatartási zavara, gyermek öngyilkossági kísérlete, igazolatlan hiányzás, gyermeknevelési nehézség, kapcsolattartási nehézség, életviteli nehézség, szülő szenvedélybetegsége, elhanyagoló szülői magatartás, garázdaság vétsége, rossz egészségi állapot szenvedélybetegség miatt, egészségi állapot romlása, gondnokság alá helyezés, távöltartás elrendelése.

A hivatalos jelzések számának alakulása

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Gyermekorvos	-	1	-	-	-
Gyerekpszichiátria	-	-	-	1	1
Háziorvos,pszichiátria	-	1	2	1	2
Óvoda	3	2	-	-	-
Rendőrség	2	2	2	3	2
Köznevelési intézmény	7	5	1	3	7
Védőnői szolgálat	1	3	3	2	-
Kórház	1	4	-	-	1
Környezet, állampolgár	4	7	5	6	5
Gyámhatóság/jegyző	3	2	-	2	1
Szem.gond.nyújtó int.	-	1	1	1	1
Összesen:	21	28	14	19	20

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- A gyermekkel és családjával végzett családgondozás a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- Családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- Az egészségügyi és a szociális ellátás - különösen a családsegítő szolgáltatás -, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- Javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében

- A Család- és Gyermekjóléti Központ felkérésére családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételének módja:

- önkéntesen
- hatósági kötelezés révén

Ellátottak köre:

A településen élő gyermekek, azok szülője, gondozója, gyermekeket nevelő családok.

VI.

A működő ellátórendszer finanszírozása és költségei

Az önkormányzat, a szociális és gyermekjóléti pénzbeli és természetbeni ellátások, támogatások és személyes gondoskodást nyújtó ellátások (bölcsődei ellátás, gyermekjóléti szolgáltatás) biztosítását részben normatív állami támogatásból, részben saját költségvetési forrásból biztosítja, melyet kiegészítenek a feladatokhoz kapcsolódó saját bevételek.

Az ellátórendszer fenntartásához szükséges költségeket és az ellátórendszer központi - állami-támogatását az alábbi táblázatok tartalmazzák.

A város ellátórendszerének fenntartásához szükséges költségek

(adatok eFt-ban)

Megnevezés		2018	2019	2020	2021	2022
Pénzbeli támogatások(segélyek)		12.896	15.387	8.925	6.748	14.300
Intézmények	Játékvár					
	Óvoda és Bölcsőde – bölcsődei ellátás -	45.537	48.153	52.928	53.519	69.056
	Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ	16.716	18.191	19.620	20.799	23.714
Összesen		75.149	82.731	81.473	81.066	107.070

A város ellátórendszerének állami támogatása

(adatok eFt-ban)

Megnevezés		2018	2019	2020	2021	2022	2023-re terv
Szociális és gyermekvédelmi intézményi normatíva	Gyermekjóléti és Szoc.Szolg.Kp.	4.420	4.914	5.330	5.533	6.668	6155
	Bölcsőde	28.779	36.539	40.176	46.522	65536	66814
Összesen		33.199	41.453	45.506	52.055	72.204	72.969

A szociális és gyermekjóléti intézmény esetében a jogszabályok által előírt elkülönülő szervezeti egységek megkövetelik az önálló szakmai vezetés meglétét, ami jelen esetben a tényleges gondozást biztosító szakmai feladatellátástól való létszámelvonást jelenti (osztott munkakörök formájában).

Az ágazatban törekedni kell a létszámok racionalizálására, megfelelő ütemezés mellett a létszámok növelésére az ellátotti igénybevétel arányában.

A kötelező szociális alapellátások teljes körű biztosítása mellett fontos áttekinteni mindazon szolgáltatástípusokat, melyek a településen speciális szükséglettel élők számára biztosít segítséget, támogatást.

VII.

Martfű város szociális életéhez kötődő egyéb támogatási rendszerek

Martfű Város szociális életében az egyházak is részt vesznek.

A Katolikus Egyházközség Karitászcsoportja minden évben saját gyűjtésű tartós élelmiszercsomaggal segít 30-40 rászoruló martfűi családot, illetve egyedülálló személyt, melyet a Családsegítő Szolgálattal való szoros együttműködéssel valósítanak meg. Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet is végez, hiszen Egyházuk által képviselt pozitív erkölcsi értékek alapján nevelik a rájuk bízott gyermekeket az óvodai és iskolai hitoktatás keretén belül is. Ifjúsági összejöveteleken és nyári táborokban ingyenes kulturális és szabadidős, drog- és alkoholmentes szórakoztató tevékenységben való részvételt biztosítanak óvodástól felnőtt korig. Otthonaikban látogatják azokat az időseket és betegeket, akik ezt kéri egyházuktól. Az Idősek Nappali Klubjában is rendszeresen biztosítanak programot az érdeklődők számára.

Református Egyházközségünk a Nagykunsági Református Egyházmegyéhez tartozik. Székhelye 5435 Martfű, Szent István tér 3. A templom, gyülekezeti terem, lelkesi hivatal és a parókia egy nagy tömbben helyezkedik el a Szent István téren, zöld környezetben.

A Református Egyházközséghez tartozik egy kolumbárium, mely a templom és parókia ölelésében, annak kertjében helyezkedik el. A temetkezési hely nyugodt környezetben biztosít lehetőséget a városban élő református embereknek (ugyanakkor felekezettől függetlenül is), hogy elhunyt szeretteik hamvait az őket megillető alázattal és tisztelettel helyezték végső nyugalomra a feltámadás dicsőséges reményében.

A Református gyülekezethez a 2023-as esztendőben hivatalosan 148 fő felnőtt korú személy tartozik, akik az Egyház fenntartásában is részt vesznek. Aktívan egy átlagos vasárnapi istentiszteleten 20-40 fő között mozog az istentiszteletet látogatók száma. A felnőtt istentisztelettel párhuzamosan a gyerekeknek gyerek istentiszteleteket tart az egyházközség vallásánára. A vasárnapi istentiszteleteken túl hetente tartanak Bibliaórát, havi rendszerességgel felnőtt korosztályt megszólító rétegalkalmat. Ezek az alkalmak lelki épülést, a Szentírásban való jártasságot és a kikapcsolódást egyaránt szolgálják.

A fiatalok számára a helyi általános iskolában tartanak Hit-és erkölcstanoktatást, melyen közel 150 gyerek vesz részt aktívan. Cél a Szentírás történeteinek a megismerése, a hitre való nevelés és a hit gyakorlásának elsajátítása. A Hit-és erkölcstanoktatást élmény alapon végzik korcsoportoknak megfelelően. Az iskolán túl pedig vasárnaponként gyermekistentiszteleten, valamint kéthetente szombaton, Ifi órán találkoznak a fiatalok, ahol megint csak játékos

formában ismerkednek az Igével, valamint Istent dicsérő énekekkel. Ezen alkalmak lehetőséget biztosítanak arra, hogy a mindennapi életet meghatározó kérdésekkel, témákkal foglalkozzanak. Lehetőség van személyes lelkigondozói beszélgetésekre is. A tanév végét követően úgynevezett nyári gyerektábor keretein belül igyekeznek egy héten keresztül foglalkozni a fiatalokkal, ahol a résztvevők az óvodától a gimnáziumig képviseltetik magukat. 2023-van 48 gyermek vett részt ezen a táboron. Szülők és gyerekek visszajelzése alapján is nagy sikerrel zárult a tábor, ahol értékes, változatos programokkal gazdagodhattak a gyermekek.

Gyülekezeti tagságtól függetlenül bárki, aki igényli, felkeresheti a lelkészi hivatalt, ha lelkigondozói beszélgetést érez szükségesnek, vagy hivatali ügyek intézésére kerülne sor. A fekvőbeteg, járóképtelen vagy mozgásában korlátozott betegeket szintén számon tartják. Aki igényli, azt felkeresik otthonában, ahol lelkigondozói beszélgetésre, vagy akár betegúrvacsora kiszolgáltatására is van lehetőség. A gyülekezet közösségében lehetőség van arra, hogy élelmiszer, ruha, játék adományokat gyűjtsenek, melyet a Magyar Református Szeretetszolgálaton keresztül a rászoruló, nehézsorsú, vagy mély szegénységben élő emberekhez juttatnak el. Az egyházközség berkein belül működő Református Nőszövetség és Reménység Alapítvány szintén igyekszik segíteni a templomi és a gyülekezeti közösségi életet. A Református Nőszövetség folyamatosan várja azokat, akik szeretnének hozzájuk csatlakozni. Ezzel kapcsolatban a lelkészi hivatalban lehet érdeklődni.

2021. decemberében – többek között - ukrán gyermekotthon lakóit lepte meg adományával, majd a háború kitörésekor ismét gyűjtést szervezett, mely során hatalmas mennyiségű adománnyal (élelmiszer, tisztálkodószer, stb.) segítette a hazánkba érkező ukrán menekülteket. Jelenleg a templom új fűtési lehetőségét igyekszik adományokból megoldani, mivel a gázfűtés költsége olyan mértéket öltött, melyet ez a kicsi gyülekezet képtelen finanszírozni.

A Martfűi Református Egyházközség temploma mindenki előtt nyitva áll, aki szeretne lelkében elcsendesedni, rátalálni egy egyben tartó közösségre, rátalálni a Mindenható Istenre. A lelkipásztori és vallástanári szolgálatokat 2023. január 03-tól Tóth László református lelkipásztor és Tóthné Iván Éva református vallástanár látja el.

A Máltai Szeretetszolgálat Martfői Önkéntes Csoportja városunkban már 10 éve segíti a rászoruló családokat.

A martfői családokon kívül a környékbeli településről is sokan járnak hozzájuk. Folyamatosan gyűjtik a tárgyi adományokat, élelmiszergyűjtő akciókat szerveznek, rendszeresen osztanak adományokat. Igyekeznek lelki támogatást is nyújtani, tanácsadást a családok számára azzal, hogy fogadják őket a Május 1. úti szépen berendezett Szeretetházukban. Meghallgatják őket, figyelemmel kísérik életüket, segítik az ügyes-bajos dolgaik intézésében.

A máltai központból is folyamatosan kapnak adományokat, tartós élelmiszert, bébiételeket, tisztálkodási szereket, ruházati termékeket, amiket kiosztanak a hozzájuk érkezőknek. Szerdai napokon egész nap elérhetőek, de a többi napokon - előzetes telefonos egyeztetés esetén - is rendelkezésre állnak.

Az elmúlt évek folyamán szolgálatuk tevékenysége óriási mértékben kibővült, rengeteg adomány áll folyamatosan rendelkezésre, naponta érkeznek az új szállítmányok, mellyel szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A környező településekről is egyre többen keresik fel őket.

Sokszor lakások teljes bútorzata, felszerelése kerül hagyatékként felajánlásra, így elmondható, hogy a ruházati termékek, cipők mellett mindenfajta háztartási gép, bútorok, gyermekgondozással kapcsolatos eszközök, babakocsik, kiságy, iskolaszerek, játékok, stb. elérhető, igényelhető náluk. Az évek folyamán rendszeresen tudnak tartós élelmiszercsomagot is adni azoknak, akiknél nagy a szükség, melynek forrása a minden évben megtartott „Adni öröm” élelmiszergyűjtő akció, mely a martfői SPAR áruházban kerül megszervezésre. Egy

héten keresztül gyűjtik össze a vásárlók által felajánlott tartós élelmiszereket, melynek egy része Karácsonykor kiosztásra kerül, a többi pedig a következő év tartaléka.

Részt vesznek a városi rendezvényeken, jótékonysági vásáron, egészségnapokon, ahol ajándékokat és sokféle hasznos adományt osztanak, illetve szeretetvendégséget is tartanak.

Mindenfajta korosztályt segítenek, fiatalokat, idősebbeket egyaránt, gyermekes családokat és egyedülállókat.

A **gyermeket nevelő családok** sorsát látva, életüket végigkísérve, az elmúlt év tapasztalata alapján egyértelműen megállapítható, hogy rendkívüli mértékben megnehezedett az életük, nagyon sokan élnek teljes bizonytalanságban. A nagymértékű infláció, a rezsi válság, az élelmiszerárak óriási emelkedése sok családot katasztrofális helyzetbe hozott. Különösen elkeserítő a gyermekét egyedül nevelő anyák sorsa. Sokan napról-napra élnek, a normális étkezést is nehezen tudják biztosítani, állandó segítségre szorulnak. Tömeges az eladósodás, a többféle tartozásokkal, hitelfelvételekkel a biztonságos jövőjüket is kockáztatják. Az állandó anyagi problémák miatt, az a tapasztalat, hogy a szülők egészségi állapota, mentális állapota nagymértékben leromlott, sok a súlyos, idült betegséggel küszködő ember, a depressziós, idegrendszeri beteg, akik képtelenek érzelmi biztonságot nyújtani a gyermekeiknek, nem tudnak megfelelően gondoskodni róluk. Sok gyermek él figyelemhiányos, szeretethiányos környezetben, magára maradva a problémáival. Nincs a szülők részéről odafigyelés, meghallgatás, beszélgetés, elmagányosodnak a gyerekek, nem tudnak megfelelően fejlődni, tanulni. Rendszerezsek a családi veszekedések, sorra bomlanak fel a családok, elválnak a szülők, ami még súlyosabb helyzetbe sodorja az egész családot, főleg a gyermekeket.

A szolgálathoz forduló **idős emberek** száma jelentős mértékben megcsappant az elmúlt években, sokan elhaláloztak, illetve idős otthonba kerültek. Településünk lakossága elöregedett, és bizony sok nehézséggel küszködnek az idős emberek, főleg azok, akik egyedül élnek, nincs családi támogatottságuk. Gyógyászati segédeszközökkel, fehérneművel, ágyneművel, élelmiszerekkel segítik őket, aki nem tud bemenni személyesen, azokhoz házhoz szállítják az adományokat. Sajnos a szolgálat csak enyhíteni tudja a nehézségeket, egy kis kapaszkodót tud nyújtani mindössze az embereknek, a kéréseknek megfelelően ellátni tárgyi adományokkal azokat akik hozzájuk fordulnak, de sokan szégyenérzés miatt nem mennek el, így kimaradnak a juttatásból.

Nagy szükség lenne országos szinten egy komplex, egységes, jól működő szociális ellátó intézményrendszerre, ún. szociális hálóra, melynek működését az állam megfelelő pénzügyi forrással biztosítaná, hogy a települések szociális szolgálatai hathatós segítséget tudnának nyújtani az ott élő rászoruló embereknek.

Az önkormányzat és a szolnoki kistérség társulása között létrejött együttműködés keretei között biztosított feladatellátások áttekintése elengedhetetlen a fejlesztési célok megfogalmazásához.

Ilyen alapellátáson belüli szolgáltatás a fogyatékos személyeket segítő támogató szolgáltatás, a közösségi ellátások szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek számára, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

A társadalmi változások, illetve a település korfájának elemzése alapján a szakosított ellátások közül az idősök ápolását, gondozását biztosító bentlakásos otthon működtetésének lehetőségeit szintén vizsgálni szükséges.

Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ feladatai közül a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás és az időskorúak nappali intézményi ellátása feladatokat megállapodás illetve testületi döntés alapján a Szolnoki Többcélú Kistérségi Társulás látja el. A szociális étkeztetéshez az ebédet továbbra is az önkormányzati konyha biztosítja.

Ahogy az korábban részletezésre került, jelenleg még a településen nem működik az idősök ápolását és gondozását tartós bentlakással biztosító intézmény és a környező településeken működő ilyen jellegű ellátáshoz való hozzáférés hosszú várakozási időhöz kötött.

Az Szt. által szabályozottak alapján a tartós bentlakást biztosító ápolást és gondozást nyújtó intézmény működtetéséhez több feltétel együttes megléte szükséges. A feltételek meglétének biztosítása, garancia az idősök szakszerű elhelyezéséhez ápolásához, gondozásához.

A településen a társadalmi igény megfogalmazásra került, a fenntartás feltételeinek kialakítási lehetőségeit a mindenkor képviselő-testületnek szükséges vizsgálni.

A Martfűi Civil Kerekasztalhoz tartozó egyesületek közül bevont és aktívan működő közösségek:

- Jóreménység Egyesület
- Kossuth Úti Nyugdíjas Egyesület
- Martfűi Mozgássérültek Egyesülete
- Martfűi Városi Nyugdíjas Egyesület.

Az egyesületek vezetői korábban megfogalmazták, hogy a törvényi előírások az elmúlt években az alacsony jövedelmű személyek helyzetét nehezítette, kritikus állapotokat teremtve főként az egyedülállóknál. Véleményük szerint a helyzet nem javult, sőt a pandémia miatt romlott. A civilszervezetek önkormányzati támogatása, az évenként pályázatokon elnyerhető összegek nagy része is a szociális támogatásokra kerül ráfordításra. Az ingyenes szűrővizsgálatok, a tartós ételkészlet csomagok kiosztása rászoruló családoknak, stb. Minden közösség fontos momentumként említi a város előregedését. A magára maradó idős emberek támogatását, velük való törődést is előtérbe kell helyeznie az önkormányzatnak és intézményeinek.

Az önkormányzat összes adóbevétele stabilnak mondható. A Sörgyár eladásra került, jelenleg gyártás nincs, innen iparűzési adóbevétele sincs. Súlyos terhet ró az önkormányzatra a szolidaritási adó, melyet az iparűzési adóból kell kifizetni, és közel 200 milliós kiadást jelent éves szinten. Továbbra is kiemelt a bölcsődék támogatása.

Az önkormányzat továbbra is részt vesz a közfoglalkoztatás szervezésében. Bár a közfoglalkoztatottak 100 %-os finanszírozással foglalkoztathatóak, ez csak a bérjellegű kiadásokra vonatkozik, eszközköltésre nem kap támogatást, ezért a szükséges munkaeszközöket, védőeszközöket, munkaruhákat, stb. saját erőből kell biztosítani.

VIII.

Célok, feladatok

A városban élők szükségleteire prioritásként tekintve az önkormányzat alábbi intézkedések tervezi:

1. Az önkormányzat továbbra is a jelenlegi formában teljesíti személyes gondoskodást nyújtó ellátok biztosítását a településen Határidő: folyamatos
2. Az önkormányzat továbbra is folyamatosan figyelemmel kíséri a támogató szolgáltatást, szenvedélybetegek közösségi ellátását biztosító fenntartó tevékenységét, fejlesztéseit Határidő: folyamatos Tervezett költség (1+2. pont összesen): 14,5 e.millió Ft/év Fedezet: Önkormányzat mindenkori költségvetése
3. Az önkormányzat megkezdte bentlakásos idők otthonának kialakítását Határidő: folyamatos Tervezett költség: 1 milliárd Ft
4. A Margit Idősek Otthona Alapítvány által létesítendő idők otthonát az önkormányzat földterület ingyenes átruházásával segíti
5. Meglévő bérlakások felújítása, korszerűsítése Határidő: folyamatos Tervezett költség: 4.500 e.Ft/év Fedezet: befolyt bérleti díjak összege, mindenkori önkormányzati költségvetés, pályázatok
6. Bérlők Háza épületének átalakítása önkormányzati bérlakásokká. További új bérlakások kialakításához lehetőségek felkutatása, pályázatok figyelése. Határidő: folyamatos
7. Karitatív szervezetekkel, egyházakkal való együttműködés, azok lehetőség szerinti támogatása Határidő: folyamatos
8. A szociális biztonság alapkőve a lakosok anyagi biztonsága, melynek legfontosabb alappillére az aktív korúak foglalkoztatása. Az önkormányzat továbbra is egyik legfontosabb feladatának tekinti a meglévő munkahelyek megtartására, illetve új munkahelyek létesítésére való törekvését. Ennek érdekében megvalósuló tevékenység: iparterület kialakítása, útépítés, közművesítés, betelepülés elősegítése. Határidő: folyamatos
9. A szociális biztonsághoz a megfelelő kereskedelmi ellátottság biztosítása, növelése elengedhetetlen szempont. Jelenleg a már meglévő kereskedelmi egységek mellé bevásárló központ kialakítására kerül sor Határidő: folyamatos Fedezet: az ide települő kereskedelmi egységek biztosítják, önkormányzat költségvetését nem terheli önkormányzati hozzájárulás: terület biztosítása, útépítés.

Az önkormányzat kötelező feladatellátásainak megfelelő színvonalú fenntartása érdekében a következő intézkedéseket tervezi:

1. Az elkészült Időstérkép alapján Martfű Önkormányzata a szociális ellátásra rászoruló, egyedül élő, idős ellátatlan emberek támogatását lehetőség szerint előtérbe helyezi, és igyekszik célzott megoldásokat keresni. Költségvetési forrás rendelkezésre állása esetén a 2022-es évhez hasonlóan a 70 év feletti martfűi lakosok számára, - a megnövekedett rezsiköltségek csökkentése érdekében - egyszeri rendkívüli támogatás nyújtása.

Határidő: folyamatos

2. A város lakosainak igényeit, szociális helyzetét, rászorultságát folyamatosan kell vizsgálni, amennyiben szükséges, az adott helyi rendeleteket módosítani szükséges az aktuális helyzetképhez igazítva

Határidő: folyamatos

IX.

Összegzés

A szociális szolgáltatástervezési koncepció gyakorlati megvalósítása a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások mennyiségének és minőségének fejlődését, az előrelépést eredményezi.

Nemcsak az emberi problémákra keresi a megoldást, hanem komplex, egymásra épülő segítséget ad a meghatározott célcsoportok életkörülményeinek javításához. Tervszerű és a problémafelvetésekre adekvát válasszal reagál.

A koncepció megfogalmazott célja, hogy a településen élőket hozzásegítse az értékes minőségi létezéshez, figyelembe véve a szociális alapelveket, de nem csak az, hogy hozzájáruljon egy értéktételező, hatékony és hatásos helyi szociális szakpolitika kialakításához, hogy információt nyújtson más fejlesztési koncepciók, tervek kidolgozásához és megvalósításához, a szociális szükségletek igényekhez igazodó hatékony és hatásos kielégítéséhez, egy biztonságos működési háttér kialakításához. Feladata az is, hogy kövesse és értékelje a változásokat, a szolgáltatási rendszer és struktúra működését, feltárja az esetleges hanyatlások okait, lehetőség szerint orvosolja azokat, illetve segítséget nyújtson a változó körülményekhez való alkalmazkodásban.

Jelen szociális szolgáltatástervezési koncepció képes hangsúlyozni folyamatosságát a korábbi koncepcióra alapozva, de alkalmas arra is, hogy hozzáigazítsa a fejlesztési elképzeléseket a tervezés folyamatában az elmúlt években bekövetkezett jelentős gazdasági, társadalmi, jogszabályi, demográfiai változásokhoz.

Az integrált szolgáltatások elősegítik a szolgáltatást, ellátást igénylő választását és döntési lehetőségét.

A gondozási formák és szolgáltatások egymásra épülése, a szervezeti struktúrák szinkronba hozása, valamint hálózatba szerveződésük az erőforrások leghatékonyabb kihasználását teszik lehetővé.

A szolgáltatástervezési koncepció egy olyan elképzelést önt formába, mely fontosnak ítéli meg a már működő szolgáltatások megtartását, fejlesztését, és hangsúlyt helyez új ellátási formák, gondozási keretek létrehozására is. Mindezt teszi átgondolt és megalapozott költségvetési tervezésre épülve.

Fontos azonban figyelembe venni, hogy a koncepció végrehajtása olyan mértékű finanszírozást feltételez, melyet az önkormányzat önerőből nem képes teljes mértékben biztosítani. Indokoltá válik valamennyi lehetséges pályázati forrás kihasználása, a feladatok racionális gazdálkodás mellett történő megvalósítása, teljesítése, lehetőség szerint más fenntartók bevonása a rendszerbe.

A szolgáltatástervezési koncepció végrehajtása a költségvetési lehetőségek függvényében történhet. Az önkormányzat által életre hívott és működtetett helyi Szociálpolitikai Kerekasztal lehetősége és egyben kötelezettsége is a végrehajtási folyamat figyelemmel kísérése, kétévente történő értékelése annak érdekében, hogy a településen működő szolgáltatók és szolgáltatásaik mindig a változó szociális szükségletekhez igazodjanak, és minőségi ellátást biztosítsanak az azt igénybe vevők számára.

